



## TYRNÄVÄN KUNTA

# KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS

ASEMAKAAVAN SELOSTUS 8.3.2024





**TYRNÄVÄN KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS**

Tullut voimaan \_\_\_\_\_

TODISTAN, ETTÄ TÄMÄ ASEMAKAAVA ON TYRNÄVÄN KUNNANVALTUUSTON \_\_\_\_\_ PÄIVÄNÄ \_\_\_\_\_ KUUTA 2024 PITÄMÄN  
KOKOUKSEN § \_\_\_\_\_ HYVÄKSYMÄN ASEMAKAAVAN MUKAINEN

TYRNÄVÄLLÄ \_\_\_\_\_ PÄIVÄNÄ \_\_\_\_\_ KUUTA 2024

PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ



PERUS- JA TUNNISTETIEDOT.....	5
Tunnistetiedot.....	5
Kaava-alueen sijainti.....	5
TIIVISTELMÄ.....	6
LÄHTÖKOHDAT.....	8
Suunnittelualue.....	8
Alueen yleiskuvaus.....	8
Rakennettu ympäristö.....	8
Alueen rakennuskanta.....	8
Muinaisjäännökset.....	9
Rakennettu kulttuuriympäristö.....	9
Maisema ja maisemarakenne.....	15
Luonnonympäristö.....	17
Pinta- ja pohjavedet.....	17
Hulevedet.....	18
Maaperä ja rakentaminen.....	18
Yhdyskuntarakenne.....	18
Maanomistus.....	18
Tekninen huolto ja verkostot.....	18
Liikenne.....	20
Palvelut ja työpaikat.....	22
Virkistys.....	22
Ympäristön häiriötekijät.....	22
Alueen toteutuneisuus.....	22
Suunnittelutilanne.....	24
Maakuntakaava.....	24
Yleiskaava.....	25
Asemakaava.....	25
Muut aluetta koskevat suunnitelmat ja selvitykset.....	26
Asemakaavamuutoksen tavoitteet.....	30
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	30
Viranomaisten asettamat tavoitteet.....	30
Kunnan asettamat tavoitteet.....	30
ASEMAKAAVAMUUTOKSEN SUUNNITTELUN VAIHEET.....	32
Suunnittelun tarve, käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset.....	32
Osallistuminen ja yhteistyö.....	32
Osallistuminen ja vuorovaikutus.....	32
Viranomaisyhteistyö.....	32
Aloituskvaihe ja valmisteluvaihe.....	33
Kaavaluonnos.....	33
Asemakaavaluonnoksesta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden ottaminen huomioon.....	34



Ehdotusvaihe .....	36
Asemakaavaehdotuksesta annetut lausunnot ja muistutukset sekä niiden ottaminen huomioon .....	37
Kaavan hyväksyminen .....	38
ASEMAKAAVAMUUTOKSEN KUVAUS .....	39
Kaavan rakenne .....	39
Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen.....	40
Nimistö .....	40
Aluevaraukset .....	40
Mitoitus ja merkinnät .....	41
Suojelumerkinnät.....	41
Liikennejärjestelyjä koskevat merkinnät.....	48
Informatiiviset ja alueiden erityispiirteitä kuvaavat merkinnät .....	51
Hulevesien hallinta .....	53
KAAVAN VAIKUTUKSET .....	55
Vaikutukset rakennettuun ympäristöön.....	55
Vaikutukset kulttuuriympäristöön ja maisemaan .....	55
Vaikutuksen luonnonympäristöön .....	55
Hulevedet .....	55
Vaikutukset luontoon ja virkistykseen.....	55
Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen .....	56
Vaikutukset energiahuoltoon ja teknisiin verkostoihin.....	56
Liikenteelliset vaikutukset.....	56
Taloudelliset vaikutukset .....	56
Kaupalliset vaikutukset.....	56
Asemakaavamuutoksen ilmastovaikutukset .....	56
Ympäristön häiriötekijät.....	57
Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin (VAT).....	59
Suhde maakuntakaavaan .....	59
Yleiskaavan sisältövaatimusten arviointi.....	59
ASEMAKAAVAMUUTOKSEN TOTEUTUS.....	60
Toteuttaminen ja ajoitus .....	60
Toteutuksen seuranta .....	60
Yhteystiedot .....	61

## SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJAT

1. Kaavamerkinnät ja -määräykset
2. Asemakaavan seurantalomake
3. Tyrnävän kunnanhallituksen asettama Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmän lausunto 10.10.2023. Perustelu Kirkkomännikön koulun 1950-luvun osan suojelumerkinnän poistamiselle.
4. WSP Finland Oy, Ville-Veikko Kyllönen ja Sirpa Lappalainen. Tyrnävän kirkonseudun asemakaavan meluselvitys, 19.1.2024.
5. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Kuva- tai karttalähde on mainittu kuvan yhteydessä tai kuvalähde on Tilatohtorit Oy (Kai Tolonen 2023).





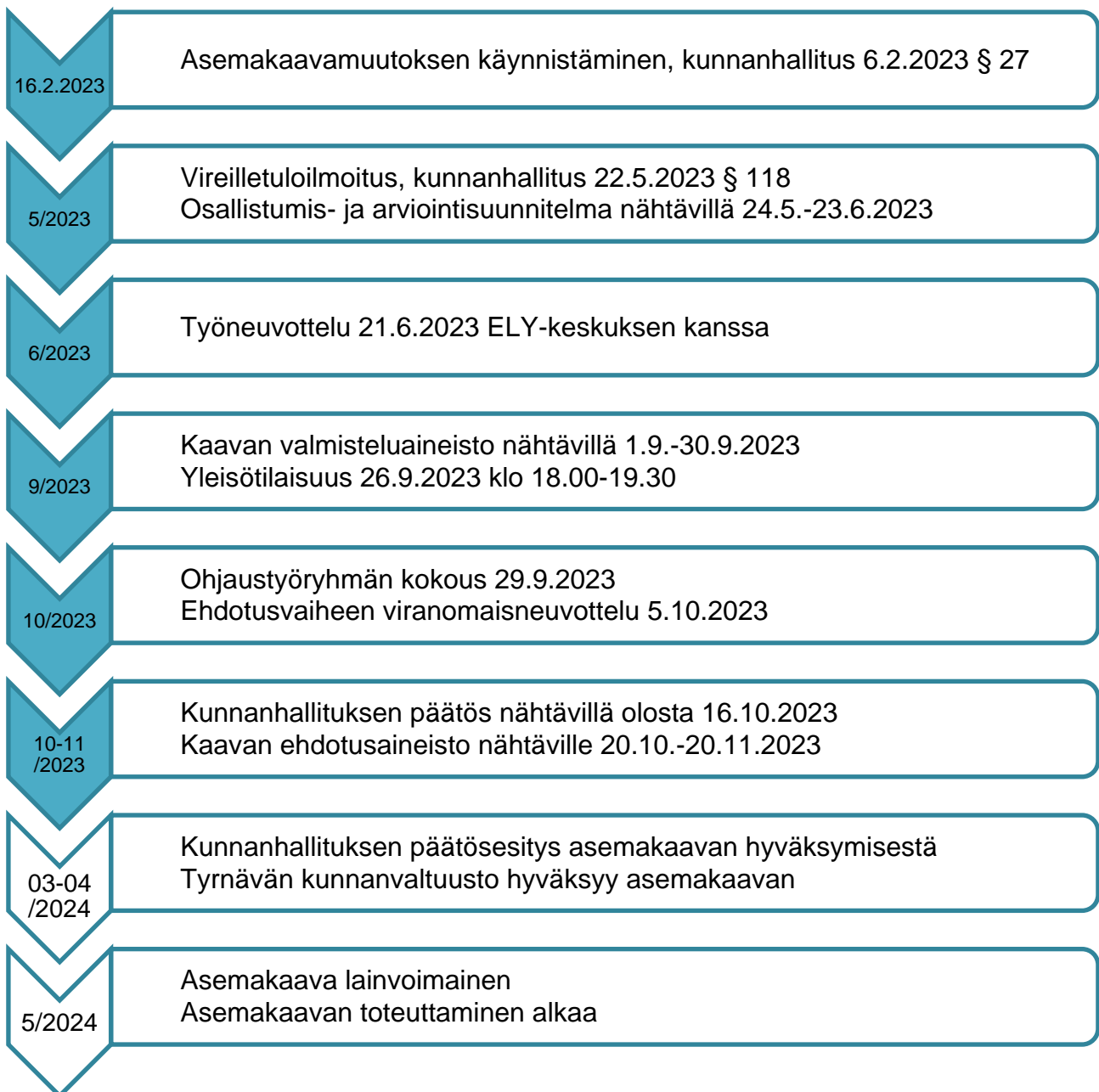
# TIIVISTELMÄ

## Kaavaprosessin vaiheet

Asemakaavamuutoksen laadinta kirkonseudun alueelle tuli vireille Tyrnävän kunnan aloitteesta kunnanhallituksen päätöksellä 6.2.2023 § 27.

Asemakaavan valmisteluaineisto (kaavaluonnos) asetettiin nähtäville 1.9.–30.9.2023.

Asemakaavaehdotus asetetaan nähtäville 20.10.-20.11.2023. Kaavaehdotuksesta saadun palautteen käsittelyn jälkeen asemakaava on tarkoitus esittää hyväksyttäväksi kunnanvaltuustolle vuoden 2023 lopulla.





## Asemakaavamuutoksen kuvaus

Asemakaavan muutosalue sijoittuu Tyrnävän kirkonkylään keskeiselle paikalle kuntakeskusta. Suunnittelualue sijoittuu Vanhatien ja Kirkkotien risteykseen sen eteläpuolelle. Tyrnävän kirkko sijaitsee suunnittelualueen vieressä Kirkkotien itäpuolella. Kirkonkylän palvelut sijaitsevat suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä.

Asemakaavoitus koskee Tyrnävän kirkonseudun vuonna 2014 hyväksytyt asemakaavan korttelia 133 ja osin korttelia 132. Alueelle sijoittuvat Kirkkomännikön koulu, kunnantalon pihapiiri, terveyskeskus ja nuorisotoimen tiloina toiminut Koivula paikoitusalueineen.

Kaavamuutosalue rajautuu pohjoisessa Vanhatiehen, idässä Kirkkotiehen sekä korttelin 102 P- ja AP-korttelialueisiin, lännessä korttelin 132 AL-1- ja ET-korttelialueisiin ja etelässä Roustintiehen, sekä korttelin 134 VU-, YL-1- sekä AR-korttelialueisiin.

Asemakaavan vaikutusalueita kaavamuutoksen välittömässä läheisyydessä ovat pohjoisessa korttelin 160 P/s korttelialue, idässä korttelin 100 YK/s korttelialue, korttelin 101 AL-1 korttelialue. Vaikutusalue ulottuu myös Vanhatien varteen torille ja kohti Meijerikatua sekä Kirkkotiellä asemakaavan muutosalueen eteläpuolelle sekä Tupostielle Kuulammen koulun ja joukkoliikennepysäkin kohdalle. Laajemmin vaikutusalueita on koko kirkonkylän taajama ja kunta hallinnollisten toimintojen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen sijoituksessa muutosalueelle.

Tällä asemakaavan muutoksella päivitetään Tyrnävän kunnan kirkonseudun kortteli 133 ja korttelin 132 osa. Kaavamuutos toteutetaan Tyrnävän kirkonseudun historialliset arvot ja kunnan lisärakentamistarpeet huomioiden. Asemakaavoituksen yhteydessä on tehty Tyrnävän keskustan rakennetun kulttuuriperinnön päivitysinventointi.

## Asemakaavamuutoksen toteuttaminen

Asemakaavamuutoksen toteuttamisesta vastaa Tyrnävän kunta. Asemakaavamuutoksen toteutus on aloitettu poikkeamislupapäätöksellä valmisteluvaiheessa Kirkkomännikön päiväkotikoulu uudisrakennuksen osalta. Pääsääntöisesti kaavan toteutus voidaan aloittaa kaavamuutoksen saatua lainvoiman. Alueen toteuttamisesta vastaavat alueen toimijat. Toteutusta ohjaa kunnan rakennusvalvonta.



# LÄHTÖKOHDAT

## Suunnittelualue

### Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue sijaitsee Tyrnävän kunnan keskustaajaman ytimessä keskellä kuntakeskuksen palveluja. Suunnittelualueen voimassa oleva asemakaava on hyväksytty vuonna 2014. Suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee useita kunnan toiminnan kannalta keskeisiä rakennuksia ja toimintoja.

Osalla alueen rakennuksista on kulttuurihistoriallista arvoa. Kirkkomännikön koulu on arvioitu paikallisesti merkittäväksi kohteeksi ja Koivula seudullisesti merkittäväksi kohteeksi. Lähistöllä sijaitsee useita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia. Tyrnävän vanha puukirkko sijaitsee suunnittelualueen vieressä, aluetta rajaavan Kirkkotien toisella puolen.

Suunnittelualue sisältyy kokonaisuudessaan valtakunnallisesti arvokkaaseen Limingan lakeuden kulttuurimaisema-alueeseen (VAMA 2021), jolle on Tyrnävällä ominaista pitkät laajat näkymät yli viljelyspeltojen sekä viljelymaiseman ja asutuksen lomittuminen. Kulttuurimaisemalle tyypilliset näkymät avautuvat parin kilometrin päässä kaavamuutosalueesta.

## Rakennettu ympäristö

### Alueen rakennuskanta

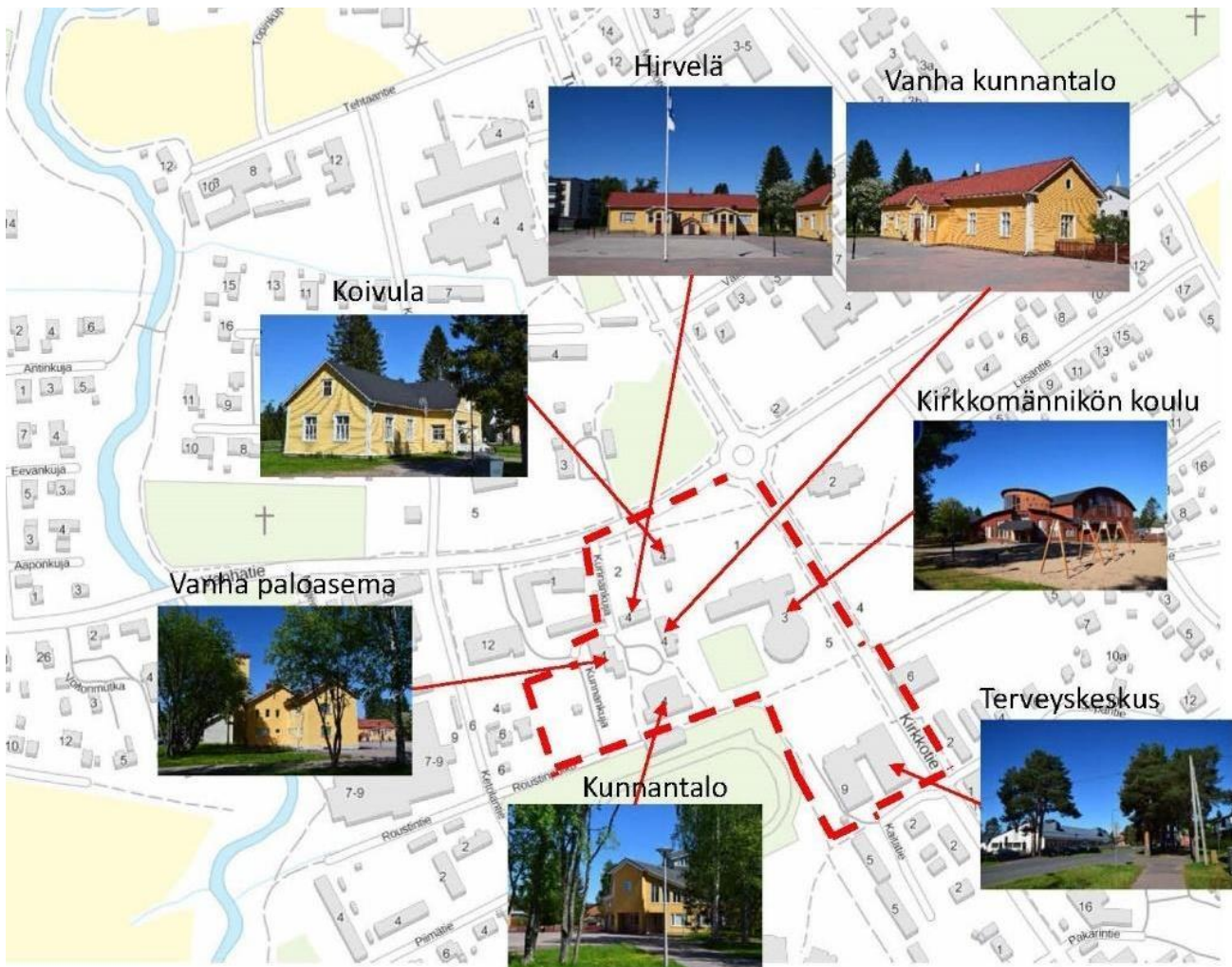
Asemakaavan muutosalueella on eri-ikäistä rakennuskantaa, joista suurimmalla osalla on kulttuurihistoriallista arvoa. Alueella sijaitsevat rakennuskohteet:

- Tyrnävän entinen paloasema vuodelta 1952
- Hirvelä 1850-luvulta
- Tyrnävän entinen kunnantalo 1920–30-luvulta
- Koivula (ent. Pyhälä) 1890-luvun siirretty rakennus
- Tyrnävän kunnantalo vuodelta 1987
- Kirkkomännikön koulu (Kirkonkylän ala-aste) 1950-luvulta
- Terveyskeskuksen laajennus vuodelta 2005 ja vanhempi osa vuodelta 1987.

Näistä kohteista tarkemmin luvussa **Rakennettu kulttuuriympäristö**.

Terveyskeskus on rakennettu vuonna 1987 ja sen muutos ja laajennusosa on toteutettu arkkitehtitoimiston Lahdelma & Mahlamäki arkkitehtuurikutsukilpailun vuonna 2004 voittaneen ehdotuksen pohjalta. Rakennus ei ikänsä puolesta vielä täytä modernin rakennetun kulttuuriympäristön arvottamisen perusteita, mutta on toki seurattava kohde. Moderni rakennusperintö arvotetaan noin 30-vuoden ikäisenä.





**Kuva.** Rakennukset asemakaavan muutosalueella.

## Muinaisjäänökset

Tyrvävän alue on kokonaisuudessaan vanhaa merenpohjaa, joten kivistä löydökset Tyrvävällä ovat vähäisiä. Alueella ei ole tiedossa muinaisjäänöksiä. Lähimmät kiinteät muinaisjäänökset sijaitsevat noin 6,5–7 km muutoskorteista kaakkoon Uunikankaalla, Pukansuolla ja Linnakankaalla. Uunikankaan kohteet ovat tervahautoja. Linnakankaan ja Pukankankaan kohteet ovat jätinkirkko, maakuoppia, kiviröykkiöitä ja kivistä asuinpaikkoja. Muinaisjäänökset on tarkistettu muinaisjäänösrekisteristä 25.8.2023.

## Rakennettu kulttuuriympäristö

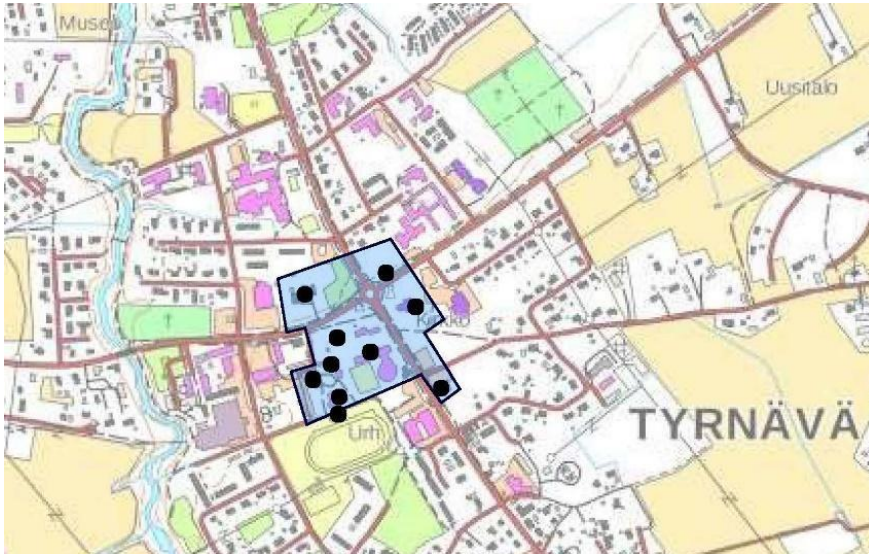
### Valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö

Asemakaavan muutosalueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita kohteita tai alueita mutta sen vaikutusalueelle, länsipuolelle noin sadan metrin päähän asemakaavan muutosalueen reunasta sijoittuu Tyrvävän Meijerikadun valtakunnallisesti arvokas alue (RKY 2009).





näky risteykseen viheralueen yli. Kirkkotien varrella sijaitsee Työväentalo. Miljöökokonaisuuteen kuuluvat myös suuret puut ja viheralueet. (Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015)



**Kartta.** Tyrnävän raitti. Aluerajaus kohteineen. Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsevat seuraavat Tyrnävän raittiin kuuluvat rakennuskohteet:

- Tyrnävän entinen paloasema vuodelta 1952, maakunnallisesti arvokas rakennus
- Hirvelä 1850-luvulta, maakunnallisesti arvokas rakennus
- Tyrnävän entinen kunnantalo 1920–30-luvulta, maakunnallisesti arvokas rakennus
- Koivula (ent. Pyhälä) 1890-luvun siirretty rakennus, maakunnallisesti arvokas rakennus
- Tyrnävän kunnantalo vuodelta 1987, maakunnallisesti arvokas rakennus
- Kirkkomännikön koulu (Kirkonkylän ala-aste) 1950-luvulta, paikallisesti arvokas rakennus

(Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015)

### Hirvelä ja entinen kunnantalo

Hirvelä ja entinen kunnantalo edustavat perinteistä rakennuskantaa ja muodostavat monikerroksellisen kokonaisuuden samassa pihapiirissä olevan uuden kunnantalon ja entisen paloaseman kanssa. Ne ovat keskeinen osa Tyrnävän historiaa, kirkonkylän taajama-miljöötä ja maakunnallisesti merkittävää Tyrnävän raitin arvoaluetta.

Suojelutilanne: Kirkonseudun asemakaava 2014, sr-2 molemmat rakennukset seudullisesti merkittäviä. Arviointi MRKY 15: Ht, R, H, M, S, T, I. (Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015)



**Kuva.** Hirvelä ja entinen kunnantalo. Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015.



## Koivula

Koivula (ent. Pyhälä) on Ängeslevän Koivulasta Tyrnävän keskustaasta siirretty 1890-luvun kaunis, perinteistä rakennustapaa edustava hirsirunkoinen rakennus, joka alun perin toiminut nuorisoseurantalona ja sittemmin rukoushuoneena, päiväkotina ja toimintakeskuksena. Rakennus on merkittävä osa Tyrnävän kirkonkylän taajamamiljöötä ja osa maakunnallisesti merkittävää Tyrnävän raitin arvoaluetta. Kohde ilmentää paikkakunnan yhteisöllistä toimintaa.

Suojelutilanne: Kirkonseudun asemakaava 2014, sr-2 seudullisesti merkittävä.

Arviointi: MRKY 15: R, H, M, S, I (Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015)



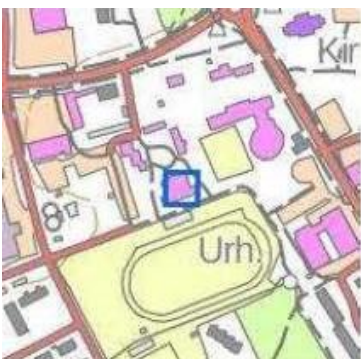
**Kuva.** Koivula. Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015.

## Tyrnävän kunnantalo

1987 valmistunut, arkkitehtien Maija Niemelä ja Pentti Myllymäki suunnittelema kunnantalo sijaitsee entisessä Hirvelän maalaistalon pihapiirissä keskeisellä paikalla osana maakunnallisesti merkittävää Tyrnävän raitin arvoaluetta. Rakennuksen historiallinen ja monikerroksellinen ympäristö on huomioitu suunnittelussa ja päärakennusaineeksi on valittu paikalliseen rakennusperinteeseen sopiva puu. Rakennuksen sisätiloissa on hyödynnetty samaa materiaalia ja saavutettu kodikasta ja avara tunnelma. Rakennus on yksi Niemelän ja Myllymäen Tyrnävälle suunnittelemissa monista rakennuksista ja muutostöistä. Se edustaa 1980-luvun arkkitehtuurin regionalistista suuntausta, jossa on myös vaikutteita Rudolf Steinerin organisesta arkkitehtuurista.

Suojelutilanne: Kirkonseudun asemakaava 2014, sr-2 seudullisesti merkittävä.

Arviointi: MRKY 15: R, M, T, I (Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015)



**Kuva.** Tyrnävän kunnantalo. Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015.



## Tyrnävän entinen paloasema

Tyrnävän entinen paloasema on kolmesta noppamaisesta nurkittain limittyvästä osasta muodostuva vaaleankellertäväksi rapattu kaksi-kerroksinen tiilirakennus, johon liittyy yksikerroksinen maalattu betoninen kalustohallisiipi muodostaen monikerroksellisen kokonaisuuden samassa pihapiirissä olevien Hirvelän talon sekä entisen ja uuden kunnantalon kanssa. Rakennuksen näyttävä letkunkuivaustorni on kirkonkylän maamerkkejä. Kokonaisuus on keskeinen osa kirkonkylän taajamamiljöötä ja maakunnallisesti merkittävää Tyrnävän raitin arvoaluetta.

Suojelutilanne: Kirkonseudun asemakaava 2014, sr-3 paikallisesti merkittävä säilytettävä rakennus. Arviointi MRKY 15: R, M, S. (Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015)



**Kuva.** Tyrnävän entinen paloasema. Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015.

## Paikallisesti merkittävät kohteet

### Kirkkomännikön koulu

Asemakaavan muutosalueella keskeisellä paikalla Kirkkotien varressa sijaitsee paikallisesti arvokas Kirkkomännikön koulu (Kirkonkylän ala-aste). Vanhin osa on 1950-luvulta. Tämän koillispuolella Kirkkotien varressa on tiiliverhoiltu laajennusosa 1970-luvulta ja eteläpuolella Kirkkotien varressa on 1997 valmistunut pyöreämuotoinen puuverhottu laajennusosa.

Suojelutilanne: vanhin osa on Kirkonseudun asemakaavassa 2014 osoitettu merkinnällä sr-3 paikallisesti merkittävä suojeltava rakennus.

Arviointi: Arvokas ja asemakaavassa jo suojeltu vanha kansakoulu, jota on laajennettu 1970-luvulla aikansa tyyppilliseen tapaan. Vuoden 1997 laajennus on sen sijaan omalaatuinen ja harvinainen. Ajallisesti kerroksellinen ja mielenkiintoinen kohde, jossa eri aikakausien materiaalit ja arkkitehtuuri hyvin nähtävissä. Kauniilla paikalla näyttävän puuston ympäröimänä. Harvinaisuus, tyyppillisuus, edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen todistusvoimaisuus, historiallinen kerroksisuus. (Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015)



**Kuva.** Kirkkomännikön koulu. Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015.



## Muut Tyrnävän raitin kohteet lähialueella

Muut Tyrnävän raittiin kuuluvat kohteet sijaitsevat asemakaavan muutosalueen ulkopuolella mutta sen vaikutusalueella. Vanhatien/Kirkkotien risteyksessä asemakaavan muutosalueen koillispuolella sijaitsevat kirkkolailla suojeltu Tyrnävän vanha kirkko sekä vastapäätä tietä kotiseutumuseona toimiva entinen lainajvästön makasiini (sr-2). Alueen pohjoispuolella Vanhatien varressa sijaitsee vanha pappila renkitupineen (sr-2). Alueen eteläpuolella Roustinpolun varressa sijaitsee urheilukentän katsomo (sr-3).



**Kuvat.** Vasemmalla Tyrnävän kirkko ja oikealla entinen lainajvästön makasiini.

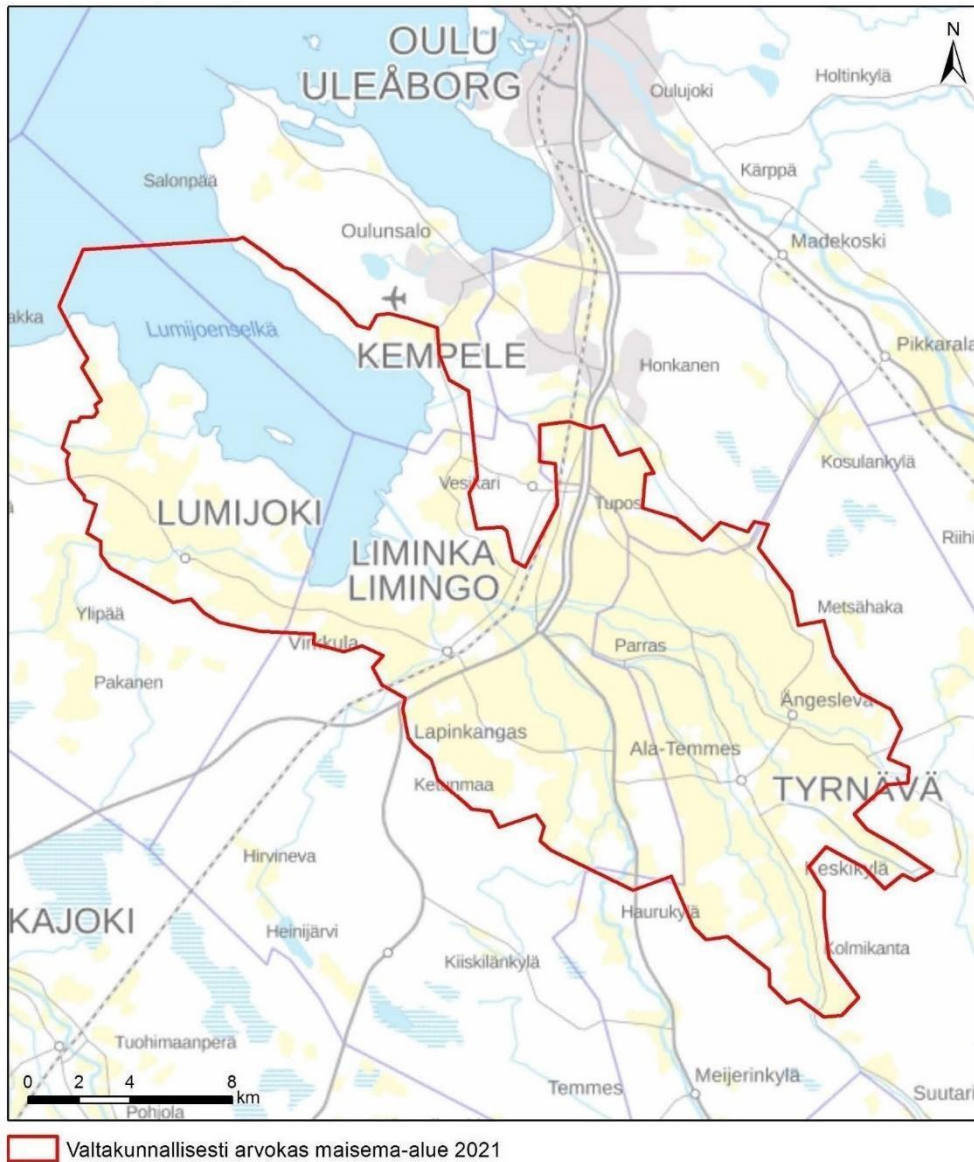


**Kuvat.** Vasemmalla Vanha Pappila ja renkitupa, oikealla urheilukentän katsomo.



## Maisema ja maisemarakenne

Koko kaavamuutosalue sisältyy valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen, Limingan lakeuden kulttuurimaisemaan (VAM10132), josta valtioneuvosto on tehnyt periaatepäätöksen 18.11.2021 (VAMA 2021).



Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet: SYKE  
Taustakartta: MML/WMTS, 05/2021

### **Kartta.** Limingan lakeuden kulttuurimaisema.

Limingan lakeuden kulttuurimaisema on poikkeuksellisen laaja, omaleimainen ja yhtenäisenä säilynyt elinkeinomaisemakokonaisuus. Alueen maisema-arvot perustuvat ennen kaikkea avoimiin, yhtenäisiin ja elinvoimaisiin peltonäkymiin, asutuksen ja viljelysmaiseman lomittumiseen sekä avoimen maiseman reunalla sijaitseviin muutamiin arvokkaisiin rakennetun kulttuuriympäristön kohteisiin, jotka edustavat vauraaseen lakeusmaisemaan kuuluvaa rakennusperintöä. (YM/SYKE: Pohjois-Pohjanmaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021).



Maisemarakenteeltaan Tyrnävä kuuluu alavaan Tyrnävänjoen laaksoon, jossa korkeuserot ovat vain noin 2 metriä. Maaperä muodostuu pääosin hienojakoisista maalajeista. Kallioperältään alue kuuluu Muhoksen muodostumaan.

Tyrnävä kuuluu Pohjanmaan maisemamaakuntaan. Huuhtoutuneilla alueilla jääkauden jälkeiset sulamisvedet ovat päässeet huuhtomaan maaperää ja sekoittamaan sitä. Huuhtoutuneille alueille tyypillistä on, että maiseman peruspiirteet muodostuvat rannikolle suuntautuvista laakeista jokilaaksoista ja niiden välissä sijaitsevista osittain soistuneista selänneistä.

Heti kuntakeskuksen tiiviin palvelu- ja asutusvyöhykkeen ulkopuolella parin kilometrin päässä kaavamuuosalueesta avautuu avoin Limingan lakeuden viljelymaisema, joka on Suomen suurimpia yhtenäisiä viljelyalueita. Lakeuden maisema on tasaista, maasto nousee 10–20 metrin korkeuteen merenpinnasta. Limingan lakeus (Liminka, Lumijoki, Tyrnävä, Kempele, Oulunsalo) on luokiteltu yhdeksi valtakunnallisesti arvokkaaksi maisemakokonaisuudeksi, erikoislaatuna mainitaan viljelytasangon äärevyys ja tasaisuus.

Maisemakuva on avoin. Laajoja peltoaukeita reunustavat metsät ja oleva asutus. Pitkiä näkymiä avautuu yli peltojen, joiden takaa useissa kohdin näkyy Tyrnävän kirkontorni.



500 m

**Kuva.** Ortoilmakuva Tyrnävän keskustasta ja sitä ympäröivästä alueesta (MML Paikkatietoikkuna, noudettu 27.8.2023). Punainen kohdemerkintä on kaavamuuosalueen keskellä sijaitsevan kunnanaukion kohdalla.







## Hulevedet

Tyrnävän keskustaajaman keskeltä ja asemakaavan muutosalueen poikki kulkee vedenjakaja, jonka pohjoispuoliset osat Tyrnävänjoen pohjoisella valuma-alueella (tunnus 58.051) ja eteläpuoleiset eteläisellä valuma-alueella (tunnus 58.052). Asemakaavan muutosalueen ympäristö on lähes tasaista. Korkeuserot ovat enintään noin ½ metrin luokkaa.

## Maaperä ja rakentaminen

Asemakaavan muutosalueen maasto on käytännössä tasaista ja maanpinta on noin tasolla +20–21 m merenpinnasta (N2000). Maaperä on hienoa hietaa.

Lähes koko Tyrnävän lakeuden alueella maaperä on kivennäismaata eli vettä pidättävää. Näin se on erinomaista viljelymaata, mutta rakentamisen kannalta kivennäismaalajit ovat routivia ja kapillaarisesti vettä nostavaa. Tämä tarkoittaa rakennusten routaeristämistä alueella sekä sitä, että perustuksiin on tehtävä kapillaarikatko esim. sorasta.

Rakennukset voidaan mahdollisesti perustaa perusanturan- ja/tai perusmuurin perusmaan varaan. Rakentamisessa ja kaivutöissä on kuitenkin huomioitava, että maaperä on häiriintyvää. Sitä ei voi luiskata jyrkästi tai se sortuu helposti. Perustamistapa tulee ratkaista hankekohtaisesti pohjatutkimuksen ja rakennesuunnittelijan mukaan.

## Sulfaattimaa

Koko Tyrnävän keskusta-alue on GTK:n aineistossa potentiaalista happamat sulfaattimaat-alueita. Voimassa olevassa asemakaavassa ei ole tarkemmin tutkittu happamia sulfaattimaita. GTK:n tietojen mukaan happamia sulfaattimaita voi osa olla alle metrissä, mutta eniten niitä esiintyy 1–1,5 metrissä alkaen. Happamia valuntoja voi muodostua pohjavedenpinnan laskun seurauksena tai kaivumaiden läjityksen myötä massanvaihtojen sekä muiden kaivuutöiden (kadut, putket, yms.) yhteydessä. Tämä tarkoittaa sitä, että alueella kaivuun ulottamista sulfaattimaakerroksiin tulisi välttää. Mikäli kaivuuta joudutaan tekemään, kaivuualueille tulee tarvittaessa tehdä neutralointi esim. kalkitsemalla. Lisäksi kaivannot tulee heti peittää.

## Yhdyskuntarakenne

### Maanomistus

Kaavamuutosalueen korttelialueet ovat kunnan omistuksessa.

### Tekninen huolto ja verkostot

Vesihuollosta vastaa Tyrnävän Vesihuolto Oy.

Asemakaavan muutosalue ja sillä sijaitsevat rakennukset ovat kunnallisteknisten verkostojen piirissä (sähkö-, vesi- ja viemäriverkosto).

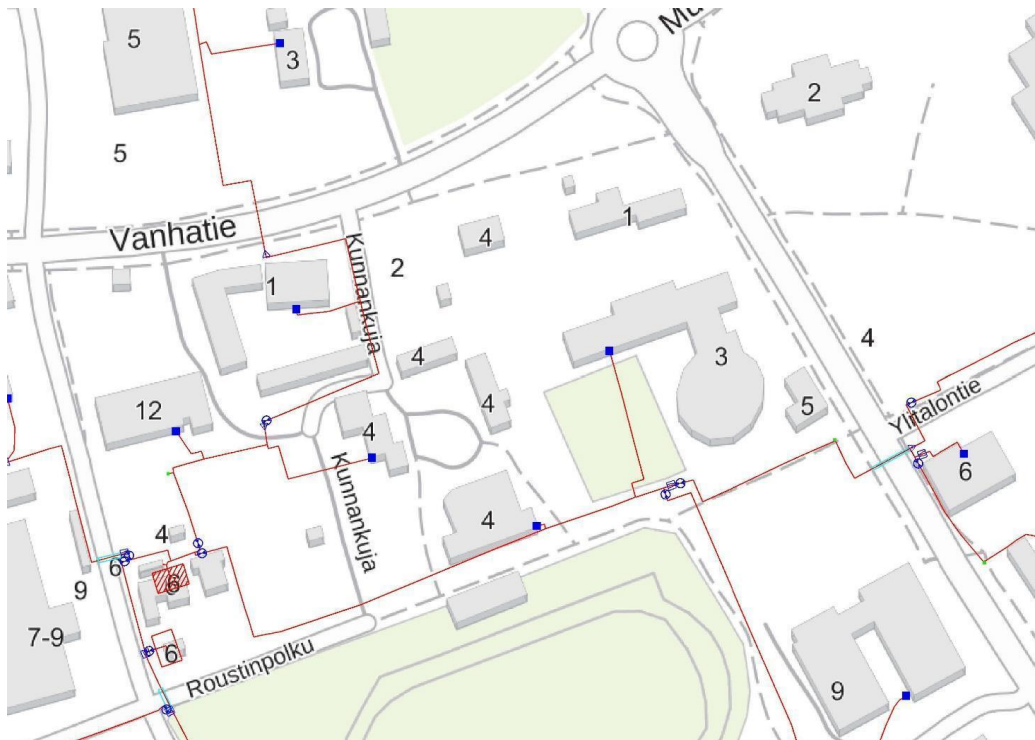
Jätevesi johdetaan kiinteistökohtaisin paineviemärein kunnan viemäriverkostoon. Tonttien kuivatus on järjestetty ns. luonnonmukaisella menetelmällä johtaen hulevedet alueen ulkopuolelle olemassa olevaa peruskuivatus avo-ojaverkostoa sekä vetokanavistoa pitkin.

Kaavamuutosalueen jätevedet johdetaan Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle Kempeleen Sarkkirantaan.

Oulun Seudun Sähkö vastaa 20 kV sähköverkostosta. Alueen läpi kulkee myös Oulun Seudun Sähkön hallinnoima kaukolämpöverkko, johon osa alueen rakennuksista on liitetty.



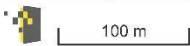
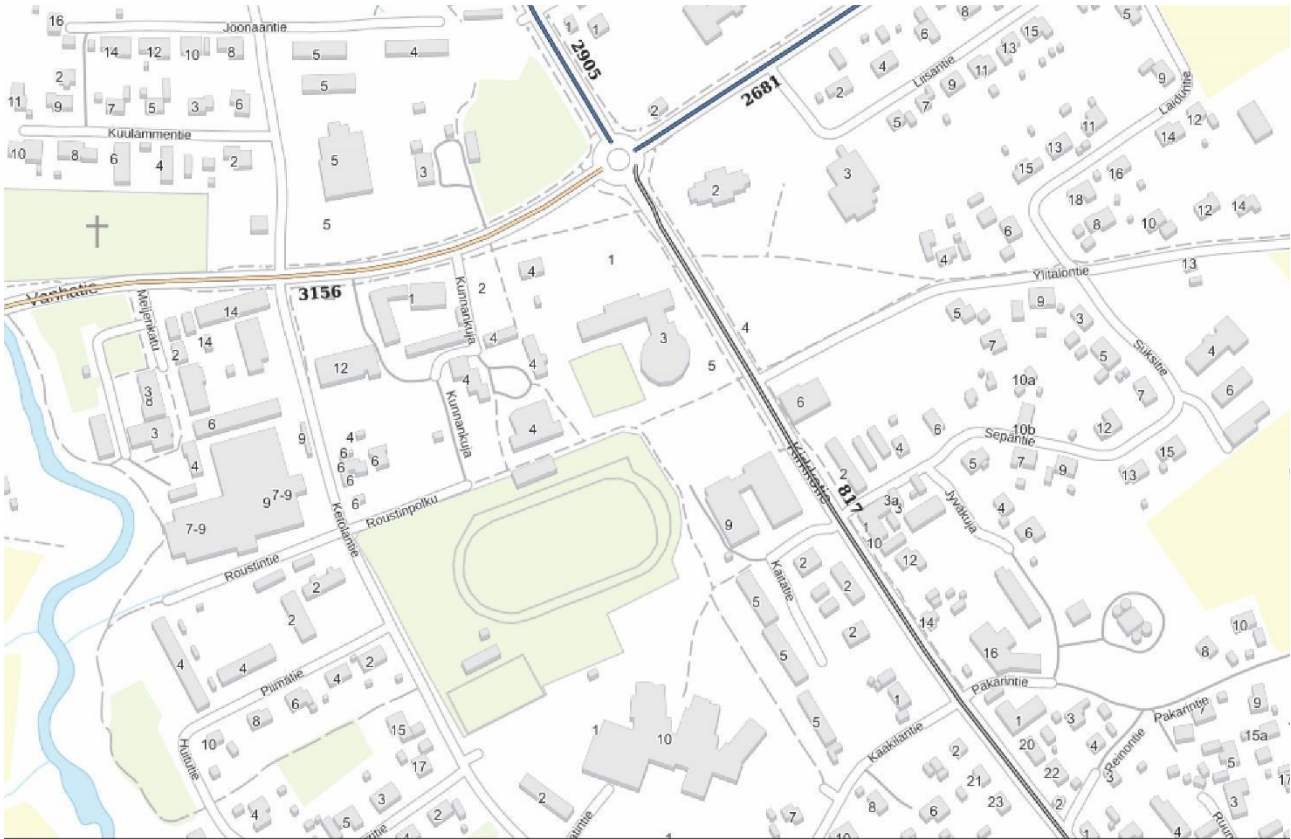
Tyrnävä on kuulunut vuoden 2019 alusta lähtien Lakeuden EKO:n jätehuollon toimialueeseen Limingan, Muhoksen ja Utajärven kuntien kanssa. Kuntalaisten käytössä ovat kaikki Lakeuden EKO:n alueella olevat jäteasemat. Kempeleen Jätekuljetus Ky hoitaa jäteasemia ja jätteiden kuljetuksia.



**Kartta.** Oulun Seudun Sähkön kaukolämpöverkko.



## Liikenne



**Kartta.** Alueen liikennemäärät. Paikkatietoikkuna/MML 23.8.2023.

Liikennemääräarviot yleisillä teillä asemakaavamuutosalueen kohdalla ovat Kirkkotiellä 817 ajoneuvoa vuorokaudessa ja Vanhantiellä yli 3156 ajoneuvoa vuorokaudessa. Ydinkeskustan jälkeen pohjoiseen ja itään mentäessä liikennemäärät laskevat.

Vanhantiellä ja Kirkkotiellä on tievalaistus ja hyväkuntoinen kestopäällyste. Yleisillä teillä ei ole hulevesiviemäreitä - vesi kulkeutuu tien vierustojen avo-ojja pitkin vetokanaviin.

Nopeusrajoitus kaavamuutosaluetta rajaavilla Vanhantiellä ja Kirkkotiellä Tyrnävän keskustassa on 40 km/h. Kaavamuutosalueen sisällä kaduilla ja kujilla on nopeusrajoitus matalampi, 30 km/h.

## Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen pysäkit sijoittuvat Vanhatien ja Muhostien varteen. Päätepysäkki on kaavamuutosalueesta pohjoiseen Tupostien varrella. Kirkkotien varren pysäkit eivät ole Tyrnävällä liikennöivän Oulun seudun joukkoliikenteen reittien varrella, eikä Kirkkotien pysäkkien levikkeellä ole lähiliikenteen pysäkin liikennemerkkiä.





## Kävely ja pyöräily

Kaavamuutosta rajaavien Vanhatien ja Kirkkotien varrella kulkee kävely- ja pyörätiet molemmin puolin maantietä. Kaavamuutosalueen eteläreunalla Roustinpolku on poikittaisena jalankulun ja pyöräilyn yhteytenä. Kunnantalon pihapiiriin läpi kulkee pitkittäiset yhteydet. Jalankulun ja pyöräiliikenteen kulku Kirkkomännikön koululle on lähtötilanteessa ohjattu Kirkkotien yli.

## Palvelut ja työpaikat

Kaavamuutosalue sijaitsee keskellä Tyrnävän keskustaajamaa ja sen tarjoamia palveluja. Kaavamuutosalueella sijaitsee kunnanvirastot, ala-asteen koulu ja terveyskeskus. Työpaikkatarjonta ei olennaisesti lisäännä kaavamuutoksen vaikutuksesta.

## Virkistys

Kaavamuutosalue rajautuu eteläpuolella urheilukenttään. Koulurakennuksen tilat ovat iltaisin liikuntaryhmien ja kansalaisopiston harrastuskäytössä.

## Ympäristön häiriötekijät

Suunnittelualue sijoittuu keskustaajaman ytimeen kahden pääkadun risteykseen, josta aiheutuu luonnollisesti jonkin verran maaseututaajaman keskustalle tyypillistä liikennemelua. Kaavamuutosalueelle ei sijoitu asutusta.

## Alueen toteutuneisuus

Alueen korttelit ovat jo rakentuneet. Kaavamuutoksella ohjataan täydennysrakentamista, korttelien sisäistä liikennettä ja toimintoja, puistorakentamista sekä arvioidaan rakennuskannan kulttuurihistoriallisia arvoja sekä niiden huomioimista alueen kehittymisen kannalta. Asemakaavamuutoksen toteuttaminen on aloitettu poikkeamispäätöksellä Kirkkomännikön päiväkotikoulu rakennushankkeen osalta.

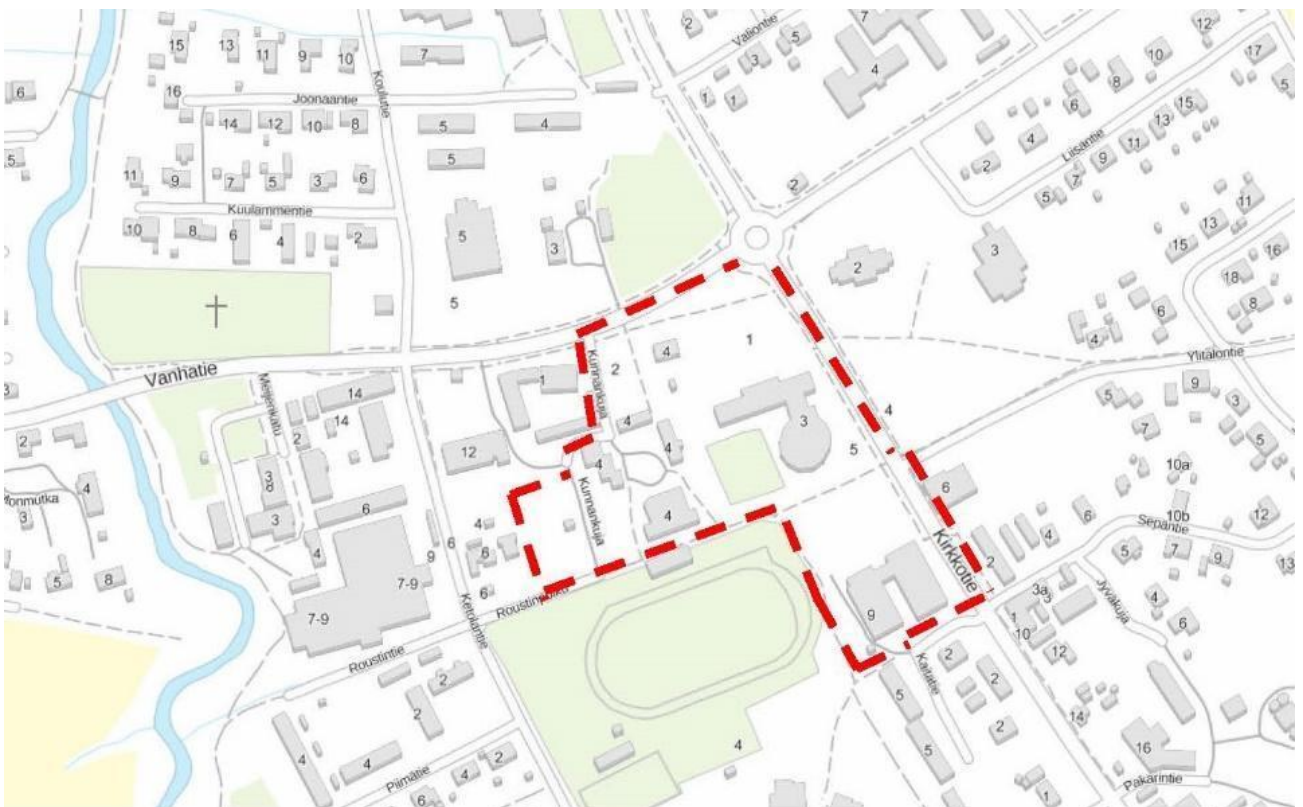
Tyrnävän keskustan tieympäristöä on kehitetty erinomaisesti viime vuosina kaavaan rajoituvilla katualueilla.



**Kuva.** Asemakaavan muutosalueeseen rajoittuva Vanhatie torin reunalla.



**Kuva.** Kiveämällä huoliteltu kunnantalon pihapiirin keskusaukio.



**Kartta.** Karttaote alueen nykytilanteesta. Asemakaavan muutosalue rajattu punaisella katkoviivalla. Pohjakartta Paikkatietoikkuna/MML 23.8.2023.







Tyrnävän kirkonkylä on osa merkittävää kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta, jonka arvot on huomioitava tarkemmassa suunnittelussa. Alue sijaitsee myös maaseudun kehittämisen kohdealueella **mk**. Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutualueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoihin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä.

Tarkemmin maakuntakaava määrittelee alueen maaseudun kehittämisen kohdealueeksi: **mk-7 / lakeuden alue**. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maiseman hoitoon ja rakentamisen ohjaukseen.

## Yleiskaava

Asemakaavan muutosalueella on voimassa Tyrnävän kirkonkylän osayleiskaava 2005. Tyrnävän kirkonkylän osayleiskaavassa alue on merkitty keskustatoimintojen alueeksi (C).



**Kartta.** Ote Tyrnävän kirkonseudun osayleiskaavasta 2005.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsevat kulttuurihistorialliset rakennukset ovat vuoden 2005 yleiskaavassa sekä kulttuuriympäristöselvityksessä merkitty kohdemerkinnöillä 17 (Koivula), 18 (Hirvelä), 20 (Terveystalo 1940–50-luvulta, purettu) ja 82 (Kirkkomännikön koulun 1950-luvulla rakennettu osa). Kohteet 17, 18 ja 20 oli osoitettu seudullisesti arvokkaiksi ja kohde 82 paikallisesti arvokkaaksi.

## Asemakaava

Alueelle hyväksyttiin Tyrnävän kirkonseudun asemakaava 2014. Asemakaavan muutosalue sijoittuu Tyrnävän ydinkeskustaan keskeiselle paikalle sisältäen kunnan toiminnalle tärkeitä rakennuksia, kunnantalon, koulun ja terveyskeskuksen sekä useita kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia.

Suunnittelualue kuten suuri osa koko Tyrnävästäkin kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen Limingan lakeuden kulttuurimaisemaan (VAMA 2021), jolle on tyypillistä avoin maisemakuva, laajoja peltoaukeita reunustavat metsät ja harvojen teiden varsille sijoittuva perinteinen maatila-asutus. Pitkiä näkymiä avautuu yli peltojen.



**Kuva.** Ote voimassa olevasta Tyrnävän kirkonseudun alueen asemakaavasta. Asemakaavan muutos koskee kortteleita 133 ja osaa korttelista 132. Asemakaavan muutoksen aluerajaus on merkitty sinisellä viivalla.

## Muut aluetta koskevat suunnitelmat ja selvitykset

### Pohjakartta

Alueen pohjakartta on MRL 54 a §/2014 mukainen ja ajan tasalla. Pohjakartta on hyväksytty 22.9.2023.

### Rakennusjärjestys

Kunnassa on vuonna 2017 voimaan tullut rakennusjärjestys. Alueella ei ole voimassa rakennuskieltoja.

### Tyrnävän kuntastrategia

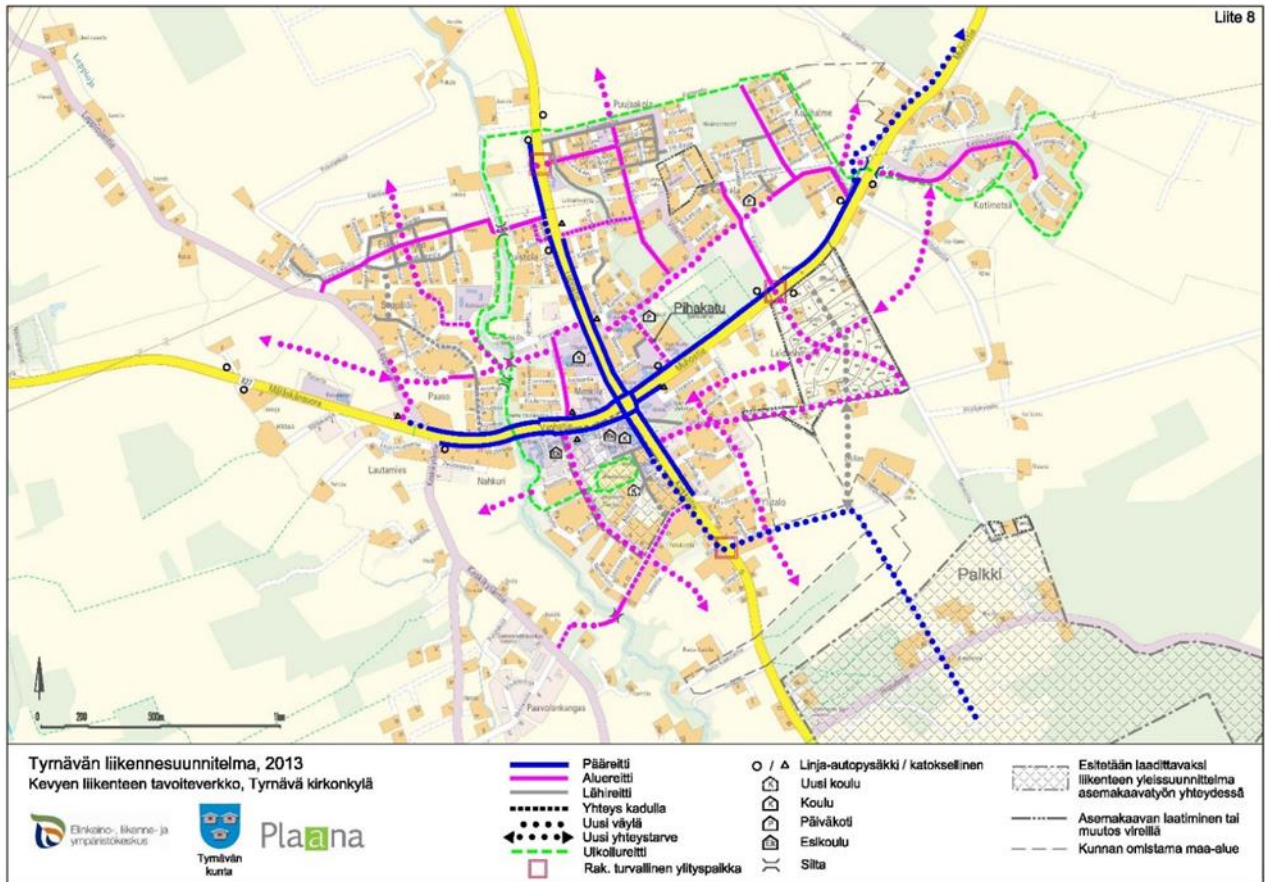
Tyrnävän kuntastrategia Tyrnävä kylien kunta 2022–2026 on hyväksytty 13.12.2022. Strategisen tavoitteen mukaan Tyrnävällä pidetään huolta yhteisestä ympäristöstä sen erityispiirteitä arvostaen. Kunnan asumisen ja työnteon ympäristöt ovat viihtyisiä, siistejä ja turvallisia lapset ja nuoret huomioiden. Kulttuurihistorialliset arvot ja perinnemaisemat nostetaan esille ja niitä ylläpidetään ajassa. Tyrnävällä ollaan ylpeitä maaseutumaisesta asuinympäristöstä sekä kulttuuriympäristöistä.

### Liikennesuunnitelmat

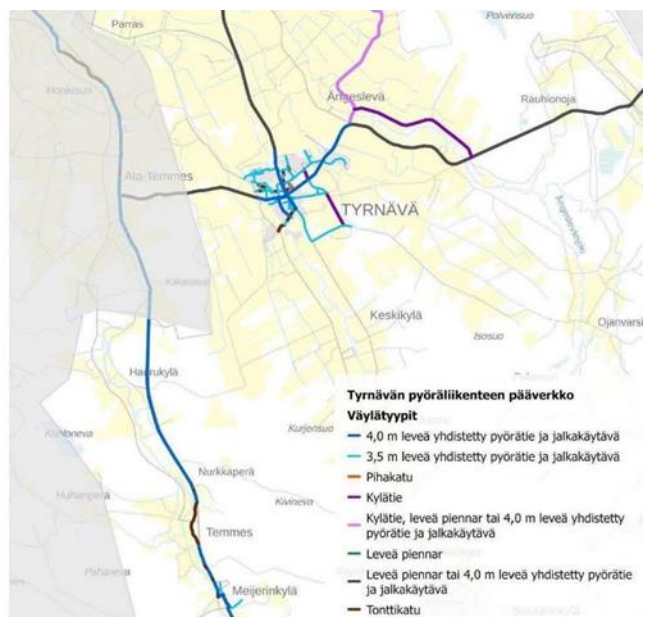
Tyrnävälle on vuonna 2013 laadittu liikennesuunnitelma (Plaana Oy), jossa esitetään tarkemman liikennesuunnitelman laatimista maankäytön suunnittelun yhteydessä. 2022 valmistui Tyrnävän jalankulun ja



pyöräilyn tarkennettu kehittämissuunnitelma (Ramboll, Tyrnävän kunta ja ELY), jossa tarkasteltiin laajemmin kuntakeskuksen kevyenliikenteen yhteystarpeita.



**Kartta.** Ote Tyrnävän liikennesuunnitelmasta 2013. Kevyen liikenteen tavoiteverkko.

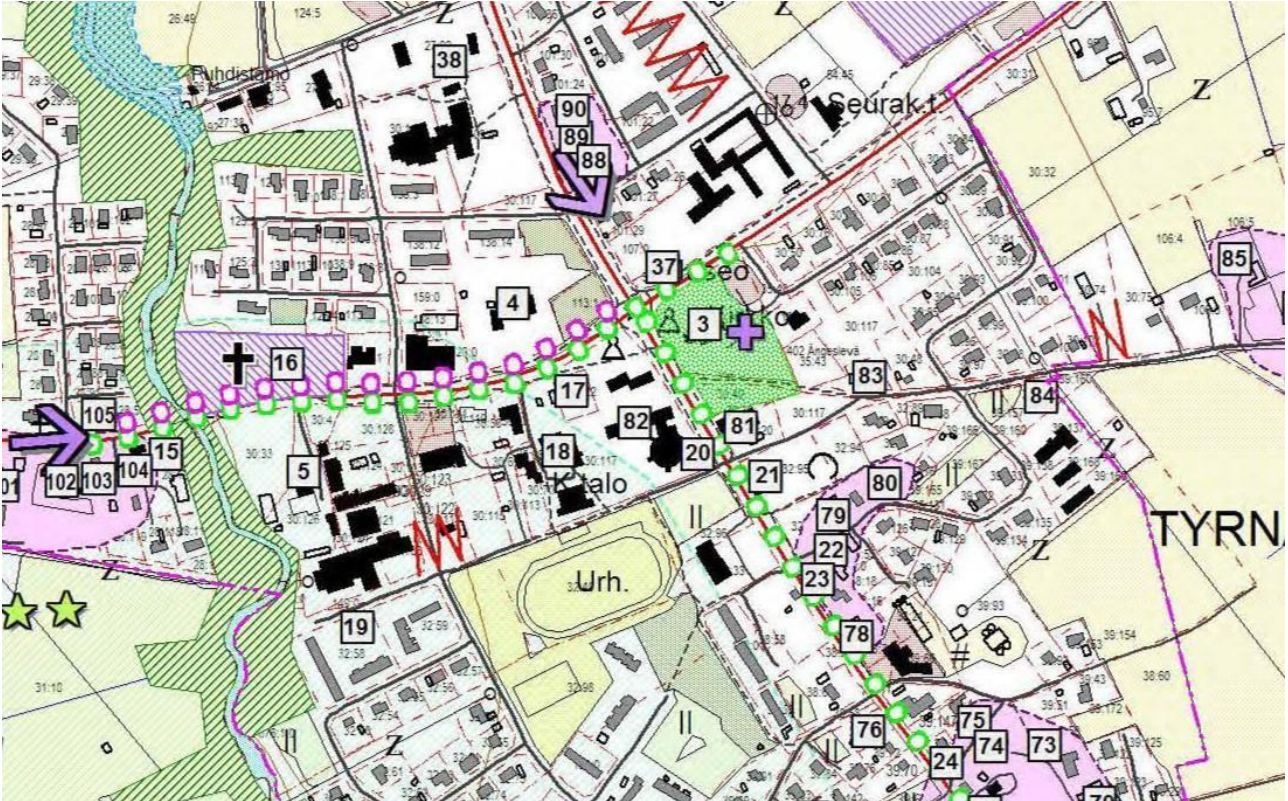


**Kartat.** Tyrnävän jalankulun ja pyöräilyn tarkennettu kehittämissuunnitelma, Ramboll, Tyrnävän kunta ja ELY 2022.



## Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys

Tyrnävän kirkonseudun yleiskaavan yhteydessä on laadittu maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys. Selvityksessä on määritelty mm. tärkeät näkymät, kulttuurihistorialliset kohteet/pihapiirit sekä näkymä kirkontornille. Katso tarkemmin edellä kappaleesta lähtökohdat, rakennettu kulttuuriympäristö.



**Kartta.** Ote Tyrnävän maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksestä 2005.

Tyrnävän maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksessä Vanhatie ja Kirkkotie on merkinnällä osoitettu "kauniiksi tieksi". Vanhatie lisäksi tieksi, jolle kirkontorni näkyy.

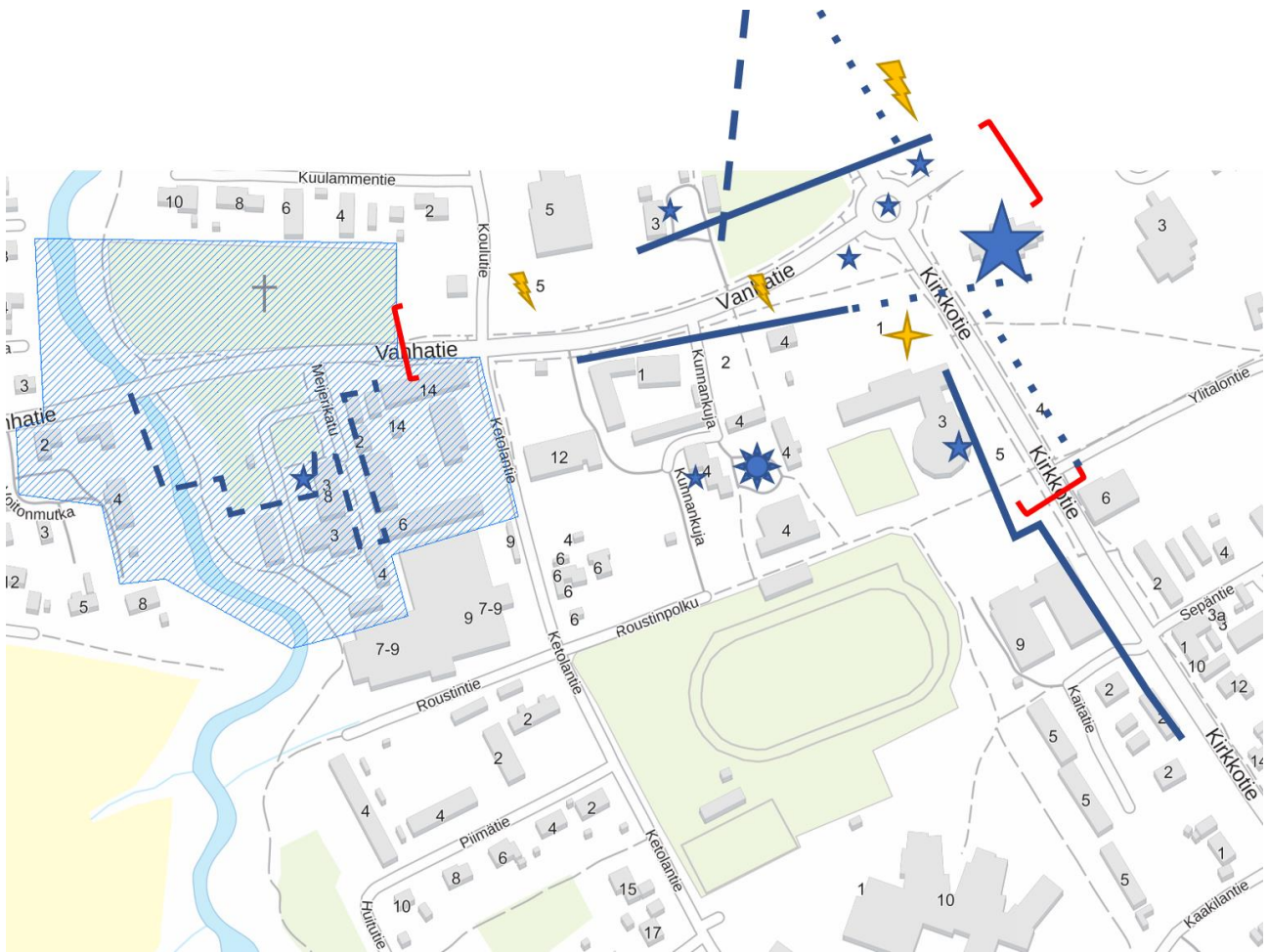
## Rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi

Asemakaavaprosessin kanssa samanaikaisesti on käynnissä Tyrnävän kirkonkylän kulttuurihistoriallisen rakennuskannan päivitysinventointi, joka valmistuu syksyllä 2023.

## Lähimaiseman analyysi

Kirkonseudun asemakaavan muutoksen yhteydessä on kaavoituksen tueksi myös tarkasteltu lähimaiseman ominaisuuksia (kaavio alla).

- sininen tähtimerkintä osoittaa maiseman dominanteja, kiintopisteitä
- sininen viiva osoittaa näkymiä rajaavia seinämiä tai näkymiä ohjaavia linjoja
- punainen viiva osoittaa porttiaiheita ydinkeskustaan saavuttaessa
- keltaiset merkinnät osoittavat ympäristön eheyttämistarpeita



**Kaavio.** Tyrnävän kirkonseudun lähimmäisempiä ominaisuuksia. Tilatohtorit Oy.

Tyrvävän keskusta-alueella keskeisimpänä dominanttina maisemassa on Vanhatie ja Kirkkotien risteys, johon sijoittuu kirkko, joka näkyy vanhan hautuumaan kulman porttiaihiolta ja pitkältä Tupostien suunnalta tullessa. Pienempinä dominantteina maisemasta erottuvat kiertoliittymän Arjen Helmiä -taideteos sekä kirkon vastakkaiselle puolelle Muhostien liittymään sijoittuva Lainajyvämäkasiini, joka toimii Kotiseutumuseona. Myös Kirkkomännikön koulun uudempi osa ja etäämmällä Vanhatie varrella Meijerikadun ympäristö ovat maisemadominantteja. Näkymiä rajaavina seinäinä toimivat joukko liikenteen päätepysäkin katos Tupostien varrella sekä Kirkkoteillä ja Vanhatie varrella maantiensillat rakentuneet rakennukset. Keltaisella merkityt ympäristöhäiriökohtia ovat Vanhatie varren laakea paikoitusalue huoltoasemineen, Tupostien varren rapistunut kioskirakennus sekä entisen lääkäritalon purkamisen jälkeen tyhjäksi jäänyt kulmaus Vanhatie ja Kirkkotien risteysalueella.



**Kuva.** Pienenä visuaalisena häiriötekijänä voidaan pitää suuren opasteen sijoitusta keskeisellä paikalla. Kuvassa näkyvä opaste on toki havainnollinen, mutta peittää näkymän ajotieltä kohti kirkkoa. Opasteen paikkaa ja kokoa kannattaisi pohtia.



## Asemakaavamuutoksen tavoitteet

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on tarkistaa asemakaavamerkinnot vastaamaan paremmin tämän hetken ja tulevaa maankäyttöä ja täydennysrakentamistarpeita huomioiden kirkonkylän kuntakuva sekä rakennetun kulttuuriympäristön arvot.

Asemakaavan muutoksen laadinnan yhteydessä tehdään rakennetun kulttuuriympäristön inventointi huomioiden alueelle aikaisemmin tehdyissä inventoinneissa esille nostetut arvot ja niiden säilyminen sekä rakennetun ympäristön kerroksellisuuden ilmentyminen.

## Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet astuivat voimaan 2018. Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Kirkonseudun asemakaavan muutoksen osalta suunnittelussa tulee huomioitavaksi toimiva yhdyskuntarakenne ja kestävä liikkuminen sekä elinvoimainen kulttuuriympäristö.

## Viranomaisten asettamat tavoitteet

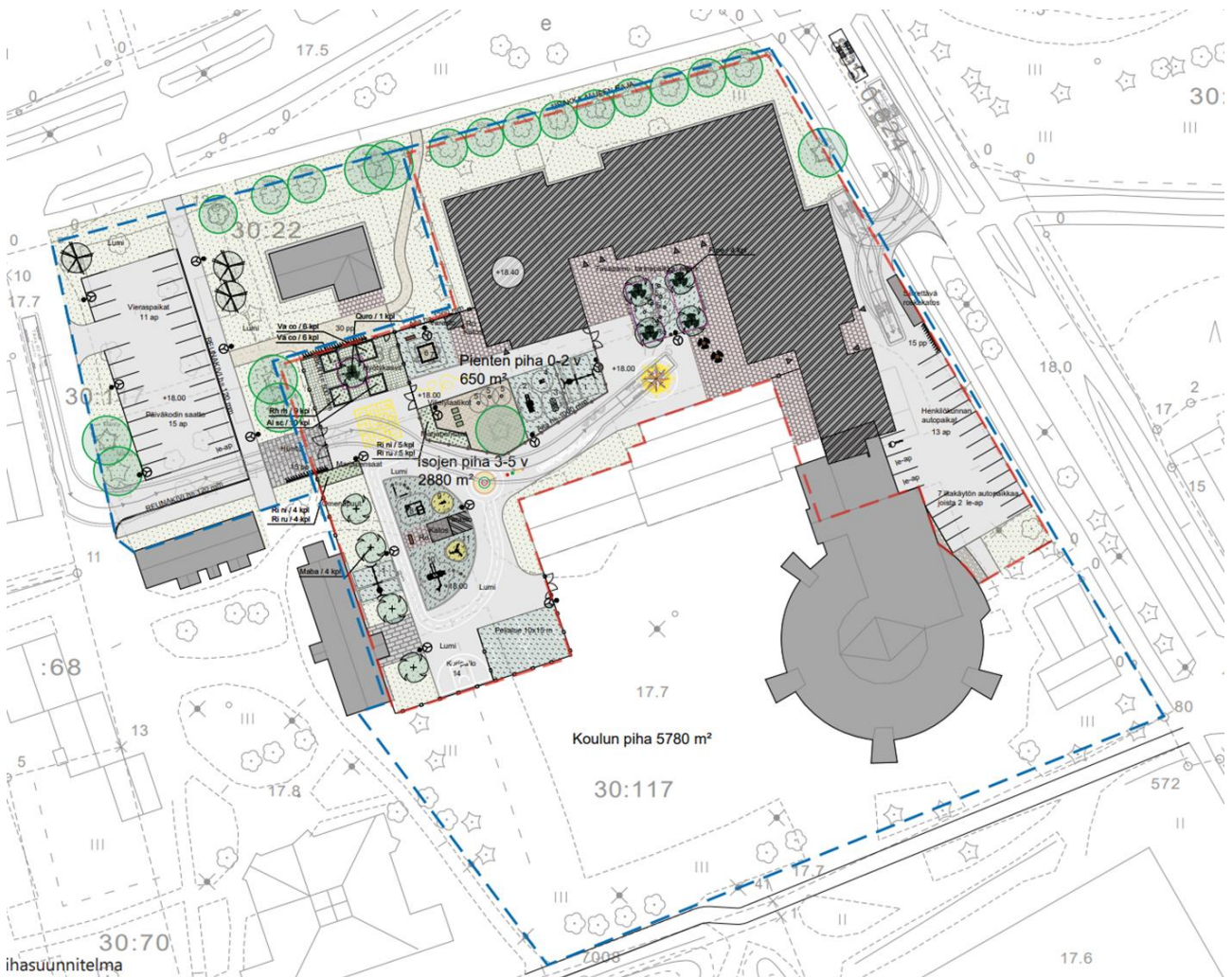
### Kunnan asettamat tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Kirkkomännikön koulun yhteyteen suunnitellun uudisrakentamisen tilan tarve huomioiden kirkonkylän kuntakuva ja rakennetun kulttuuriympäristön arvot. Asemakaavan muutosalueella sekä sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee useita kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuskohteita, jotka tulee huomioida katunäkymissä, maankäytön jäsentelyssä ja täydennysrakentamisessa.

Asemakaavan muutoksen laadinnan yhteydessä tehdään rakennetun kulttuuriympäristön inventointi huomioiden alueelle aikaisemmin tehdyissä inventoinneissa esille nostetut arvot ja niiden säilyminen sekä rakennetun ympäristön kerroksellisuuden ilmentyminen.

Tavoitteena on myös jalankulku- ja pyöräteiden liikenneympäristön selkeyttäminen ja turvallisuuden parantaminen.

Seuraavalla sivulla kuvassa on *Rakennusteho Oy:n* tarjouskilpailun voittanut pihasuunnitelmaehdotus sekä alemmassa kuvassa ilmakuvaperspektiivi, jota tämä asemakaavamuutos noudattaa. Urakkaraja on kuvattu sinisellä katkoviivalla. Päiväkodille on myönnetty poikkeamislupa asemakaavasta syyskuussa 2023.



ihasuunnitelma





# ASEMAKAAVAMUUTOKSEN SUUNNITTELUN VAIHEET

## Suunnittelun tarve, käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Kirkkomännikön koulun yhteyteen suunnitellun uudisrakentamisen tilan tarve huomioiden kirkonkylän kuntakuva ja rakennetun kulttuuriympäristön arvot. Asemakaavamerkinnot eivät myöskään täysin vastaa tämän hetken maankäyttöä.

Kirkonseudun asemakaavan muutoshanke käynnistyi kunnan aloitteesta kunnanhallituksen päätöksellä 6.2.2023 § 27 ja tuli vireille kunnanhallituksen päätöksellä 22.5.2023 § 118. Vireilletulosta on ilmoitettu kunnan internet -sivuilla, kunnanviraston ilmoitustaululla sekä Rantalakeus -sanomalehdessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetettiin nähtäville 24.5.–23.6.2023 ja siitä oli mahdollista antaa mielipiteitä kuukauden ajan. OAS päivitetään hankkeen edistyessä.

## Osallistuminen ja yhteistyö

Kaava-aineisto on nähtävillä kaavaprosessin aikana Tyrnävän kunnan kotisivuilla: [www.tyrnava.fi/kaavoitus](http://www.tyrnava.fi/kaavoitus).

## Osallistuminen ja vuorovaikutus

Suunnittelun käynnistymisestä, mahdollisista yleisötilaisuuksista sekä yleiskaavaluonnoksen ja ehdotuksen nähtäville panosta ja voimaantulosta tiedotetaan kuulutuksella Rantalakeus -sanomalehdessä, kunnan verkkosivuilla sekä kunnanviraston ilmoitustaululla.

Tieto kaavan hyväksymispäätöksestä lähetetään kaikille osallisille ja muistutuksen tehneille sekä niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet.

Tyrnävän kunnan kaavoitustyöhön liittyvistä käytännön asioista vastaa kehittämispäällikkö Janna Kumpula. Suunnittelutyöstä vastaa kaavakonsultti arkkitehti ja LuK Kai Tolonen Tilatohtorit Oy:stä.

## Osalliset ja osallistuminen

Kaavan osallisia ovat maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisille varataan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun koko hankkeen ajan.

## Viranomaisyhteistyö

Asemakaavan laatimista ohjaa Tyrnävän kunnan asettama ohjausryhmä. Ohjausryhmän jäseniä ovat Annukka Suotula, Jussi Ylitalo, Kari Karppinen, Minna Matinlauri, Jari Matinolli, Hannu Komu ja Vesa Anttila.

Viranomaisyhteistyötä tehdään asemakaavan valmistelun kuluessa tarpeellisissa määrin.

Kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaistyöneuvottelua ei järjestetty. 21.6.2023 pidettiin kuitenkin viranomaisten kanssa työneuvottelu, jossa saatiin kannanotot OAS:n sisällöstä sekä lisäselvitystarpeesta. Työneuvotteluun osallistuivat:

- Taina Törmikoski, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, alueidenkäyttöryhmän päällikkö
- Elina Saine, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, alueidenkäyttöryhmä kuntavastaava
- Antje Neumann, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, luontoasiat
- Janna Kumpula, Tyrnävän kunta, kehittämispäällikkö





- o Hannu Komu, Tyrnävän kunta, tekninen johtaja
- o Kai Tolonen, Tilatohtorit Oy, kaavakonsultti

Ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista järjestettiin 5.10.2023 viranomaisneuvottelu, johon osallistuivat:

- o Elina Saine, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, alueidenkäyttöryhmä kuntavastaava
- o Päivi Hautamäki, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, liikennevastuualue
- o Juhani Turpeinen, Pohjois-Pohjanmaan museo- ja tiedekeskus Luuppi
- o Janna Kumpula, Tyrnävän kunta, kehittämispäällikkö
- o Risto Suikkari, Tilatohtori Oy, kaavakonsultti
- o Kai Tolonen, Tilatohtorit Oy, kaavakonsultti

## Aloitusvaihe ja valmisteluvaihe

Kaavan vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) ilmoitettiin kunnan verkkosivuilla sekä Rantalakeus -sanomalehdessä. OAS:iin voi tutustua kunnanvirastolla ja siitä voi antaa palautetta koko kaavan laatimisen ajan.

## Kaavaluonnos

Kunnanhallitus päätti asemakaavan muutoksen valmisteluaineiston (asemakaavaluonnoksen) asettamisesta nähtäville 28.8.2023 pitämässään kokouksessa. Alustava kaavaselostus ja sen liitteenä oleva kaavaluonnos asetettiin nähtäville 30 vuorokauden väliseksi ajaksi 1.9-30.9.2023. Samalla pyydettiin lausunnot viranomaisilta ja yhteisöiltä. Nähtäville asettamisesta tiedotettiin Rantalakeus -sanomalehdessä, kunnan verkkosivuilla sekä kunnanviraston ilmoitustaululla.

Nähtävillä olon aikana järjestettiin yleisötilaisuus 26.9.2023. Valmisteluaineistosta jätettiin yhdeksän lausuntoa. Osallisilla oli nähtävillä oloaikana mahdollisuus esittää kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä. Mielipiteitä ei esitetty.

Tyrnävän kunta teetti suunnittelualuetta koskevan KäPy (kävely- ja pyöräily) -auditoinnin WSP Oy:llä. Auditoinnin mukaan jatkosuunnittelussa suositeltiin kiinnittämään huomiota pyöräpysäköinnin järjestelyihin sekä varmistamaan pyöräpysäköinnin liikenneturvallisuus järjestämällä pysäköinnille moottoriajoneuvoista erilliset reitit. Myös läheisen liikenneympyrän turvallisuutta ehdotettiin parannettavaksi väistämisvelvollisuutta ilmaisevin liikennemerkein.



**Kuva A.** Muutosalueen asemakaava, hyväksytty 2014. **B.** Nähtäville asetettu asemakaavaluonnos. Muutosalueen rajausta kuvassa punaisella.



## Asemakaavaluonnoksesta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden ottaminen huomioon

Lausunnonantajista Oulun seudun ympäristötoimen terveydensuojeluviranomainen, Telia Finland Oyj, Sivistyslautakunta, Tekninen lautakunta sekä Vanhus- ja vammaisneuvosto (lausunnot 1-5) eivät esittäneet huomiota valmisteluaineistoon.

### **Lausunto 6. Oulun seudun sähkö, Kaukolämpö (15.9.2023)**

Oulun Seudun Sähkön kaukolämmöllä ei ole tähän kaavamuutokseen huomauttamista. Pyydämme ottamaan huomioon olemassa olevat kaukolämpöverkostot alueella. Liitteenä verkostotiedot alueelta.

### **Kaavoittajan vastine ja kaavaehdotukseen tehtävät toimenpiteet**

[Lisätään kaavaselostukseen kartta alueella olevasta kaukolämpöverkostosta. Muilta osin lausunto merkitään tiedoksi.](#)

### **Lausunto 7. Museo- ja tiedekeskus Luuppi (28.9.2023), tiivistelmä**

...Arvoalueet, maisemat sekä arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on esitetty kaavaselostuksessa asianmukaisesti.

Asemakaavaprosessin yhteydessä on laadittu asemakaavan muutosalueen päivitysinventointi, jonka perusteella YO-1-korttelissa Kirkkomännikön 1990-luvun laajennusosa on osoitettu sr-2 merkinnällä maakunnallisesti arvokkaaksi rakennuskohteeksi ja 1950-luvun ns. kivikoulun sr-3-suojelumerkintä on poistettu. Rakennukselle on osoitettu nykyistä vastaava rakennusoikeus, kerroskorkeus ja rakennusalueen rajaus. P-korttelialueelta on poistettu Koivulan tontin aluesuojelumääräys, koska suojelun perusteena olleet talusrakennukset on purettu. Koivulalla itsellään säilyy sr-2-merkintä.

Tyrnävän kunta on aiemmin hakenut Kirkkomännikön koulun A, B ja D-osa purettavaksi. Pohjois-Pohjanmaan museo on lausunut asiasta 7.3.2022. Lausunnossa museo on todennut, että koulun muut osat voidaan purkaa mutta 1950-luvun A-osa tulisi peruskorjata ja säilyttää. Museon näkemyksen mukaan rakennus on selvitysten perusteella korjattavissa eivätkä purkamisen edellytykset siten täyty.

Pohjois-Pohjanmaan museo huomauttaa, että nyt esitetyle koulurakennuksen sr-merkinnän poistamiselle tulee esittää riittävät perustelut. Kaavaselostuksessa, tai muualla, ei tällaisia ole esitetty.

### **Kaavoittajan vastine ja kaavaehdotukseen tehtävät toimenpiteet**

[Täydennetään kaavaselostukseen päivitettävänä olevaa rakennusinventointia ja lisätään kunnan perustelut Kirkkomännikön koulun A-osan suojelumerkinnän poistamiselle. Muilta osin lausunto merkitään tiedoksi.](#)

### **Lausunto 8. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (3.10.2023), tiivistelmä**

#### **Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue, Luonto ja alueidenkäyttö -yksikkö**

...Kaavaselostuksessa on ristiriitaista tietoa päivitysinventoinnista, sillä paikoin selostuksessa lukee, että selvitys valmistuu syksyllä 2023 ja taas toisaalla, että selvitys on tehty. Joka tapauksessa päivitysinventointi ei ole ollut osana kaavaluonnosaineistoa...

Alueellinen vastuuseo eli Pohjois-Pohjanmaan museo on 29.9.2023 antamassaan lausunnossa todennut, ettei kaavaluonnosaineistosta löydy perusteita Kirkkomännikön koulun 1950-luvulla rakennetun A-osan voimassa olevassa asemakaavassa olevan suojelumerkinnän poistamiselle (sr-3, paikallisesti merkittävä). Museo on myös lausunut Kirkkomännikön koulun osien A, B ja C purkamislupahakemuksen yhteydessä 7.3.2022, että A-osa on selvitysten perusteella korjattavissa eivätkä koulurakennuksen purkamisen edellytykset täyty. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus yhtyy Pohjois-Pohjanmaan museon näkemykseen siitä, ettei kaavaluonnoksessa ole esitetty riittäviä perusteita sr-3 suojelumerkinnän poistamiselle.

... Kaavamääräyksen termistöä olisi hyvä muuttaa vastaamaan uudempien inventointiaineistojen mukaista tietoa (Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava 2015 ja sen inventoinnit) eli seudullisten kohteiden sijasta tulisi puhua maakunnallisesti arvokkaista.

### **Kaavoittajan vastine ja kaavaehdotukseen tehtävät toimenpiteet**

[Rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi valmistuu ehdotusvaiheen aikana asemakaavamuutoksen ja sen lähiympäristön alueella.](#)



Täydennetään kaavaselostukseen päivitettävänä olevaa rakennusinventointia ja lisätään kunnan perustelut Kirkkomännikön koulun A-osan suojelumerkinnän poistamiselle.

Muutetaan kaavamääräyksien sanamuoto seudullisten kohteiden sijaan maakunnallisesti arvokkaat kohteet. Muilta osin lausunto merkitään tiedoksi.

### **Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue, Ympäristönsuojeluyksikkö**

...Ympäristönsuojeluyksikkö toteaa, että kaavatyön yhteydessä tulee laatia asemakaavan meluselvitys. Asemakaavan meluselvityksen perusteella kaavassa tulee kaavamerkinnöin ja -määräyksiin esittää riittävät toimenpiteet, joilla päästään alle melun ohjearvojen. Kaavassa tulee antaa yksityiskohtaisia määräyksiä toimintojen ja rakennusmassojen sijoittelusta, melusteistä ja melulle herkkien kohteiden suojaamisesta. Lisäksi tulee käyttää ajoitusmääräystä, joka velvoittaa rakentamaan melusteena toimivat rakennukset ja rakenteet ennen melulle herkkien kohteiden ottamista käyttöön. Laadittu asemakaavan meluselvitys tulee esittää kaavaselostuksen liite-aineistona. Kaavatyön yhteydessä on tärkeää huomioida, että meluohjeavot koskevat myös virkistysalueita.

Vesistöyksiköllä ei ole huomauttamista kaavaluonnoksesta.

### **Kaavoittajan vastine ja kaavaehdotukseen tehtävät toimenpiteet**

Laaditaan meluselvitys asemakaavamuutoksen edellyttämässä laajuudessa ja lisätään se kaavaselostukseen.

### **Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue**

Liikennevastuualue ottaa kantaa erityisesti yhdystielle 8240 (Kirkkotie) esitettyyn liittymän siirtoon ja sen vaikutuksiin. Liittymä on YO-1 korttelialueelle. Kaavan valmisteluaineistosta ei käy ilmi, miten jalankulun ja pyöräilyn yhteys Kirkkotien itäpuolelta YO-1 kortteliin on suunniteltu järjestettävän liittymän paikan muuttuessa. Kaavamuutoksen yhteydessä on tarpeen varmistaa erityisesti koululaisille turvalliset ja sujuvat jalankulun ja pyöräilyn reitit. Jalankulun ja pyöräilyn osalta tulee kiinnittää huomiota sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä varsinaisella koulureitillä, jolle liittymän siirto aiheuttaa muutoksia, että koulun piha-alueella. Piha-alueella huomioitavana on mm. jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden mahdollisimman vähäiset konfliktipisteet autoliikenteen kanssa sekä sujuvat yhteydet pyöräpysäköintiin. Esitettyä siirrettävää liittymää vastapäätä on bussipysäkki, joka saattaa myös vaatia järjestelyitä esitetyn liittymän toteutuessa. Nyt kaavaluonnoksessa esitetyllä kaavan rajauksella liittymän paikka ei vahvistu, koska maantien liikennealue ei liittymän kohdalla ole mukana asemakaava-alueella. Myöskään tällä hetkellä voimassa olevassa asemakaavassa oleva liittymänuoli ei näillä rajauksilla muuta sijaintiaan, niin kuin ilmeisesti on tarkoitus. Maanteihin liittyen ei asemakaavoissa käytetä merkintää katualueen rajan osasta, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää, kuten kaavaluonnoksessa on esitetty.

YO-1 tontille hahmoteltu rakennus näyttää tulevan hyvin lähelle tiealueen rajaa. Maantien suoja-alue ulottuu 20 m etäisyydelle Kirkkotien keskiviivasta. Rakennusten, rakennelman ja laitteen (varasto, aita, ym.) rakentaminen maantien tiealueelle tai suoja- tai näkemäalueelle on lähtökohtaisesti kielletty. Liikennevastuualue voi erityisestä syystä sallia rakentamisen suoja-alueelle, jos rakennuksesta tai rakennuksen käytöstä ei aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle. Kaavaluonnosaineistosta ei käy ilmi rakennusalueen rajan etäisyys maantien keskiviivasta. Liikennevastuualue muistuttaa, että liikennevastuualuetta tulee kuulla naapurina maantien vieressä vireillä olevan rakennushankkeen johdosta.

Kirkkotie (yhdystie 8240) ja Vanhatie (seututie 827) ovat hallinnolliselta luokitukseltaan maanteitä, eivät katuja, kuten kaavaselostusluonnoksessa todetaan. Kaavaselostusluonnoksessa on otettu kantaa maantien suunnistustaulun kokoon ja sijaintiin. Maanteiden viitoitus toteutetaan valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti ja ohjeistuksessa otetaan kantaa mm. suunnistustaulun sisältöön ja etäisyyteen liittymästä. Mikäli kunnassa tulee esille tarpeita viitoituksen muuttamiseen, voi kunta käynnistää keskustelun liikennevastuualueen kanssa.

Liikennevastuualue katsoo, että liikenteen osalta on tarpeen järjestää neuvottelu, jossa käsitellään erityisesti Kirkkotien liittymän muutosta, sen vaikutuksia ja tarvittavia toimenpiteitä jalankulkijat ja pyöräilijät huomioiden sekä keskustellaan YO-1 korttelin rakennusten sijoittelusta suhteessa maantiehen.

Jatkotoimenpiteet: Kaavamuutoksen sujuvan etenemisen varmistamiseksi hankkeessa olisi hyvä järjestää neuvottelu kulttuuriympäristö- ja liikenneasioista ennen kaavaehdotuksen nähtäville menoa.



### Kaavoittajan vastine ja kaavaehdotukseen tehtävät toimenpiteet

Huomioidaan kaavaselistukseen lausunnossa esitetyt täydennykset. Kulttuuriympäristön osalta on sovittuna RKY inventoinnin päivityksen ohjausryhmän kokous ennen kaavaehdotuksen nähtäville menoa. Järjestetään tarvittaessa neuvottelu myös liikenneasioissa.

### Lausunto 9. Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmä (10.10.2023), tiivistelmä

Kirkkomännikön vanha kivikoulu on jäänyt tyhjäksi tammikuussa 2022 ja sen myötä myös tarpeettomaksi. Kunta on rakennuksessa raportoitujen sisäilmaongelmien ja tehtyjen rakennusteknisten selvitysten perusteella päättänyt korvaamaan käytöstä poistettuja tiloja paremmin käyttötarvetta vastaavalla uudisrakennuksella. Tulevaisuudessa käytöstä poistetusta vanhasta koulurakennuksesta nähdään muodostuvan todellinen turvallisuusriski ja taloudellinen rasite kunnalle, joten suojelumerkintä SR3 on kyseiselle rakennukselle turha ja haittaa merkittävästi alueen jatkosuunnittelua. Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmä ottaa kantaa merkinnän poistamiseksi Kirkkomännikön vanhan koulun osalta edellä mainituin perustein.

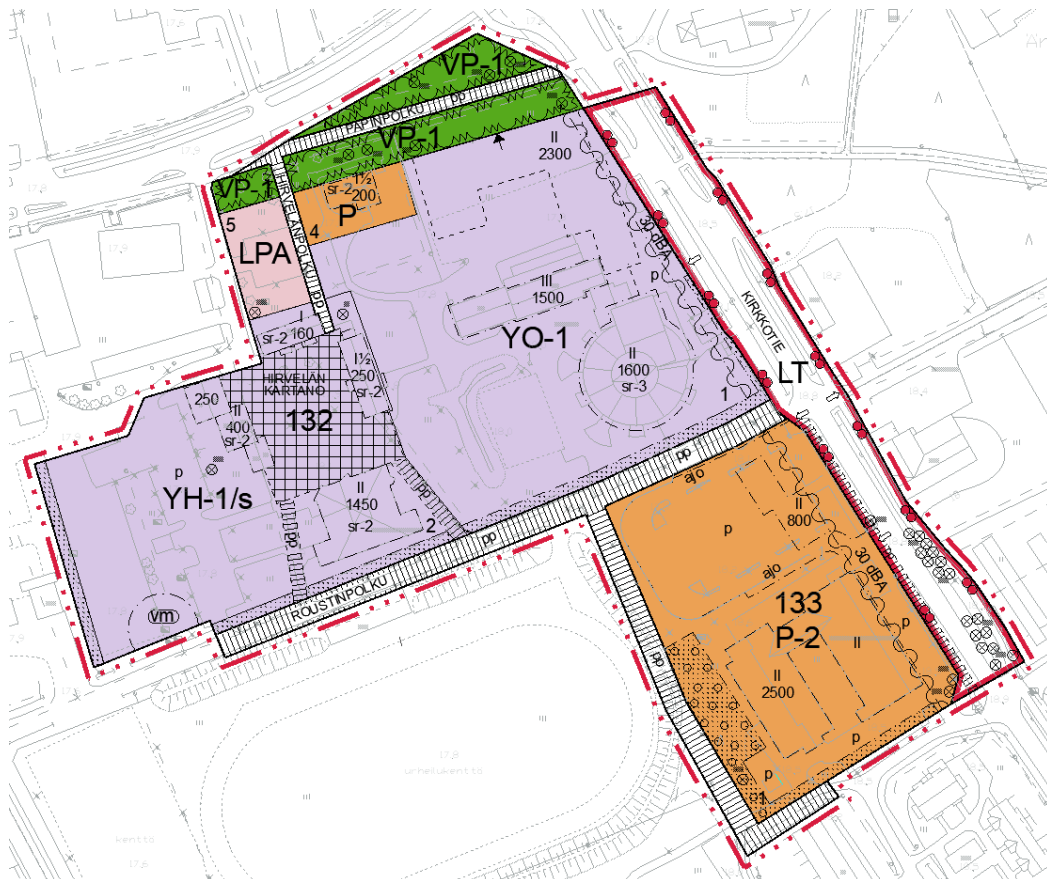
### Kaavoittajan vastine ja kaavaehdotukseen tehtävät toimenpiteet

Huomioidaan kaavaselistukseen lausunnossa esitetyt perustelut sr-3 suojelumerkinnän poistamiselle.

## Ehdotusvaihe

Saadun palautteen pohjalta laadittiin *asemakaavaehdotus*. Kunnanhallitus päättää asemakaavan ehdotuksen asettamisesta nähtäville 16.10.2023 pitämässään kokouksessa. Ehdotus asetettiin nähtäville 30 vuorokauden ajaksi 20.10.-20.11.2023. Nähtäville asettamisesta kuulutettiin Rantalakeus -sanomalehdessä, kunnan verkkosivuilla sekä kunnanviraston ilmoitustaululla.

Ehdotuksesta pyydettiin lausuntoja viranomaisilta. Osallisilla ja kunnan asukkailla oli mahdollisuus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta nähtävilläolon aikana. Lausuntoja annettiin yhteensä kahdeksan, joista kahdessa esitettiin huomioita asemakaava-aineistoon. Muistutuksia ei jätetty.



**Kuva.** Nähtäville asetettu asemakaavaehdotus.



## Asemakaavaehdotuksesta annetut lausunnot ja muistutukset sekä niiden ottaminen huomioon

Lausunnonantajista Telia Finland Oy, Suomen Erillisverkot Oy, Pohjois-Pohjanmaan museon Arkeologinen kulttuuriperintö, Tekninen lautakunta sekä Sivistyslautakunta (lausunnot 1-5) eivät esittäneet huomiota asemakaavaehdotukseen.

### Lausunto 6. Museo- ja tiedekeskus Luuppi (20.11.2023), tiivistelmä

*Pohjois-Pohjanmaan museo on todennut ehdotusvaiheen lausunnoissaan, että Kirkkomännikön koulun suojelumerkinnän poistaminen vaatii riittävät perustelut ja että näitä ei ole esitetty kaavaluonnoksessa, mutta ehdotuksessa on esitetty suojelumerkinnän poistamiselle perustelu. Lausunnoissaan Pohjois-Pohjanmaan museo ei kuitenkaan ota selkeästi kantaa ovatko nämä perustelut riittävät, mutta toteaa että:*

*Pohjois-Pohjanmaan museo muistuttaa, että asemakaavan sisältövaatimusten (MRL 54 §) mukaan kaavaa laadittaessa tulee rakennettua ympäristöä vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.*

*Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutokseen liittyen.*

#### Kaavoittajan vastine ja tehtävät toimenpiteet

Tyrnävän kunnanhallituksen asettama Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmä on esittänyt perustelut lausunnoissaan 10.10.2023 Kirkkomännikön koulun 1950-luvun osan suojelumerkinnän poistamiselle (Liite 3). Muilta osin lausunto merkitään tiedoksi.

### Lausunto 7. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (24.11.2023), tiivistelmä

#### Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue, Luonto ja alueidenkäyttö -yksikkö

*...Kirkkomännikön koulu on sekä oikeusvaikutteisessa 2. vaihemaakuntakaavassa, yleiskaavassa että nykyisessä asemakaavassa osoitettu paikallisesti merkittävänä rakennetun kulttuuriympäristön kohteena. Maakuntakaavassa Kirkkomännikön koulun vanhan osan arvoiksi luetaan mm. alkuperäisyys, historiallinen todistusvoimaisuus ja historiallinen kerroksisuus. Sekä ELY-keskus että Pohjois-Pohjanmaan museo ovat todenneet luonnonvaiheessa, ettei kaava-aineistossa ole esitetty riittäviä perusteita sr-3 suojelumerkinnän poistamiselle. Kaavaehdotuksessa suojelustatuksen poistoa perustellaan korkeilla korjauskustannuksilla ja sillä, ettei kunnalla ole tarvetta ko. tiloille, jolloin tyhjätilat muodostavat turvallisuusriskin. ELY-keskus muistuttaa, että MRL 54 §:n mukaisesti rakennettuun ympäristöön liittyviä arvoja tulee vaalia.*

*Luonto- ja alueidenkäyttö -yksiköllä ei ole muuta huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta.*

#### Kaavoittajan vastine ja tehtävät toimenpiteet

Tyrnävän kunnanhallituksen asettama Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmä on esittänyt perustelut lausunnoissaan 10.10.2023 Kirkkomännikön koulun 1950-luvun osan suojelumerkinnän poistamiselle (Liite 3). Muilta osin lausunto merkitään tiedoksi.

#### Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue, Ympäristönsuojeluyksikkö

*...Ympäristönsuojeluyksikkö, kaavatyön yhteydessä tulee laatia asemakaavan meluselvitys. Asemakaavan meluselvityksen perusteella kaavassa tulee kaavamerkinnöin ja -määräyksin esittää riittävät toimenpiteet, joilla päästään alle melun ohjearvojen. Kaavassa tulee antaa yksityiskohtaisia määräyksiä toimintojen ja rakennusmassojen sijoittelusta, melusteistä ja melulle herkkien kohteiden suojaamisesta. Lausunnoissa on mainittu kaavatyön yhteydessä olevan tärkeää huomioida, että meluohjearvot koskevat myös virkistysalueita.*

#### Kaavoittajan vastine ja tehtävät toimenpiteet

Laaditaan meluselvitys asemakaavamuutoksen edellyttämässä laajuudessa (Liite 4). Meluselvityksen mukaan kortteleissa 132 ja 133 ei ole tarpeen antaa meluun liittyviä kaavamääräyksiä. Ehdotusvaiheessa esitetyt melumääräykset poistetaan. Piha-alueille ei kohdistu melumallinnuksen mukaan liikennemelua eikä myöskään Papinpolun puistoalueen merkintöihin ole meluselvityksen perusteella tehty muutoksia.

#### Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue

Liikenne- ja infrastruktuurin vastuualue, ei huomautettavaa kaavaehdotuksesta.



## Kaavan hyväksyminen

Asemakaavan hyväksyy kunnanvaltuusto. Kunnanvaltuuston päätöksestä lähetetään tieto niille kunnan jäsenille ja muistutuksen tekijöille, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä pyytäneet sekä viranomaisille. Kunnanvaltuuston päätöksestä voi valittaa Oulun hallinto-oikeuteen.

Osalliset		Menettelytapa ja työn vaihe
Maanomistajat sekä kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa	Kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat erillisen luettelon mukaan	Yleisötilaisuus Mielipiteet valmisteluaineistosta ja maankäyttövaihtoehdoista Muistutukset kaavaehdotuksesta
Tyrnävän kunta	Ohjaustyöryhmä Tekninen lautakunta Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto	Työryhmäkokoukset Lausunnot luonnoksesta ja ehdotuksesta Päätöksenteko
Viranomaiset	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Pohjois-Pohjanmaan liitto Pohjois-Pohjanmaan museo Oulu-Koillismaan pelastuslaitos	Työryhmäkokoukset Viranomaisneuvottelut Lausunnot luonnoksesta ja ehdotuksesta
Yhteisöt, yritykset ja järjestöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään	Kylätoimikunnat ja – yhdistykset Tyrnävän kirkonkylän sähköosuuskunta Oy Oulun Seudun Sähkö Oy Tyrnävän vesihuolto Oy Suomen Luonnonsuojeluliitto Pohjois-Pohjanmaa DNA Palvelut	Mielipiteet valmisteluaineistosta ja maankäyttövaihtoehdoista Muistutukset kaavaehdotuksesta



# ASEMAKAAVAMUUTOKSEN KUVAUS

## Kaavan rakenne



**Kuva.** Kirkonseuden asemakaava kortteleissa 132-133.

Asemakaavan muutos esitetään pohjakartalla mittakaavassa 1:2000. Kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnot ja -määräykset sekä selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, vaikutusten sekä perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot.

Suunnittelualue on osa jo rakentunutta Tyrnävän kunnan ydinkeskustaa, joka tukeutuu olemassa olevaan tie- ja katuverkoston. Alueen täydennysrakentaminen kohdistuu pääosin suunnittelualueen pohjoisosaan Vanhatien ja Kirkkotien maantieteellisen rajaamaan kulmaukseen. Työn kuluessa arvioidaan suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksia maisemakuvaan ja ympäristöön.



## Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Kaava ei ole ristiriidassa olevan suunnittelutilanteen kanssa. Se toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäytön tavoitteita, Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaa ja Tyrnävän kirkonkylän osayleiskaava. Kaava toteuttaa kunnan strategiaa ja kunnan ympäristön kehittämistavoitteita.

## Nimistö

Kirkonseudun asemakaavan muutoksen maankäytön suuntaviivat sekä nimistö tukeutuu jo vuonna 2014 hyväksytyyn kirkonseudun asemakaavaan. Kunnan nimitoimikunta nimesi asemakaavassa kortteleihin 132 ja 133 uusina kävelyreiteinä Papinpolun ja Hirvelänpolun sekä toriaukion nimeksi Hirvelän kartanon.

Papinpolku oikopolkuna vanhasta pappilasta johtaa Tyrnävän kirkolle. Niin kunnantalo kuin Kirkkomännikön koulukin ovat rakentuneet Hirvelän tilalle. Hirvelänpolku on siksi luonteva nimi Kunnankujan suuntaiselle kävely- ja pyörätielle Papinpolulta kunnantalon aukiolle. Kunnantalon aukio puolestaan nimetään Hirvelän kartanoksi. Tyrnäväläisittäin piha on aina ollut ”kartano” ja sisällä meluaville lapsille on tokaistu ”menkää kartanolle siitä”. Kuntalaisten talona toteutettu 80-luvulla toteutettu kunnantalo saa nyt siis jatkoksi Hirvelän kartanon kuntalaisten yhteisenä pihana ja säilyttäen samalla pihapiirin historian osaksi sen nimistöä.

## Aluevaraukset

Kaavamutoksella muodostuu kortteliin 132 pieni palvelurakennusten korttelialue (P), autopaikkojen korttelialue (LPA) sekä opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO-1) ja hallinto- ja virastorakennusten korttelialue (YH-1/s), jonka rakennukset ympäröivät vanhojen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden suojelumerkinnöillä osoitettujen rakennusten rajaamaa torialuetta – kunnantalon pihapiirin keskusaukiota.

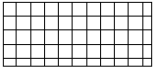
YO-1-korttelialueelle voidaan sijoittaa myös varhaiskasvatusta palvelevia rakennuksia sekä julkisia ja yksityisiä palveluita. YH-1/s-korttelialueella tulee maakunnallisesti arvokkaan Hirvelän kerroksellinen pihapiiri säilyttää. Alueelle voidaan sijoittaa julkisia ja yksityisiä palveluja ja asumista, jotka edesauttavat Hirvelän pihapiirin säilymistä ja käyttöä.

Roustinpolun eteläpuolella sijaitseva kortteli 133, jolle terveyskeskus sijoittuu, on osoitettu palvelurakennusten korttelialueeksi (P-2), jolle voidaan sijoittaa julkisia tai yksityisiä sosiaali- ja terveysalan rakennuksia.

Lisäksi asemakaavan muutosalueen pohjoispäähän Papinpolun varteen on osoitettu puistoalueet (VP-1), joita voidaan käyttää veden pidätysalueena läheisille tie-, katu- ja Y-korttelialueille.

Asemakaavan muutosalue käsittää myös osan Kirkkotiestä, jonka varren puuistutuksia on osoitettu suojeltavaksi ja jossa liittymämerkintöjä tarkistetaan vastaamaan muuttuvaa tilannetta.





## TORIALUE.

YO-1

### OPETUSTOIMINTAA PALVELEVIEN RAKENNUSTEN KORTTELIALUE.

Alueelle voidaan sijoittaa myös varhaiskasvatusta palvelevia rakennuksia sekä julkisia ja yksityisiä palveluita.

YH-1/s

### HALLINTO- JA VIRASTORAKENNUSTEN KORTTELIALUE.

Alueella Hirvelän kerroksellinen pihapiirikokonaisuus säilytetään. Alueelle voidaan sijoittaa julkisia ja yksityisiä palveluja ja asumista, jotka edesauttavat Hirvelän pihapiirin säilymistä ja käyttöä.

LPA

### AUTOPAikkojen korttelialue.

P

### Palvelurakennusten korttelialue.

P-2

### Palvelurakennusten korttelialue.

Alueelle voidaan sijoittaa julkisia tai yksityisiä sosiaali- ja terveysalan rakennuksia.

VP-1

### Puistoalue.

Aluetta voidaan käyttää veden pidätysalueena läheisille katu- ja Y-korttelialueille. Alueen pyörätien reunapuustokujanne on säilytettävä, mutta muutoin alueen luonne on säilytettävä avoimena.

LT

### Yleisen tien alue.

**Kuva.** Asemakaavan aluevarausmerkinnät.

## Mitoitus ja merkinnät

Asemakaavan muutosalueen kokonaispinta-ala on noin 5,1 ha.

Asemakaavan muutoksella muodostuu alueelle kaksi korttelia, joilla on yhteensä viisi julkista ja yksityistä toimintaa palvelevaa tonttia sekä niihin liittyvä kävely- ja pyörätieverkosto viheralueineen. Mukana on myös Kirkkotien yleisen tien alue. Asemakaavan muutosalueen yhteenlaskettu kokonaisrakennusoikeus on 11410 k-m<sup>2</sup>. Koko kaava-alueen aluetehokkuus (e) on noin 0,22.

## Suojelumerkinnät

Tyrnävän asemakaavojen sr-2 merkintää on päivitetty vastaamaan uusimpia maakuntaliiton Pohjois-Pohjanmaan kulttuuriympäristö selvityksiä ja kaavamääräyksen Seudullisesti merkittävä on muutettu muotoon Maakunnallisesti arvokas. Samalla on muutettu Tyrnävän asemakaavojen sr-3 merkintää, josta on korvattu "säilytettävä" sanalla suojeltava.



- sr-2 Maakunnallisesti arvokas suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa tehtävät korjaus- ja muutostyöt sekä lisä- ja uudisrakentaminen on suoritettava siten, että rakennuksen kulttuurihistoriallinen ja kyläkuvallinen arvo säilyy. Ennen korjaus- ja muutostöihin sekä lisä- ja uudisrakentamiseen ryhtymistä on suunnitelmista pyydettävä museoviranomaisen lausunto.
- sr-3 Paikallisesti arvokas suojeltava rakennus, jossa saa suorittaa kaavassa osoitetun käyttötarkoituksen edellyttämiä peruskorjaus- ja muutostöitä. Korjaus- ja muutostyöt sekä lisä- ja uudisrakentaminen on suoritettava siten, että rakennuksen ominaispiirteet säilyvät. Ennen korjaus- ja muutostöihin sekä lisä- ja uudisrakentamiseen ryhtymistä on suunnitelmista pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

## Rakennusperinnön säilyttäminen

Asemakaavaprosessin yhteydessä laaditaan Kirkonkylän rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi, jonka perusteella on tarkistettu asemakaavassa esitetyt suojelumerkintöjä.

### Koivula

Koivulan tontin P-korttelialueelta on poistettu aluesuojelumääräys, koska suojelun perusteena olleet talusrakennukset on purettu ja puistomainen puusto on pääosin poistettu. Koivulalla itsellään säilyy maakunnallisesti arvokas sr-2-merkintä.



**Kuva.** Koivula, joka on osoitettu sr-2-merkinnällä. Korttelialueelta on poistettu P/s-aluekohdesuojelumerkintä.



## Kirkkomännikön koulu

YO-1-korttelissa Kirkkomännikön 1990-luvun laajennusosa on osoitettu paikallisesti arvokkaaksi rakennuskohteeksi sr-3-merkinnällä ja 1950-luvun ns. kivikoulun sr-3-suojelumerkintä on poistettu. Rakennukselle on kuitenkin osoitettu nykyistä vastaava rakennusoikeus, kerroskorkeus ja rakennusalueen raja.

Kirkkomännikön koulu on koostunut kolmesta eri aikakausia edustaneesta osasta, joissa eri aikakausien materiaalit ja arkkitehtuuri on ollut hyvin nähtävissä. 1970-luvun laajennus on kesällä 2023 purettu mahdollistaen uuden päiväkotikoulu rakennushankkeen toteuttamista Kirkkotien ja Papinpolun kulmaan. Kirkkotien puolella sijaitsee vuonna 1997 valmistunut Arkkitehdit Maija Niemelän ja Pentti Myllymäen suunnittelema pyöreä betoniperusteinen, pystyrimaverhottu punaiseksi ja keltaiseksi maalattu, aaltoilevakattoinen, kaunis ja harvinainen laajennusosa, johon osoitetaan uusi sr-3 merkintä.

Kirkkomännikön vanhimma kouluosasta on pitkäaikaisesti raportoitu koettuja sisäilmaongelmia. Tyrnävän kunta on teettänyt 2018 rakennuksessa rakenne- ja kosteusteknisen tutkimuksen sekä saanut kustannusarviot rakennuksen eri korjausvaihtoehdoista tai vastaavien tilojen uudisrakentamisesta. Vuonna 2021 Kirkkomännikön koululle on laadittu kiinteistön kuntoarvio ja rakennustekniikkaa, LVI-tekniikkaa sekä sähkötekniikkaa tarkasteleva pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS). Sivistys- ja hyvinvointilautakunta on päättänyt poistaa vanhimman osan opetustilat käytöstä rakennuksen korjaustoimenpiteistä huolimatta jatkuneiden sisäilmaongelmien vuoksi tammikuusta 2022 alkaen.

Kunnanhallituksen asettama Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmä ottaa kantaa vanhan kouluosan sr-3-suojelumerkinnän poistamisen puolesta sen haitatessa tyhjilleen jääneessä rakennuksessa alueen jatkosuunnittelua. Rakennuksen huonon kunnon takia korjauskustannukset olisivat nousseet suuremmaksi kuin tiloiltaan ja tekniikaltaan käyttötarvetta paremmin palvelevien uusien tilojen rakentaminen, joten kunnanvaltuusto on päättänyt uuden päiväkotikoulun rakentamisesta vuonna 2022. Tyhjä rakennus koulun ja päiväkodin alueella nähdään olevan turvallisuusriski ja taloudellinen rasite kunnalle.



**Kuva.** Vasemmalla vaalea Kirkkomännikön vuonna 1950 valmistunut ns. kivikoulu laajennuksineen, jolta on poistettu sr-3-merkintä. Taustalla näkyy vanha kunnantalo ja vanhan paloaseman torni.



**Kuva.** Kirkkomännikön koulun vuonna 1997 valmistunut laajennusosa, joka on asemakaavan muutoksessa osoitettu sr-3-merkinnällä.



**Kuva.** Kirkkomännikön 1970-luvulla rakennettu ruokalaosa on purettu kesällä 2023. KVR-kilpailutettu päiväkotirakennus rakennetaan pyöreän osan jatkoksi. Uusi päiväkotirakennus rakentuu Koivulan seinälinjaa pitkin kuvassa näkyvän reunimmaisen männyn tienoille, josta nurkka kääntyy kohti kaivinkonetta. Siniset kontit osoittavat rakennusmassan leveyttä Kirkkotien suunnassa.



### **Vanha paloasema**

Paloasemarakennuksella sr-3 merkintä muuttuu sr-2 määräykseksi (maakunnallisesti arvokas) sen vanhimmalla (keltaisella) osalla. Uusin valkoiseksi maalattu talliosa on rajattu ohjeellisella viivalla ja sille on annettu rakennusoikeutta 250 kem<sup>2</sup>. Tavoitteena on, että osa voidaan korvata kokonaisuuteen sopeutuvalla uudella osalla, jos esimerkiksi tilalle halutaan rakentaa asumista tai palveluita.



**Kuva.** Vanha paloasema.

### **Kunnantalo**

Vuonna 1987 valmistuneelle Tyrnävän kunnantalolle on edelleen osoitettu sr-2-suojelumerkintä.



**Kuva.** Kunnantalo.



## Hirvelä ja Vanha kunnantalo

Hirvelälle ja Tyrnävän vanhalle kunnantalolle, joka on myös Hirvelän alkuperäisiä rakennuksia, on edelleen osoitettu sr-2-suojelumerkintä. Hirvelän rakennuksella on kaksi kuistia (alempi kuva).



**Kuva.** Vanha kunnantalo.



**Kuva.** Hirvelä.



## Papinpolku

Pappilasta kirkkoon johtaa Papinpoluksi kutsuttu kuusikuja. Kirkon ympärille on 1900-luvun alussa istutettu kuusista ja koivuista puuistutussommitelma. Kohde sisältyy kokonaisuudessaan valtakunnallisesti arvokkaaseen Limingan lakeuden kulttuurimaisema-alueeseen.



**Kuvat.** Papinpolku kohti Tyrnävän kirkkoa (ylempi kuva). Kirkon portailta kohti Papinpolkua alempi kuva).



## Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue ja maakunnallisesti arvokas Tyrnävän raitti

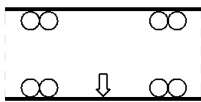
Asemakaava-alue sisältyy kokonaisuudessaan valtakunnallisesti arvokkaaseen Limingan lakeuden kulttuurimaisema-alueeseen sekä maakunnallisesti arvokkaaseen Tyrnävän raitin taajama-ympäristön kokonaisuuteen.

Ote asemakaavakartan yleismääräyksestä koskien maisema- ja taajamaympäristökokonaisuutta.

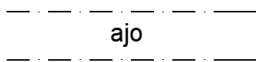
## Liikennejärjestelyjä koskevat merkinnät

Alue tukeutuu kuntakeskuksen kahden keskeisen tien Vanhatien ja Kirkkotien varteen. Maanteiden reunoilla kulkevat jalankulun ja pyöräliikenteen reitit. Uusia katualueita ei ole osoitettu, mutta alueen sisäisten jalankulun ja pyöräliikenteen reittien/katujen merkintöjen sijaintia on tarkistettu niiden todellisten ja tavoitteellisten kulkureittien mukaisesti. Lisäksi on kiinnitetty huomiota kävely- ja pyöräliikenteen turvallisuuteen ja sujuvuuteen sekä eri liikennemuotojen paikoitukseen korttelialueilla.

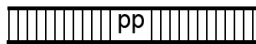
Joukkoliikenne tukeutuu kirkonkylän joukkoliikennepysäkkeihin, jotka sijoittuvat asemakaavan muutosalueen välittömään läheisyyteen Vanhatien ja Tupostien varteen. Kaavamuutosalueen ulkotilojen järjestelyissä on huomioitu palo- ja pelastustoimen ja talvikunnossapidon tarpeet.



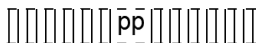
Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.



Ajoyhteys.



Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.



Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.



Pysäköintialueen likimääräinen sijainti.

**Kuva.** Asemakaavan liikennettä koskevat merkinnät.

## Ajoneuvoliittymät, ajoyhteydet ja pysäköinti

Kirkkotien yleisen tiealueen osalta Kirkkomännikön koulun piha-alueelle menevää liittymää on siirretty etelään Kirkkomännikön koulun ja sen yhteyteen rakentuvan päiväkotikoulu -rakennuksen liitoksen paikoille kohtaan, jossa Kirkkotien puoleinen, jatkossa huoltopihana ja osittain henkilökunnan sekä Kirkkomännikön koulun iltakäytön pysäköintialueena toimiva tontinosa on leveimmillään. Liittymän siirtäminen mahdollistaa etenkin suuremmalla kalustolla ajettavalle huoltoliikenteelle turvallisemman liittymisen Kirkkotielle läpi sen eteläreunalla kulkevan kävely- ja pyörätien.

Voimassa olevasta asemakaavasta säilytetään korttelin 133 terveyskeskuksen pysäköintialueen ajoyhteys ja pysäköintialueet. Samoin korttelin YH-1 pysäköintialueen säilytetään. YO-1 tontti hyödyntää aluevarauksena osoitettua autopaikkojen korttelialuetta (LPA) sekä pysäköintiin että päiväkodin ja koulun saattoliikenteessä.

## Kävely- ja pyörätiet

Roustinpolulta kohti Vanhatietä lähteviä kävely- ja pyörätieyhteyksiä on asemakaavassa tarkistettu siten, että läntisin yhteysvaraus on poistettu ja kunnantalon molemmiin puolin olevien yhteyksien sijaintia on tarkistettu.





Kunnanviraston torialue, jota on erinomaisesti ja tyylikkäästi kivetty, on osoitettu torialueena. Kunnantalon toriaukio välittää myös kävely- ja pyöräliikennettä etelä/pohjoissuunnassa. Kunnantalon piha-alueelta Vanhatielle menevä Hirvelänpolku jatkuu Papinpolkuna yli Vanhatien Vanhaan Pappilaan sekä Vanhatien eteläpuolen puistoalueen keskeltä kohti kirkkoa. Kirkkotien varrelta YO-1 alueelta on poistettu poikittainen kävely- ja pyörätieyhteysvaraus Kunnankujalle, joka on jäämässä rakentuvan päiväkotikoulu rakennuksen alle.



**Kuva.** Hirvelänpolun olemassa oleva kävely- ja pyörätie Hirvelänkartanolle sijoittuu paikoitusalueen ja Koivulan sekä Kirkkomännikön päiväkotikoulu rakennusten tonttien väliin.



**Kuva A.** Papinpolku Kunnankujalta puistoalueen läpi kirkolle ja **B.** Vanhatien yli Vanhan Pappilan suuntaan.

Kirkkomännikön koululle ja rakentuvalla päiväkodilla Tupostien, Muhostien, Ylitalontien ja Kirkkotien suunnilta tuleva jalankulku- ja pyöräliikenne ohjataan jatkossa Papinpolun ja Hirvelänpolun kautta sekä Roustinpolun kautta Kirkkomännikön koulun piha-alueelle. Uusi päiväkotikatu katkaisee Kirkkomännikön editse ohjeellisesti esitetyn kävely- ja pyörätien, minkä perusteella keskimääräinen Kirkkotien suojeista voidaan poistaa, koska yhteys ei jatku. Eri suunnilta tuleva jalankulku ja pyöräliikenne ei risteä mahdollisten Vanhatien ja Kirkkotien ylitysten jälkeen korttelialueiden sisäisen autoliikenteen kanssa, mikä osaltaan selkiyttää niin autoilijoiden kuin kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikennenympäristöä.

### **Pyöräliikenteen opasteet**

Nykyinen pyörätien viitoitussuunnitelman mukainen opaste Kirkkomännikön koululle tulee rakennushankkeen käynnistyessä siirtää Ylitalontien ja Kirkkotien risteykseen opastamaan Ylitalontien ja Kirkkotien suunnalta tulevaa liikennettä Roustinpolun kautta koulun alueen pihalle ja rakennushankkeen valmistuttua lisätä vastaava opaste Kirkkomännikön koululle myös Vanhatien varteen Hirvelänpollun risteykseen.



## Uudet kävely- ja pyörätievaraukset

Kirkkotien yleisen tiealueen (LT) aluetta on laajennettu P-2 korttelin kohdalla terveyskeskuksen suuntaan, jotta myös Kirkkotien eteläpuolen kävely- ja pyörätielle on mahdollista rakentaa jatko-osa terveyskeskuksen edustalle liikenneturvallisuuden ja pyörätieverkoston jatkuvuuden parantamiseksi.



**Kuva.** Kirkkotien laajennettava kohta terveyskeskuksen edustalla.

## Polkupyöräpysäköinti

Kirkonkylän keskeisen julkisen rakentamisen aluetta toteuttavan kaavamuutoksen yleismääräyksiin tuodaan ohjeistus polkupyörien pysäköinnin järjestämisestä. Pysäköintimääräys on sovellettu Tyrnävän kirkonkylän ympäristöön sopivaksi Pyöräliikenteen suunnitteluohjeesta (Väylävirasto 2022).

## Polkupyöräpysäköinti

Tonteille on rakennettava polkupyöräpysäköinti ottaen huomioon kävely- ja pyöräteiden sujuva saavutettavuus välttämättä tontin sisäisen ajoneuvoliikenteen kanssa. Pyörien pysäköintipaikat sijoitetaan lähelle pyöräväyliä ja rakennusten sisäänkäyntejä sekä varustetaan runkolukittavilla telineillä. Polkupyöräpysäköintipaikkoja tulee olla 0,4 pp/työntekijä ja asiakas, 1 pp/oppilas ja 0,3 pp/päiväkotipaikka. 30 % polkupyöräpaikoista on katettava.

*Ote asemakaavan yleismääräyksestä koskien polkupyöräpysäköintiä.*



## Informatiiviset ja alueiden erityispiirteitä kuvaavat merkinnät

Informatiiviset ja alueiden erityispiirteitä kuvaavat merkinnöillä on nostettu esille alueiden erilaisia ominaisuuksia ja piirteitä, jotka tulee huomioida maankäytön ja muun toiminnan yhteydessä.

Alueen erityispiirteitä kuvaavilla merkinnöillä osoitetaan:

- istutettava puurivi
- suojeltavia puita
- rakennuksen sijaintia silloin, kun se on rakennettava kiinni rakennusalan reunaan
- istutettava alueen osa
- muuntajan vaara-alue

Kirkkotien yleisen tien alueelle (LT) on tien eteläpuolella aikaisemmassa asemakaavassa suojellun kahden männyn lisäksi osoitettu suojeltavia puita itäpuolen kävely- ja pyörätien molemmin puolin.



**Kuva.** Kirkkotien varren suojeltavia puita.



**Kuva.** Papinpolun suojeltavia puita.



Lisäksi suojeltavina puina on osoitettu merkinnällä Suojeltavan puun likimääräinen sijainti Papintien molemmin puolin olevat vanhat puut, Hirvelän kartanon kulmauksen omenapuu Hirvelänpolun päässä, Kunnankujan varren vanha mänty sekä Vanhan paloaseman takana paikoitusalueen reunalla oleva vanha mänty.

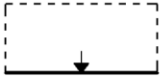
Terveyskeskuksen takana oleva pienehkö mäntymetsikkö osoitetaan edelleen istutettavan alueen osan ja säilytettävän/istutettavan puurivin merkinnällä.

o o o o o o

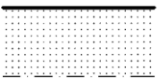
Istutettava puurivi.

Ma

Suojeltavan puun likimääräinen sijainti. Mä = mänty, Ku = kuusi, JI = jalo lehtipuu, Ko = koivu, Pi = pihlaja,



Nuoli osoittaa rakennusalan sen sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.



Istutettava alueen osa.



Muuntajan vaara-alue.

**Kuva.** Asemakaavan alueen erityispiirteitä kuvaavat merkinnät.

Kirkkomännikön koulun YO-1 tontin uudisrakennuksen osalta on asemakaavaan osoitettu rakennusalan sivu, johon rakennus on rakennettava kiinni. Merkinnällä halutaan tukea kirkonkylän taajamakuvaan kehittymistä uudisrakennuksen määrittäessä yleistä tiealuetta reunustavien rakennusten jatkumona niiden muodostamaa lähimaisemaa ja maisemakuvaan keskeisten elementtien pysyvyyttä. Vanhatien varressa uudisrakennus täydentää Koivulan ja kirkkopihan muodostamaa linjaa puiston etelälaidalla.

Asemakaava-alueelle sijoittuvat puistomuuntajat on osoitettu kaavakartalla vaara-alueineen.



## Uudet rakennuspaikat, rakennusoikeudet ja kerroskorkeudet

Kaavassa on osoitettu kaavan mahdollistamat uudet rakennuspaikat ja rakennusoikeudet kiinteistökohtaisesti. Uusia rakennuspaikkoja on osoitettu Kirkkomännikön koulun YO-1 tontille Vanhatien ja Kirkkotien risteykseen sekä terveyskeskuksen tontille P-2 Kirkkotien varteen. Kirkkotien varrella rakennusala on osoitettu määräävänä siten, että mahdollinen uudisrakennus avaa näkymää kohti kirkkoa ja kiertoliittymää lähestyttäessä taajaman keskustaa.

Olemissa olevien ja uusien rakennusten rakennuspaikoille on osoitettu rakennusala ja kerroskorkeudet.

Vanhan Paloaseman pohjoispäädyn uusimpaan osaan on osoitettu lisärakennusoikeus, jolla halutaan mahdollistaa kiinteistön kehittäminen asumisen tai palveluiden käyttöön.








II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osansuurimman sallitun kerrosluvun.
I½	Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa ullakon tasolla käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
800	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
	Rakennusala.
	Ohjeellinen rakennusala.

**Kuva.** Asemakaavan rakennusoikeuksia osoittavat merkinnät.

## Muut merkinnät

Kaavassa on osoitettu lisäksi kaava-alueen raja, alueen, osa-alueen, korttelin, tontin tai rakennuspaikan rajat, kohteiden nimet sekä tonttien ja kortteleiden numerot.

1	Ohjeellisen tontin numero.
132	Korttelin numero.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Osa-alueen raja.
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.
	Ohjeellinen tontin/rakennuspaikan raja.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
PAPINPOLKU	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

**Kuva.** Asemakaavan informatiiviset merkinnät.

## Hulevesien hallinta

Alueella on havaittu sulfidipitoisia maita ja maaperän kuivatusta kaivamalla tulee välttää happamien valuntavesien vähentämiseksi. Katu- ja korttelialueet tulee perustaa pengertämällä ja välttää ylimääräisiä kaivuutöitä alueella, erityisesti pohjavedenpinnan alapuolella kaivuutöitä tulee välttää. Aluekuivatus toteutetaan hulevesipainanteilla, jotka muodostuvat katu- ja korttelialueiden pengerrysten väliin. Korttelialueiden ulkopuolella katualueen pengerrys toimii hulevettä ohjaavana rakenteena ympäröivän maaston kanssa. Katualueen varteen ei tehdä kaivamalla avo-ojaa. Tarvittaessa hulevesi johdetaan kadun alitse rummuilla. Hulevesipainanteen rajoittuessa maastoon, tulee kiinnittää huomioita painanteen eroosiosuojaukseen.



Rakennusten kuivatusvedet johdetaan katualueen kuivatuspainanteisiin tai maastoon. Rakennusten korkeusaseman suunnittelussa tulee huomioida, ettei alueelle ole suunniteltu hulevesiviemärintiä ja perustusten kuivatusvedet tulee saada johdettua nykyisen maanpinnan tasolle. Salaojien kuivatusvesille maastoon johdettaessa ei kaiveta erillistä uomaa, vaan annetaan veden muodostaa luonnollinen purkautumisreitti.

Rakentamisen aikana tulee varmistua, ettei nykyiset virtausreitit tukkeudu tai muuten aiheuteta tarpeetonta padotusta avo-oihin. Mahdolliset sortumat, maa-ainekset ja kasvijätteet tulee poistaa avouomista.

### **Happamat sulfaattimaat**

Infrastruktuurin rakentamista ja tonttikohtaista rakentamista edeltävien maaperäselvitysten yhteydessä tulee mahdollisten happamien sulfaattimaiden esiintyminen selvittää riittävällä määrällä happamoitumistutkimuksia sekä tarvittaessa esittää ja toteuttaa toimenpiteet happamoitumishaittojen ehkäisemiseksi.

### **Hulevesien huomioon ottaminen**

Alueelle on laadittava tonttikohtaiset hulevesien käsittelysuunnitelmat, joissa osoitetaan hulevesien kerääminen ja poistaminen. Suunnitelmissa on otettava huomioon sade- ja sulamisvesien imeytys- ja viemäriverkoston viivytysjärjestelmien riittävä mitoitus.

*Ote asemakaavakartan yleismääräyksestä koskien happamia sulfaattimaita ja hulevesien huomioimista.*



## KAAVAN VAIKUTUKSET

Asemakaavan muutoksen välittömät vaikutukset kohdistuvat jo rakentuneisiin kortteleihin ja jo rakentuneen katuverkoston varsille. Työn kuluessa arvioidaan suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksia maisemakuvaan ja ympäristöön.

### Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Suunnittelualue täydentyy Kirkkotien ja Vanhatien risteyksen puistoalueen ja Papinpolun eteläpuolelle laajenevan opetustoimen ja varhaiskasvatuksen tontin ja lisärakennusoikeuden myötä. Myös Kirkkotien ja Kunnankujan varteen olemassa oleville tonteille osoitetaan lisärakennusoikeutta.

### Vaikutukset kulttuuriympäristöön ja maisemaan

Suunnittelualue sisältyy valtakunnallisesti arvokkaaseen Limingan lakeuden kulttuurimaisema-alueeseen (VAM10132). Limingan lakeus on vanhaa merenpohjaa ja maamme suurimpia tasankoja. Tyrnävän alueella maisemalle on ominaista pitkät ja laajat näkymät raivattujen peltojen yli. Asutus ja viljelyalueet lomittuvat toisiinsa. Viheralueet pehmentävät asuinalueiden ja viljelyalueiden reunapintoja.

Asemakaavan muutoksen toteuttaminen säilyttää ja täydentää olemassa olevaa jo rakennettua Tyrnävän keskustan korttelirakennetta, joten asemakaavamuutoksen toteutus ei vaikuta heikentävästi valtakunnallisesti arvokkaaseen Limingan lakeuden kulttuurimaisema-alueeseen.

Kaava-alueella olevat kulttuurihistorialliset rakennukset pihapiireineen on huomioitu asemakaavan muutoksessa ja merkitty asianmukaisin suojelumerkinnöin. Suojelumerkintöjä on asemakaavamuutoksen myötä ajantasaistettu vastaamaan asemakaavan laadinnan yhteydessä päivitettyä inventointia.

### Vaikutuksen luonnonympäristöön

Kaava-alueella ei ole erityisen arvokasta luonnonympäristöä. Suunnittelualueelta ei ole löydetty luonnonsuojelulain, vesilain tai metsälain mukaisia suojeltavia tai uhanalaisia luontotyyppisiä tai kasvien tai eläinten elinympäristöjä. Vaikutukset luonnonympäristöön ovat lähinnä välillisiä ja keskittyvät rakennusaikaan ja tapahtumien aikaiseen liikenteeseen.

### Hulevedet

Alueen hulevedet ratkaistaan hulevesisuunnitelman avulla. Yksityiskohtaisemmat ratkaisut tulee esittää rakentamishankkeiden käynnistyessä.

### Vaikutukset luontoon ja virkistykseen

Alueen täydennysrakentaminen saatetaan viemäroinnin piiriin, joten alueen rakentuminen ei kuormita Tyrnävän maaperää.

Asemakaavan toteutuessa Tyrnävän palvelurakenne ja keskustan viihtyisyys lisääntyvät Tyrnävän erityispiirteet huomioonottavan täydennysrakentamisen, kävely- ja pyörätieyhteyksien sujuvoittamisen ja uudistuneen kunnantalon piha-alueen myötä.



## **Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen**

Kirkonseudun kaavamuutosalue on jo pääosin rakentunut ja sijaitsee kuntakeskuksen ytimessä, joten kaava ei hajauta yhdyskuntarakennetta. Asemakaavan toteutumisen myötä asemakaavamuutosalueelle voi tulla uusia asukkaita.

## **Vaikutukset energiahuoltoon ja teknisiin verkostoihin**

Kirkonseudun asemakaavan muutosalue on jo energiahuollon ja kunnallisten verkostojen piirissä, joten niiden rakentamistarve liittyy vain mahdolliseen uusimistarpeeseen täydennysrakentamisen yhteydessä.

## **Liikenteelliset vaikutukset**

Kirkonseudun asemakaavan muutos hyödyntää olemassa olevaa katuverkostoa ja uusia katuja ei tarvita. Täydennysrakentamisen myötä liikenne lisääntynee marginaalisesti. Alueen kevyenliikenteen reittien paraneminen lisää liikennettä jonkin verran.

Alue sijaitsee keskellä kuntakeskuksen palveluja ja on olennainen osa keskustan palvelurakennetta. Asemakaavassa ei alueelle osoiteta asumista ja täydennysrakentamisesta aiheutuvat liikennemäärät ovat pieniä ja Tyrnävän ydinkeskustassa ajonopeudet ovat maltillisia. Liikenteelliset haitat jäävät kokonaisuudessaan melko vähäisiksi.

## **Taloudelliset vaikutukset**

Asemakaavan muutoksen toteuttamisesta aiheutuu paikoitus- ja piha-alueiden sekä täydennysrakentamisen ja osalta kustannuksia kunnalle, mutta toimenpiteet parantavat kunnan palvelurakennetta ja toimivat houkuttimina saada uusia asukkaat ja sitä kautta myös tuloja kuntaan. Alueen rakennukset ovat jo kunnallistekniikan piirissä, joten täydennysrakentaminen ei tuo merkittäviä lisäkustannuksia niiden osalta.

## **Kaupalliset vaikutukset**

Asemakaava mahdollistaa pienimuotoisen palvelutoiminnan sijoittumisen alueelle, mikä lisää kaupallisen toiminnan mahdollisuuksia.

## **Asemakaavamuutoksen ilmastovaikutukset**

Asemakaavan muutosalue on osa Tyrnävän ydinkeskustan palvelutoimintoja ja jo rakentuneita kortteleita. Kunnalliset verkostot on jo rakennettu alueelle. Asemakaavan muutos säilyttää alueen kulttuurihistoriallista rakennuskantaa ja mahdollistaa suppean täydennysrakentamisen asemakaavan muutosalueella. Asemakaavan toteuttamisen ilmastovaikutukset jäävät siten vähäisiksi.





# Ympäristön häiriötekijät

## Liikennemelu

### Liikennemelun sallitut raja-arvot

Valtioneuvosto on antanut melutason yleiset ohjearvot (Valtioneuvoston päätös 993/1992). Päätöstä sovelletaan meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyvyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyssä. Päätös ei koske ampuma- ja moottoriurheiluratojen melua. Päätöstä ei myöskään sovelleta teollisuus-, katu- ja liikennealueilla eikä melusuoja-alueiksi tarkoitetuilla alueilla.

Taulukossa on esitetty päivä- ja yöajan ohjearvot ulkona ja sisällä.

Ulkona	L <sub>Aeq</sub> , enintään	
	Päivällä (07–22)	Yöllä (22–07)
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50/45 dB <sup>1)</sup>
Loma-asumiseen käytettävät alueet <sup>3)</sup> , leirintäalueet ja virkistysalueet taajamien ulkopuolella sekä luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB <sup>2)</sup>
<b>Sisällä</b>		
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoontumistilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-

<sup>1)</sup> Uusilla asuinalueilla yöohjearvo on 45 dB. Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yöohjearvoa

<sup>2)</sup> Yöohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleisesti käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä

<sup>3)</sup> Loma-asumiseen käytettävillä alueilla taajamassa voidaan soveltaa asumiseen käytettävien alueiden ohjearvoja

L<sub>Aeq</sub> = melun A-painotettu keskiäänitaso (ekvivalenttitaso)

### Taulukko. VNp 993/1992 mukaiset yleiset melutason ohjearvot

Asemakaavamuutosalueelle ei sijoitu asumista tällä hetkellä. YH-1/s kortteliin on mahdollistettu vähäistä asumista. Vanhalla alueella asumiseen kohdistuu yöllä 50 db enimmäismelurajoitus sisällä. Opetus ja kokoontumistiloja sekä terveyskeskusta koskee 35 db enimmäismelurajoitus sisällä.

Koko Kirkonkylän asemakaava-alueelta laadittiin meluselvitys (Liite 4. Ville-Veikko Kyllönen ja Sirpa Lappalainen. *Tyrnävän kirkonseudun asemakaavan meluselvitys*, 24.1.2024). Selvityksen mukaan kortteliin 132 suunnitellun päiväkotikoulun julkisivuille kohdistuu päiväaikana suurimmillaan 55 dB keskiäänitaso. Kortteliin 133 suunnitellun palvelurakennuksen julkisivuille kohdistuu suurimmillaan 53 päiväaikainen ja 45 dB:n yöaikainen keskiäänitaso. Nämä tasot ovat matalia ja siten sisämelun ohjearvoihin päästään normaalein julkisivurakentein. Korttelien 132 ja 133 ulkoalueilla melutasot ovat ohjearvojen mukaiset. Kortteleissa 132 ja 133 ei ole tarpeen antaa meluun liittyviä kaavamääräyksiä.

Asemakaavan muutoksen meluvaikutukset ovat vähäisiä, koska asemakaava ei lisää merkittävästi ajoneuvoliikennettä. Kaavan laatimisen seurauksena ei muodostu merkittäviä ympäristön häiriötekijöitä. Rakennusten sijoittelulla korttelin teiden puolelle vähennetään liikennemelun vaikutusta piha- ja oleskelualueilla.



**Kartat A ja B.** Pohjoismaisen tieliikennemelumallin mukaiset melualueet päivä- ja yöajan keskiäänitasoilla. WSP 19.1.2024.



## Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin (VAT)

Kirkonseudun asemakaavamuutos edesauttaa toimivan yhdyskuntarakenteen ja kestävän liikkumisympäristön syntymistä osana elinvoimaista luonto- ja kulttuuriympäristöä.

## Suhde maakuntakaavaan

Asemakaavamuutos tukee maakuntakaavan mukaisesti maaseutuelinkeinoin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä.

## Yleiskaavan sisältövaatimusten arviointi

Yleiskaavan sisältövaikutus	Asemakaavaratkaisu
1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;	Asemakaavan muutos säilyttää ja täydentää olemassa olevaa Tyrnävän ydinkeskustan korttelirakennetta edistää alueen kehittymistä. Asemakaavan muutoksen toteuttaminen edesauttaa ja tehostaa olemassa olevan verkoston hyväksikäyttöä.
2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;	Alue sijoittuu olemassa olevan katuverkon yhteyteen, joten liikenteellinen yhdyskuntarakente on jo olemassa ja täydentyy.
3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;	Alue on osa Tyrnävän ydinkeskustaa ja palveluja. Alueelle ei osoiteta asumista, mutta asemakaavan muutoksen toteutuminen parantaa Tyrnävän palvelurakennetta ja siten luo edellytyksiä keskustan viihtyisyyden ja asumisolojen parantumiselle.
4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla;	Asemakaavan muutos kehittää Tyrnävän keskustan palvelurakennetta ja tukee joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen palveluverkon kehittämistä.  Kirkonseudun asemakaavan muutosalue on jo energiahuollon ja kunnallisten verkostojen piirissä, joten niiden rakentamistarve liittyy vain mahdolliseen uusimistarpeeseen täydennysrakentamisen yhteydessä.
5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;	Turvallisuus ja terveellisyys syntyvät välillisten vaikutusten kautta. Ydinkeskustan viihtyisyyden ja palvelurakenteen parantaminen lisää alueellista vetovoimaa ja luo edellytyksiä turvallisen ja terveellisen sekä eri väestöryhmille tasapainoisen elinympäristön syntymiselle.
6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;	Keskustan palvelurakennetta kehittävä asemakaavan muutos tukee kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.
7) ympäristöhaittojen vähentäminen;	Alueen toiminnot kytkeytyvät jo asemakaavamuutosalueella olemassa olevan energia-, vesi- ja jätehuollon piiriin. Muilta osin suunnittelun ohjaus ja tarvittavat lupaprosessit toteutetaan siten, että ympäristöhaitat ovat mahdollisimman vähäiset.
8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä	Asemakaavan muutoksen yhteydessä arvioidaan ja huomioidaan alueella olevat kulttuurihistorialliset kohteet ja osoitetaan ne asianmukaisilla suojelumerkinnöillä. Asemakaavamuutoksessa huomioidaan kulttuuriympäristökohteiden näkyminen katukuvassa.
9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.	Asemakaavamuutosalue on osa jo rakentunutta kuntakeskustaa, mutta alueella jo olevaa tienvarsipuistoa kehitetään kirkkonäkymä huomioiden Vanhantieltä. Kirkkotien varren arvokasta puustoa osoitetaan säilytettäväksi suojelumerkinnöillä.





**Tilatohtorit Oy**  
Tila- ja kaavatohtorit



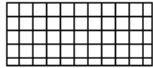
## Yhteystiedot

 <p><b>Tilatohtorit Oy</b> Tila- ja kaavatohtorit</p> <p>Heikinkatu 23 90100 OULU</p> <p>Puhelin: 040-7771188 s-posti: <a href="mailto:etunimi.sukunimi@tilatohtorit.fi">etunimi.sukunimi@tilatohtorit.fi</a></p>	<p><b>KAAVAN LAATIJA</b></p> <p><b>Kai Tolonen</b> Arkkitehti SAFA, LuK</p> <p><b>Risto Suikkari</b> Arkkitehti SAFA, TkL</p>
 <p><b>Tyrnävän kunta</b></p> <p><b>Kunnankuja 4</b> 91800 TYRNÄVÄ</p> <p>Puhelin 08-558 71300 s-posti: <a href="mailto:etunimi.sukunimi@tyrnava.fi">etunimi.sukunimi@tyrnava.fi</a></p> <p><a href="http://www.tyrnava.fi">www.tyrnava.fi</a></p>	<p><b>Janna Kumpula</b> kehittämispäällikkö, kunnan kaavoittaja puh. 040 162 6149</p>
<p><b>Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus</b></p> <p><b>Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue</b> Veteraanikatu 1, PL 86 90101 Oulu</p> <p>s-posti: <a href="mailto:etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi">etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi</a></p>	<p>puh. 029 503 8000</p>

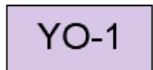


## Kaavamerkinnyt ja -määräykset

### Asemakaavamerkinnyt ja -määräykset

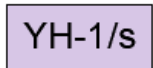


**TORIALUE.**



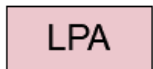
**OPETUSTOIMINTAA PALVELEVIEN RAKENNUSTEN KORTTELIALUE.**

Alueelle voidaan sijoittaa myös varhaiskasvatusta palvelevia rakennuksia sekä julkisia ja yksityisiä palveluita.



**HALLINTO- JA VIRASTORAKENNUSTEN KORTTELIALUE.**

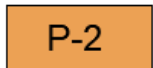
Alueella Hirvelän kerroksellinen pihapiirikokonaisuus säilytetään. Alueelle voidaan sijoittaa julkisia ja yksityisiä palveluja ja asumista, jotka edesauttavat Hirvelän pihapiirin säilymistä ja käyttöä.



**AUTOPAikkojen Korttelialue.**



**PALVELURAKENNUSTEN KORTTELIALUE.**



**PALVELURAKENNUSTEN KORTTELIALUE.**

Alueelle voidaan sijoittaa julkisia tai yksityisiä sosiaali- ja terveysalan rakennuksia.



**PUISTOALUE.**

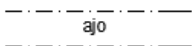
Aluetta voidaan käyttää veden pidätysalueena läheisille katu- ja Y-korttelialueille. Alueen pyörätien reunapuustokujanne on säilytettävä, mutta muutoin alueen luonne on säilytettävä avoimena.



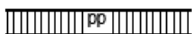
**YLEISEN TIEN ALUE.**



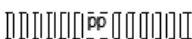
Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.



Ajoyhteys.



Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.



Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.




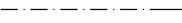








Istutettava puurivi.



Suojeltavan puun likimääräinen sijainti. Mä = mänty, Ku = kuusi, JI = jalo lehtipuu, Ko = koivu, Pi = pihlaja,



sr-2	Maakunnallisesti arvokas suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa tehtävät korjaus- ja muutostyöt sekä lisä- ja uudisrakentaminen on suoritettava siten, että rakennuksen kulttuurihistoriallinen ja kyläkuvallinen arvo säilyy. Ennen korjaus- ja muutostöihin sekä lisä- ja uudisrakentamiseen ryhtymistä on suunnitelmista pyydettävä museoviranomaisen lausunto.
sr-3	Paikallisesti arvokas suojeltava rakennus, jossa saa suorittaa kaavassa osoitetun käyttötarkoituksen edellyttämiä peruskorjaus- ja muutostöitä. Korjaus- ja muutostyöt sekä lisä- ja uudisrakentaminen on suoritettava siten, että rakennuksen ominaispiirteet säilyvät. Ennen korjaus- ja muutostöihin sekä lisä- ja uudisrakentamiseen ryhtymistä on suunnitelmista pyydettävä museoviranomaisen lausunto.
1	Ohjeellisen tontin numero.
132	Korttelin numero.
II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osansuurimman sallitun kerrosluvun.
I½	Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa ullakon tasolla käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
800	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sen sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.
	Istutettava alueen osa.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Osa-alueen raja.
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.
	Ohjeellinen tontin/rakennuspaikan raja.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
PAPINPOLKU	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
	Rakennusala.
	Ohjeellinen rakennusala.
p	Pysäköintialueen likimääräinen sijainti.
	Muuntajan vaara-alue.



# Asemakaavan yleismääräykset

## YLEISMÄÄRÄYKSET

Asemakaava-alue sisältyy kokonaisuudessaan valtakunnallisesti arvokkaaseen Limingan lakeuden kulttuurimaisema-alueeseen sekä maakunnallisesti arvokkaaseen Tyrvävän raitin taajama-ympäristön kokonaisuuteen.

### **Polkupyöräpysäköinti**

Tonteille on rakennettava polkupyöräpysäköinti ottaen huomioon kävely- ja pyöriteiden sujuva saavutettavuus välttämättä tontin sisäisen ajoneuvoliikenteen kanssa. Pyörien pysäköintipaikat sijoitetaan lähelle pyörävyliä ja rakennusten sisäänkäyntejä sekä varustetaan runkolukittavilla telineillä. Polkupyöräpysäköintipaikkoja tulee olla 0,4 pp/työntekijä ja asiakas, 1 pp/oppilas ja 0,3 pp/päiväkotipaikka. 30 % polkupyöräpaikoista on katettava.

### **Happamat sulfaattimaat**

Infrastruktuurin rakentamista ja tonttikohtaista rakentamista edeltävien maaperäselvitysten yhteydessä tulee mahdollisten happamien sulfaattimaiden esiintyminen selvittää riittävällä määrällä happamoitumistutkimuksia sekä tarvittaessa esittää ja toteuttaa toimenpiteet happamoitumishaittojen ehkäisemiseksi.

### **Hulevesien huomioon ottaminen**

Alueelle on laadittava tonttikohtaiset hulevesien käsittelysuunnitelmat, joissa osoitetaan hulevesien kerääminen ja poistaminen. Suunnitelmissa on otettava huomioon sade- ja sulamisvesien imeytys- ja viemäriverkoston viivytyjärjestelmien riittävä mitoitus.



# Asemakaavan seurantalomake

## Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	859 Tyrnävä	Täyttämispvm	02.04.2024
Kaavan nimi	Kirkonseudun asemakaavan muutos korttelit 132-133		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	16.10.2023
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	22.05.2023
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	5,2647	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	0,0000
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	5,2647

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m <sup>2</sup> ]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m <sup>2</sup> +/-]
<b>Yhteensä</b>	<b>5,2647</b>	<b>100,0</b>	<b>11410</b>	<b>0,22</b>		
A yhteensä						
P yhteensä	1,1598	22,0	3500	0,30		
Y yhteensä	2,6951	51,2	7910	0,29		
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,2742	5,2				
R yhteensä						
L yhteensä	1,1356	21,6				
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m <sup>2</sup> ]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m <sup>2</sup> +/-]
<b>Yhteensä</b>					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m <sup>2</sup> ]	[lkm +/-]	[k-m <sup>2</sup> +/-]
<b>Yhteensä</b>	<b>6</b>	<b>4060</b>	<b>0</b>	<b>100</b>

# Alamerkinnt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m <sup>2</sup> ]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m <sup>2</sup> +/-]
<b>Yhteensä</b>	<b>5,2647</b>	<b>100,0</b>	<b>11410</b>	<b>0,22</b>		
<b>A yhteensä</b>						
<b>P yhteensä</b>	1,1598	22,0	3500	0,30		
P-2	1,0758	92,8	3300	0,31		
P	0,0840	7,2	200	0,24		
<b>Y yhteensä</b>	2,6951	51,2	7910	0,29		
YH-1/s	1,1850	44,0	2510	0,21		
YH/s	1,5101	56,0	5400	0,36		
<b>C yhteensä</b>						
<b>K yhteensä</b>						
<b>T yhteensä</b>						
<b>V yhteensä</b>	0,2742	5,2				
VP	0,2742	100,0				
<b>R yhteensä</b>						
<b>L yhteensä</b>	1,1356	21,6				
Kev.liik.kadut	0,4313	38,0				
LT	0,6082	53,6				
LPA	0,0961	8,5				
<b>E yhteensä</b>						
<b>S yhteensä</b>						
<b>M yhteensä</b>						
<b>W yhteensä</b>						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m <sup>2</sup> ]	[lkm +/-]	[k-m <sup>2</sup> +/-]
<b>Yhteensä</b>	<b>6</b>	<b>4060</b>	<b>0</b>	<b>100</b>
Asemakaava	6	4060	0	100
Ei-asekaava				



Lausunto

10.10.2023

## Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmän lausunto kivistä jatkotoimenpiteistä

Kirkkomännikön vanhimmasta kouluosasta raportoitiin ja koettiin sisäilmaongelmia useissa eri tiloissa, joita käsiteltiin mm. sisäilmatyöryhmässä. Kohteeseen on tehty vuosien saatossa lukuisia eri korjauksia sisäilmaongelmien poistamiseksi, mutta rakennuksen huonon kunnon takia niiden vaikutukset eivät ole olleet riittäviä takaamaan turvallista ja tervettä oppimisympäristöä. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti 18.11.2021 § 127 poistaa vanhimman osan opetustilat käytöstä sisäilmaongelmien vuoksi tammikuusta 2022 alkaen.

Kunnanhallitus perusti koulurakennuksen tulevaisuuden toiminnan selvittämistä varten kokouksessaan 31.1.2022 § 23 Kirkkomännikön koulutyöryhmän, johon nimettiin kunnanhallituksen puheenjohtajisto, teknisen lautakunnan puheenjohtajisto, tekninen johtaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, sivistyslautakunnan puheenjohtajisto, Kirkkomännikön koulun rehtori ja kunnanjohtaja. Keväällä 2022 työryhmä pyysi Pohjois-Pohjanmaan museolta lausuntoa Kirkkomännikön koulun vanhimpien osien purkamisesta.

Tyrvävän kunta on teettänyt rakennukseen laajoja kunto- ja rakennetutkimuksia sekä saanut kustannusarviot rakennuksen eri korjausvaihtoehdoista sekä toimivuudelta paremmin sopivien tilojen uudisrakentamisesta. Rakennuksen huonon kunnon takia korjauskustannukset olisivat nousseet suuremaksi kuin tiloiltaan soveltuvamman uudenrakennuksen, joten kunnanvaltuusto teki päätöksen 6.6.2022 § 40 uuden Kirkkomännikön päiväkotikoulun rakentamisesta ja vanhan ruokalan ja keittiön purkamisesta. Rakennushanketta tarkennettiin kunnanvaltuuston päätöksellä 7.11.2022 § 65.

Kunnanhallitus päätti 6.2.2023 § 35 perustaa Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmän, johon nimettiin kunnanhallituksen puheenjohtaja, valtuuston puheenjohtaja, teknisen lautakunnan puheenjohtaja, sivistyslautakunnan puheenjohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja, Kirkkomännikön koulun rehtori sekä varhaiskasvatusjohtaja.

Huonokuntoinen ja sisäilmaongelmainen rakennus nähdään merkittävänä turvallisuusriskinä, koska se sijaitsee keskellä lasten päivittäistä toimintaympäristöä, leikki- ja ulkoilualuetta. Lisäksi rakennuksesta on muodostunut kunnalle taloudellisen haaste, joten suojelumerkintä SR3 on kyseiselle rakennukselle suuri rasite ja haittaa merkittävästi alueen jatkosuunnittelua.

Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmä ottaa kantaa merkinnän poistamiseksi Kirkkomännikön vanhan koulun osalta edellä mainituin perustein.

Kirkkomännikön rakennushankkeen työryhmän puolesta

Annukka Suotula, työryhmän puheenjohtaja

TYRNÄVÄN KUNTA

# TYRVÄNÄN KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MELUSELVITYS

19.1.2024



318310/33

---

## Sisällysluettelo

<b>1. Johdanto.....</b>	<b>3</b>
<b>2. Lähtötiedot ja menetelmät .....</b>	<b>3</b>
2.1. Meluselvitys .....	4
2.1.1. Laskentamalli .....	4
2.1.2. Laskentamallissa käytetyt liikennemäärät.....	4
2.1.3. Laskentamallin epävarmuus.....	5
2.2. Ohje- ja suositusarvot .....	5
2.2.1. Ympäristömelun ohjearvot.....	5
<b>3. Melulaskentojen tulokset .....</b>	<b>6</b>
3.1. Nykyliikenne.....	6
3.2. Ennusteliikenne 2050 .....	7
3.2.1. Korttelit 132-133 .....	7
<b>4. Johtopäätökset .....</b>	<b>7</b>
<b>5. Viitteet.....</b>	<b>8</b>
<b>Liitteet .....</b>	<b>8</b>

## 1. Johdanto

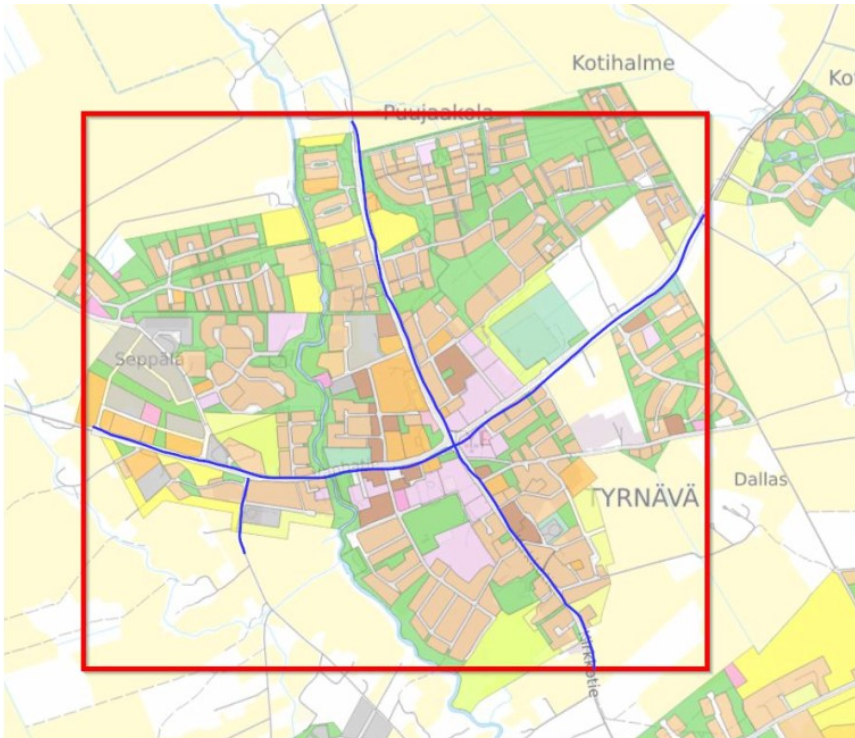
WSP Finland Oy on laatinut Tyrnävän kunnan toimeksiannosta ympäristömeluselvityksen liittyen Kirkonseudun asemakaavan suunnitteluun.

Selvityksessä on tarkasteltu tieliikenteen aiheuttamia melun päivä- ja yöajan keskiäänitasoja ( $L_{Aeq07-22}$  ja  $L_{Aeq22-07}$ ).

## 2. Lähtötiedot ja menetelmät

Suunnittelualue sijaitsee Tyrnävän kuntakeskuksessa. Selvitysalueeseen kuuluu Kirkonseudun asemakaava-alue, joka rajautuu pohjoisessa Aavanlaita-katuun, idässä Eellusmiehenkatuun, etelässä Umpikujaan ja lännessä Masiinatiehen (kuva 1).

Meluselvityksessä huomioitiin voimassa oleva Kirkonseudun asemakaava sekä meneillään oleva kaavamuutos kortteleissa 132-133.



Kuva 1. Selvitysalueen rajaus. (kartta: Tyrnävän kunta)

## 2.1. Meluselvitys

### 2.1.1. Laskentamalli

Melulaskennat tehtiin Cadna/A 2022 melunlaskentaohjelmiston pohjoismaisella tieliikennemelun laskentamallilla (Nordic Council of Ministers 1996a). Laskentamallilla on tarkasteltu nykyliikenteen sekä vuoden 2050 ennusteliikenteen meluvaikutuksia. Malliin lisättiin kirkonseudun asemakaavassa osoitetut, vielä rakentumattomat rakennukset sekä korttelien 132 ja 133 kaavamutoksen mukaiset uudet rakennusmassat.

Laskentamalli ottaa huomioon melun etenemisen arvioinnissa geometrisen vaimentumisen, maanpinnan, rakennettujen esteiden ja maaston muotojen vaikutukset. Melulaskennoissa maa on oletettu akustisesti puolikovaksi (absorptio 0,5).

Melulaskennan laskentapisteet sijaitsivat 5 metrin välein 2 metrin korkeudella maan pinnasta. Laskentatulokset on esitetty karttapohjalle tulostettuina 5 desibelin meluvyöhykkeinä.

### 2.1.2. Laskentamallissa käytetyt liikennemäärät

Melulaskennassa käytetyt liikennemäärät on esitetty taulukossa 1. Nykytilanteen liikennemäärät on selvitetty Väyläviraston avoimista aineistoista (Suomen Väylät). Ennusteliikenteen liikennemäärät on laadittu käyttämällä valtakunnallisten liikenne-ennusteiden Pohjois-Pohjanmaan tieluokittasia kasvukertoimia. Kevyiden ajoneuvojen osalta kasvukerroin on 1.254 ja raskaan liikenteen osalta 1.215 (Valtakunnalliset liikenne-ennusteet).

Liikenteestä (KVL) 90 prosenttia on jaettu päiväajalle ja kymmenen prosenttia yöajalle. Päiväajalla tarkoitetaan klo 7–22 ja yöajalla klo 22–7 välistä aikaa.



Taulukko 1. Melulaskennassa käytetyt liikennemäärät.

Tieosuus	KVL Nykytilanne	Raskaan liikenteen osuus (%) Nykytilanne	KVL Ennustetilanne 2050	Raskaan liikenteen osuus (%) Ennustetilanne 2050	Nopeusrajoitus (km/h)
Vanhatie	3160	9.3	3560	9.3	40-80
Muhostie	2000	7.7	2230	7.7	40-60
Tupostie	3000	5.7	3360	5.7	40-80
Kirkontie	850	9.0	960	9.0	40

### 2.1.3. Laskentamallin epävarmuus

Tieliikennemelun laskentamallin tulokset ja mittaustulokset ovat hyvin vertailukelpoisia silloin, kun maasto on tasainen ja sääolosuhteet vastaavat mallissa asetettuja sääolosuhdevaatimuksia. Tällöin tulokset eroavat  $\pm 1$  dB toisistaan. Mitä monimutkaisempi maasto on, sitä enemmän lasketut ja mitatut tulokset eroavat toisistaan.

Laskentamallivertailussa tieliikenteen aiheuttamalle melulle mitatut ja lasketut tasot mäkisessä maastossa erosivat suurimmillaan 5–6 dB (Eurasto 2005).

Tässä selvityksessä tarkasteltua suunnittelualuetta voidaan pitää tavanomaisena laskentaympäristönä, minkä vuoksi arvioimme, että laskentamallin tarkkuus tieliikennemelun osalta on tässä tapauksessa luokkaa  $\pm 2$  dB.

## 2.2. Ohje- ja suositusarvot

### 2.2.1. Ympäristömelun ohjearvot

Valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 on annettu maankäytön ja rakentamisen, liikenteen suunnittelussa ja rakentamisen lupamenettelyssä sovellettavat melutason ohjearvot. Näitä ohjearvoja sovelletaan myös ympäristölupaharkinnassa (taulukko 2).

Taulukko 2. Melutason yleiset ohjearvot (Vnp 993/1992).

Alueen kuvaus	Päiväajan (klo 7–22) keskiäänitason ohjearvot	Yöajan (klo 22–7) keskiäänitason ohjearvot
<b>Ulkona</b>		
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45–50 dB <sup>1) 2)</sup>
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB <sup>3) 4)</sup>
<b>Sisällä</b>		
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoustilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-

- 1) Uusilla alueilla melutason yöohjearvo on 45 dB.
- 2) Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yöohjearvoa.
- 3) Yöohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleensä käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä.
- 4) Taajamissa loma-asumiseen käytettävillä alueilla voidaan soveltaa asumiseen käytettävien alueiden ohjearvoja  $L_{Aeq07-22} = 55$  dB ja  $L_{Aeq22-07} = 50$  dB (vanhat alueet), 45 dB (uudet alueet).

Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon.

### 3. Melulaskentojen tulokset

#### 3.1. Nykyliikenne

Päivä- ja yöaikana ohjearvotasot alittuvat kaikkien suunniteltujen rakennusten piha-alueilla. Päiväaikana asuinrakennusten julkisivuille kohdistuu suurimmillaan 59 dB:n keskiäänitaso korttelissa 163. Yöaikainen suurin julkisivuille kohdistuva keskiäänitaso on 52 dB. (liite 1, sivut 1-2).

## 3.2. Ennusteliikenne 2050

Ennusteliikenne aiheuttaa hieman nykyliikennettä laajemmat melualueet. Myös ennustetilanteessa päivä- ja yöajan keskiäänitasot alittavat ohjearvotasot suunniteltujen rakennusten piha-alueilla.

Ennusteliikenne aiheuttaa suunniteltujen rakennusten julkisivuille suurimmillaan 59 dB:n päiväajan keskiäänitason ja yöaikana suurimmillaan 52 dB (liite 1, sivut 3-4)

### 3.2.1. Korttelit 132-133

Ennustetilanteessa 2050 kortteliin 132 suunnitellun päiväkotikoulun Kirkontien puoleiselle julkisivuille kohdistuu suurimmillaan 55 dB päiväaikainen keskiäänitaso ja yöaikana 47 dB:n keskiäänitaso. Kortteliin 133 suunnitellun palvelurakennuksen julkisivulle kohdistuu suurimmillaan 53 dB:n päiväaikainen keskiäänitaso ja yöaikana 45 dB:n keskiäänitaso. Suunniteltujen rakennusten piha-alueilla päivä- ja yöajan ohjearvotasot alittuvat (liite 2, sivut 3-4)

## 4. Johtopäätökset

- Päivä- ja yöajan ohjearvotasot alittuvat kaikkien kirkonseudun asemakaavassa osoitettujen toteutumattomien rakennusten piha-alueilla.
- Näiden rakennusten julkisivuille kohdistuu suurimmillaan 59 dB:n päiväaikainen keskiäänitaso ja 52 dB:n yöaikainen keskiäänitaso. Nämä tasot ovat matalahkoja ja siten sisämelun ohjearvoihin päästään normaalein julkisivurakentein.
- Kortteliin 132 suunnitellun päiväkotikoulun julkisivuille kohdistuu päiväaikana suurimmillaan 55 dB keskiäänitaso. Kortteliin 133 suunnitellun palvelurakennuksen julkisivuille kohdistuu suurimmillaan 53 päiväaikainen ja 45 dB:n yöaikainen keskiäänitaso. Nämä tasot ovat matalia ja siten sisämelun ohjearvoihin päästään normaalein julkisivurakentein.
- Korttelien 132 ja 133 ulkoalueilla melutasot ovat ohjearvojen mukaiset.
- Kortteleissa 132 ja 133 ei ole tarpeen antaa meluun liittyviä kaavamääräyksiä.

19.1.2024

---

Oulussa 19.1.2024

WSP Finland Oy

Ville-Veikko Kyllönen

Meluasiantuntija

Akustiikka ja melu

Sirpa Lappalainen

Meluasiantuntija

Akustiikka ja melu

## 5. Viitteet

Eurasto, Raimo. Ympäristöministeriö 2005. Ympäristömeludirektiivin täytäntöönpanoon liittyvät laskentamallivertailut.

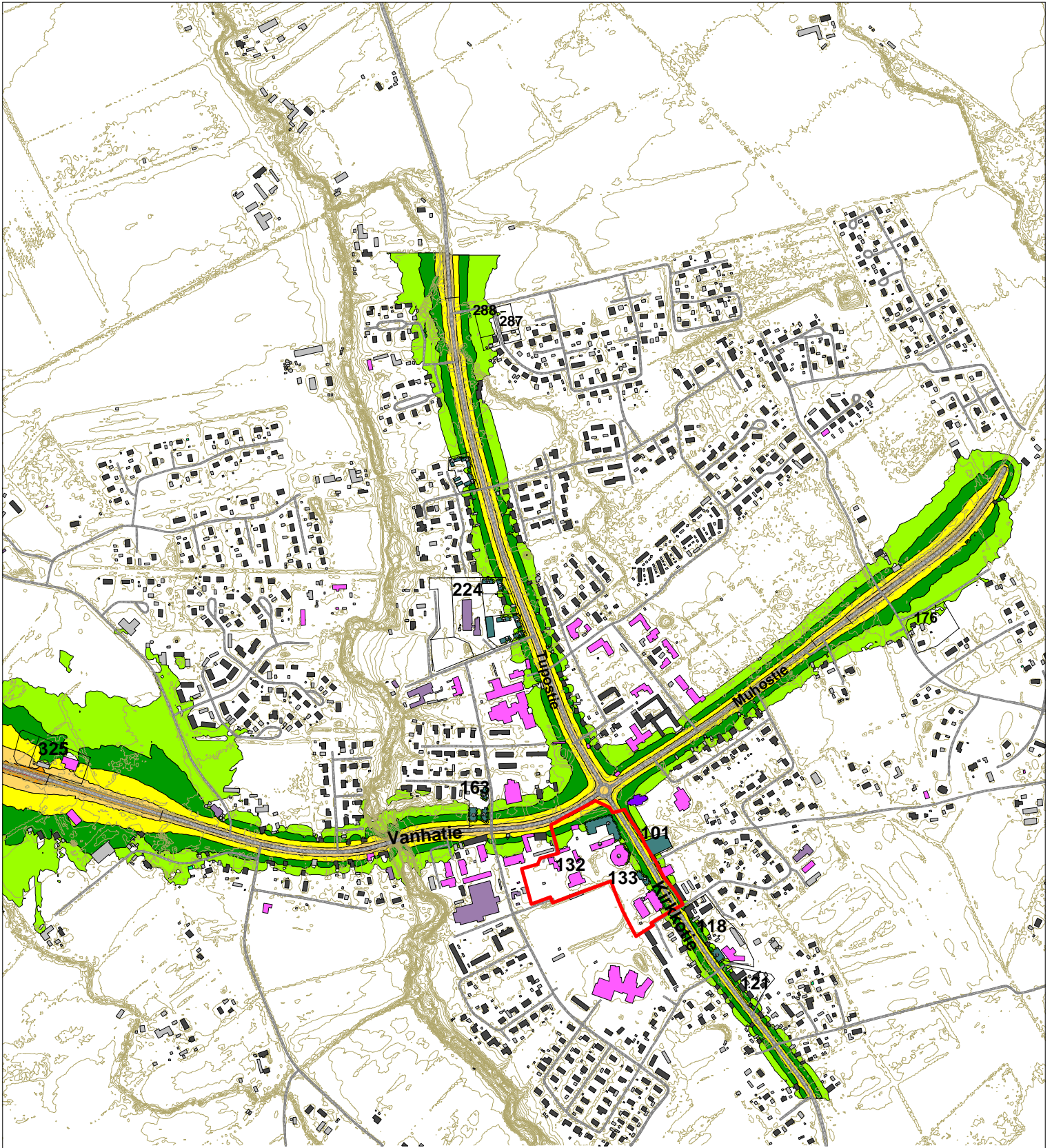
Nordic Council of Ministers 1996a: Road Traffic Noise – Nordic Prediction Method. – TemaNord 1996: 525.

Suomen Väylät. <https://suomenvaylat.vayla.fi/>

Valtakunnalliset liikenne-ennusteet. Lapp ym. 2018

## Liitteet

- 1) Päivä- ja yöajan keskiäänitasot piha-alueilla ja julkisivuilla
- 2) Päivä- ja yöajan keskiäänitasot korttelien 132 ja 133 piha-alueilla ja julkisivuilla



KIRKONSEUDUN  
ASEMAKAAVAN  
MELUSELVITYS

Nykyliikenne

- Asuinrakennus
- Liike- tai julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollinen rakennus
- Kirkollinen rakennus
- Muu rakennus
- Sunniteltu rakennus



Päiväajan keskiäänitaso  
LAeq07-22 [dB]

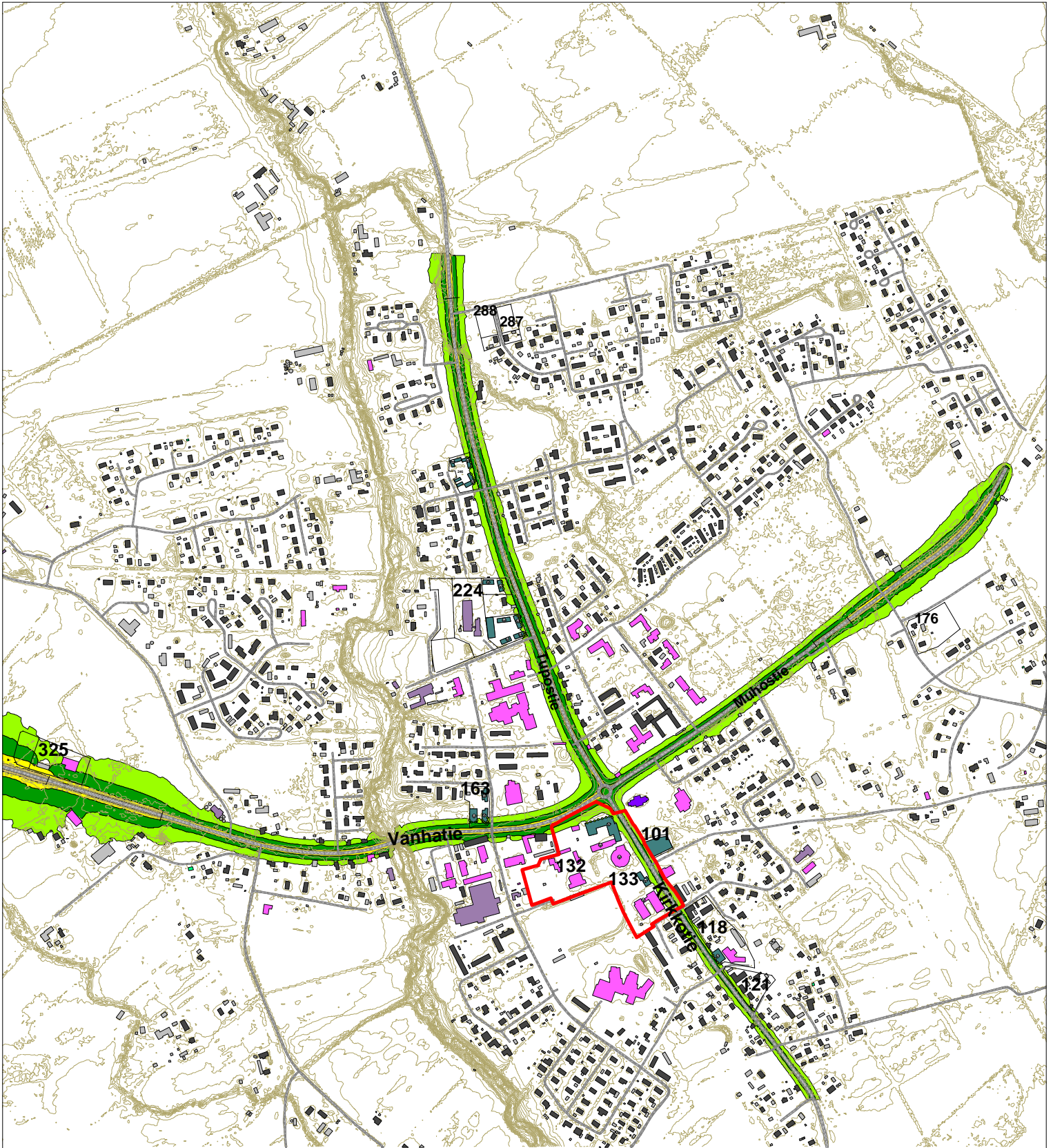
- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Pohjoismainen  
tieliikennemelumalli:  
laskentakorkeus 2 m  
laskentatiheys 5 x 5 m



Mittakaava: 1:12000 (A4)

WSP Finland Oy  
19.1.2024



KIRKONSEUDUN  
ASEMAKAAVAN  
MELUSELVITYS

Nykyliikenne

- Asuinrakennus
- Liike- tai julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollinen rakennus
- Kirkollinen rakennus
- Muu rakennus
- Sunniteltu rakennus



Yöajan keskiäänitaso  
LAeq22-07 [dB]

- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Pohjoismainen  
tieliikennemelumalli:  
laskentakorkeus 2 m  
laskentatiheys 5 x 5 m



Mittakaava: 1:12000 (A4)

WSP Finland Oy  
19.1.2024



KIRKONSEUDUN  
ASEMAKAAVAN  
MELUSELVITYS

Ennusteliikenne 2050

- Asuinrakennus
- Liike- tai julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollinen rakennus
- Kirkollinen rakennus
- Muu rakennus
- Sunnitteltu rakennus



Päiväajan keskiäänitaso  
LAeq07-22 [dB]

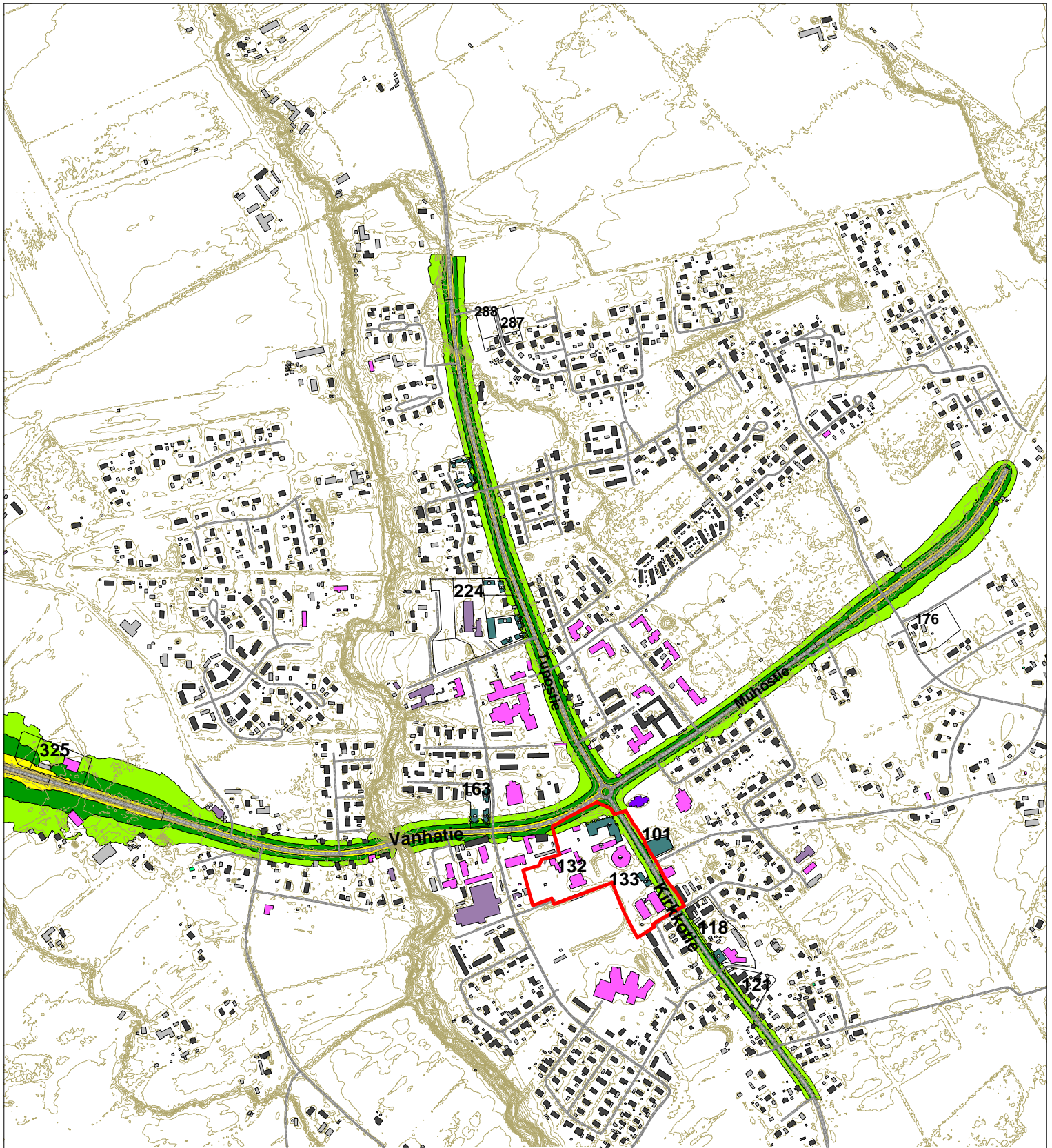
- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Pohjoismainen  
tieliikennemelumalli:  
laskentakorkeus 2 m  
laskentatiheys 5 x 5 m



Mittakaava: 1:12000 (A4)

WSP Finland Oy  
19.1.2024



## KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MELUSELVITYS

Ennusteliikenne 2050

- Asuinrakennus
- Liike- tai julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollinen rakennus
- Kirkollinen rakennus
- Muu rakennus
- Sunnitteltu rakennus



Yöajan keskiäänitaso  
LAeq22-07 [dB]

- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

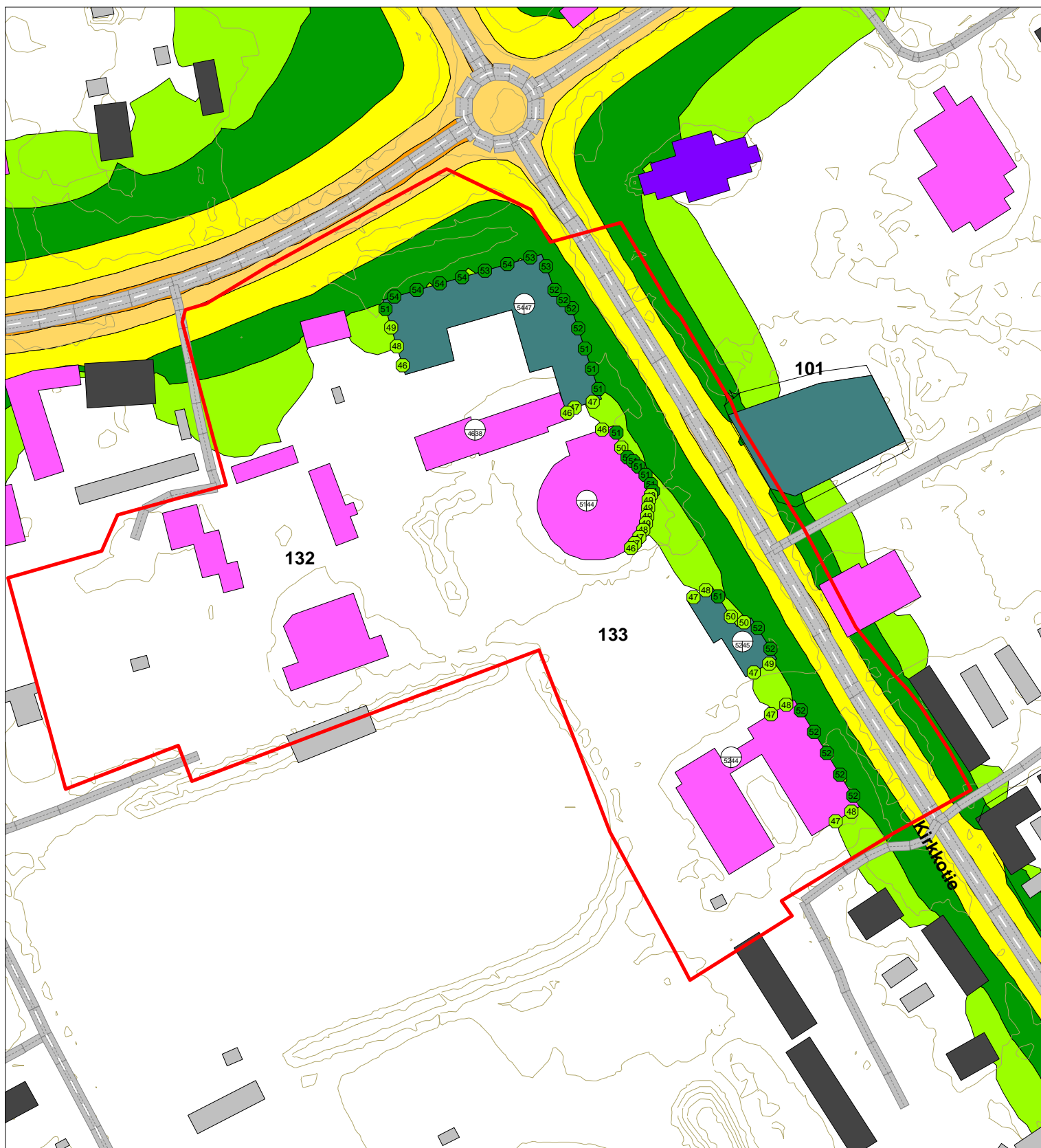
Pohjoismainen  
tieliikennemelumalli:  
laskentakorkeus 2 m  
laskentatiheys 5 x 5 m



Mittakaava: 1:12000 (A4)

WSP Finland Oy  
19.1.2024





KIRKONSEUDUN  
ASEMAKAAVAN MUUTOS  
MELUSELVITYS

Nykyliikenne

- Asuinrakennus
- Liike- tai julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollinen rakennus
- Kirkollinen rakennus
- Muu rakennus
- Sunnitteltu rakennus



Päiväajan keskiäänitaso  
LAeq07-22 [dB]

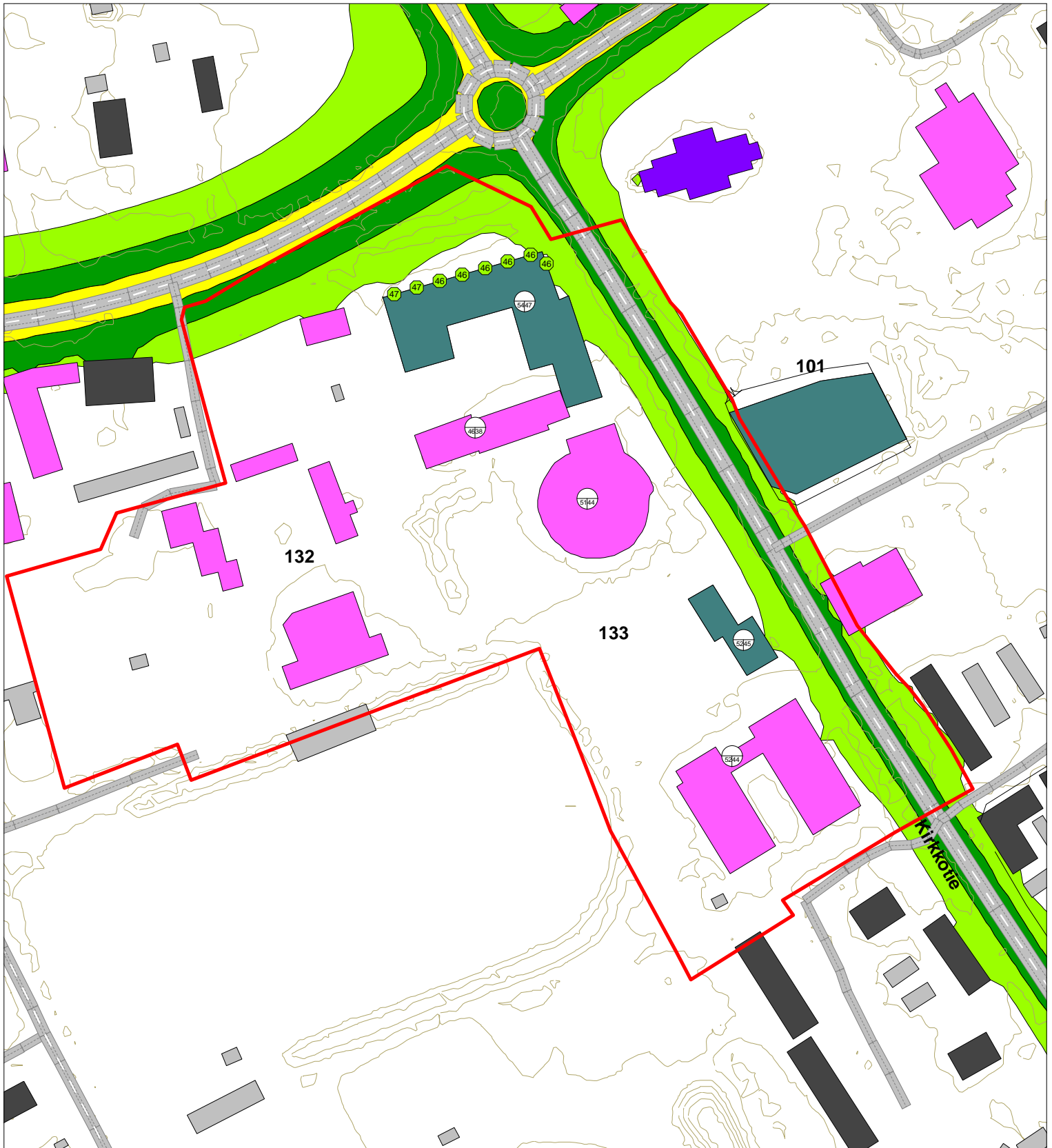
- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Pohjoismainen  
tieliikennemelumalli:  
laskentakorkeus 2 m  
laskentatiheys 5 x 5 m



Mittakaava: 1:2000 (A4)

WSP Finland Oy  
19.1.2024



## KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS MELUSELVITYS

Nykyliikenne

- Asuinrakennus
- Liike- tai julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollinen rakennus
- Kirkollinen rakennus
- Muu rakennus
- Sunnitteltu rakennus



Yöajan keskiäänitaso  
LAeq22-07 [dB]

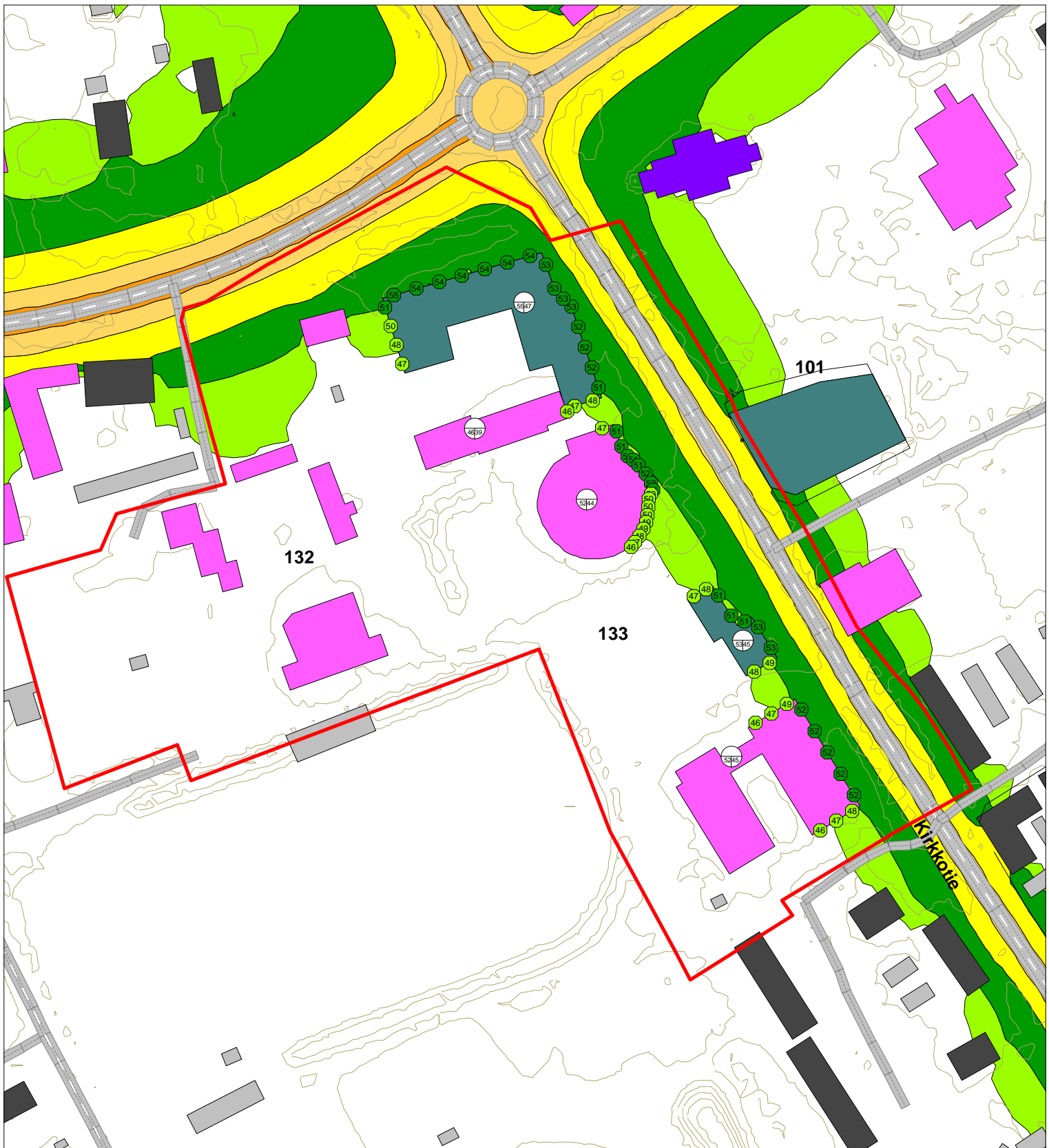
- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Pohjoismainen  
tieliikennemelumalli:  
laskentakorkeus 2 m  
laskentatiheys 5 x 5 m



Mittakaava: 1:2000 (A4)

WSP Finland Oy  
19.1.2024



## KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS MELUSELVITYS

Ennusteliikenne 2050

- Asuinrakennus
- Liike- tai julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollinen rakennus
- Kirkollinen rakennus
- Muu rakennus
- Sunnitteltu rakennus



Päiväajan keskiäänitaso  
LAeq07-22 [dB]

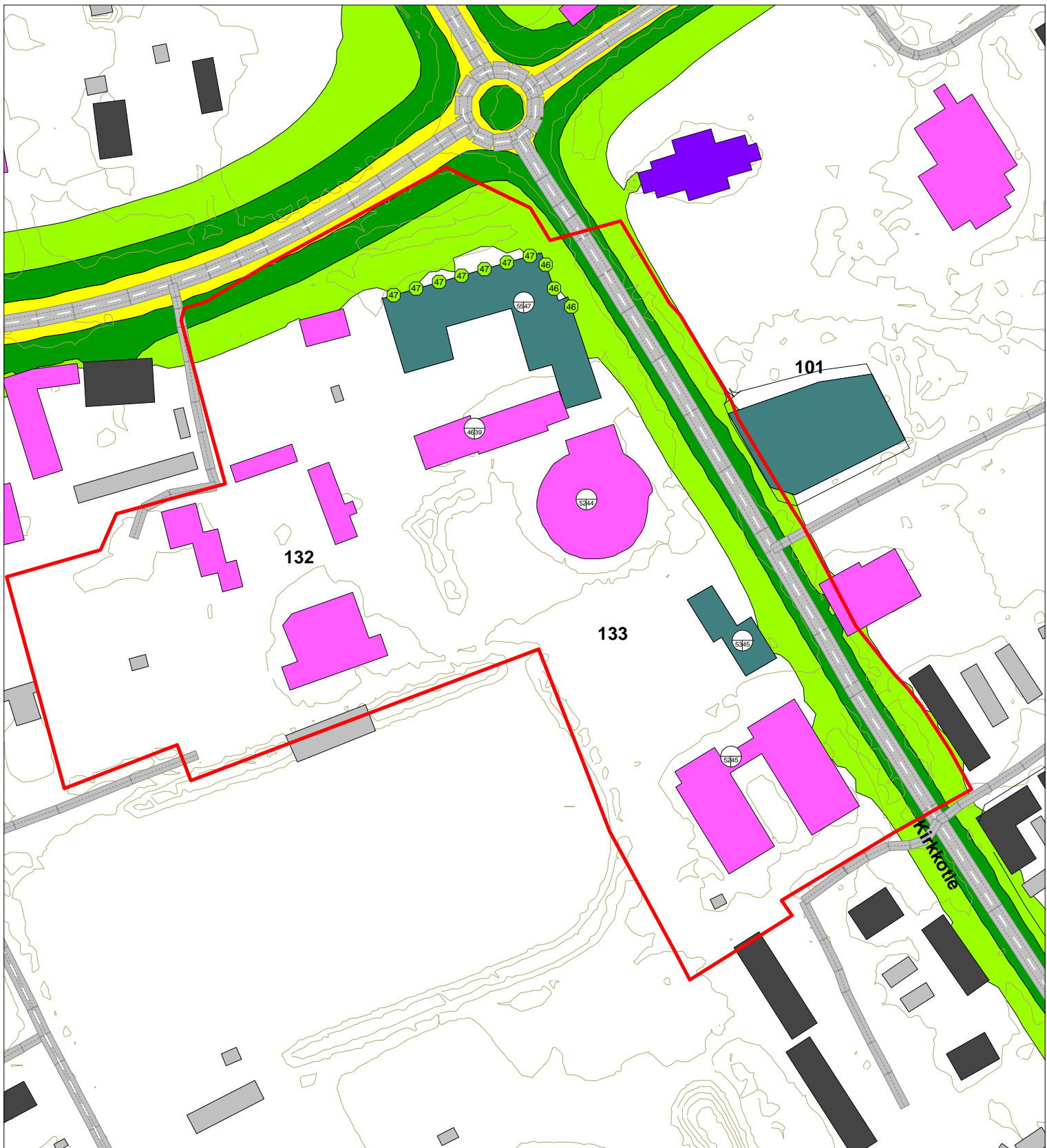
- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Pohjoismainen  
tieliikennemelumalli:  
laskentakorkeus 2 m  
laskentatiheys 5 x 5 m



Mittakaava: 1:2000 (A4)

WSP Finland Oy  
19.1.2024



## KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS MELUSELVITYS

Ennusteliikenne 2050

- Asuinrakennus
- Liike- tai julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollinen rakennus
- Kirkollinen rakennus
- Muu rakennus
- Sunnitteltu rakennus



Yöajan keskiäänitaso  
LAeq22-07 [dB]

- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Pohjoismainen  
tieliikennemelumalli:  
laskentakorkeus 2 m  
laskentatiheys 5 x 5 m



Mittakaava: 1:2000 (A4)

WSP Finland Oy  
19.1.2024



## TYRNÄVÄN KUNTA

KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

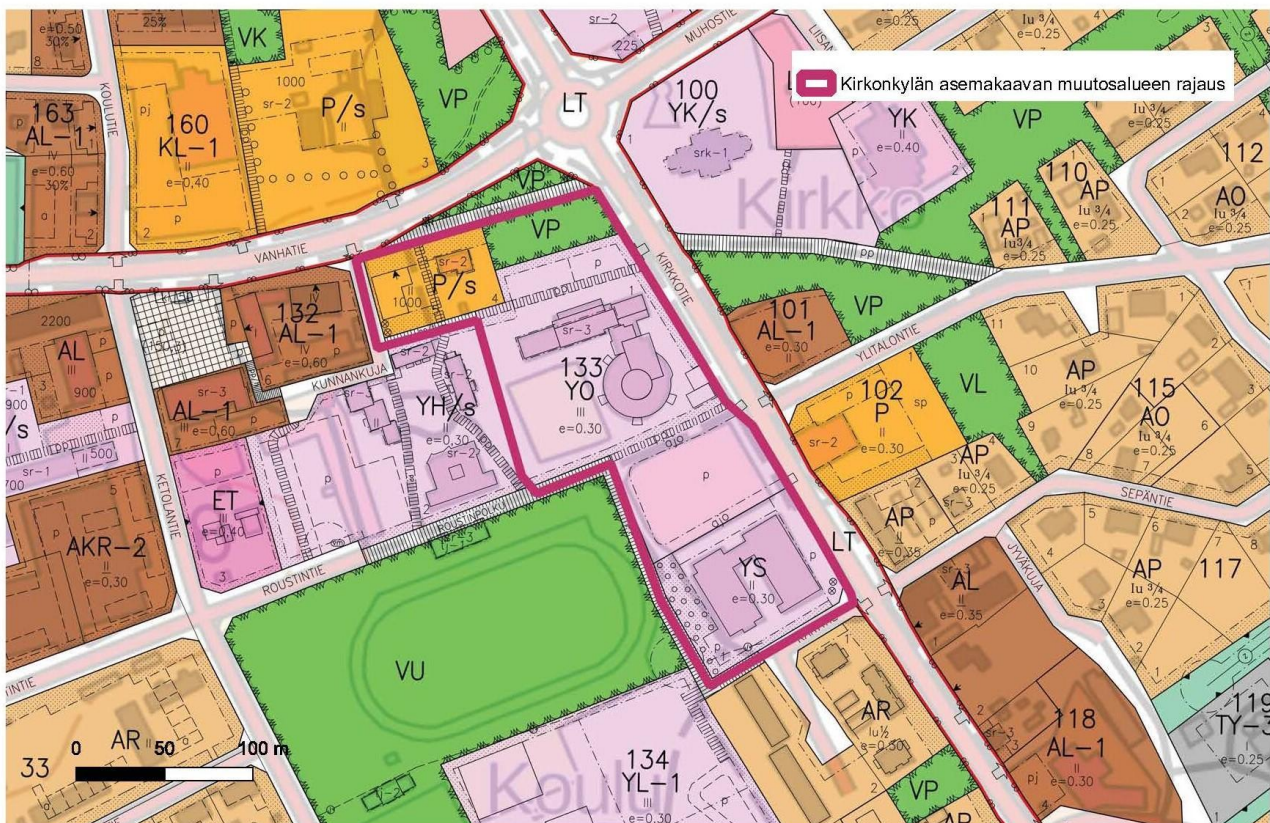
16.5.2023

### MIKÄ ON OSALLISTUMIS JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)?

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Tämän asemakaavan muutoksen tarkoituksena on päivittää Tyrnävän kunnan kirkonseudun kortteli 133 ja korttelin 132 osa Tyrnävän kirkonseudun historialliset arvot ja kunnan lisärakentamistarpeet huomioiden.

OAS päivittyä asemakaavahankkeen edistyessä.



**Kartta 1.** Ote Tyrnävän ajantasa-asetmakaavasta. Asemakaavan muutosalue on rajattu punaisella viivalla.

## OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

### Suunnittelualue ja vaikutusalueet

Tyrnävän kirkonseudun asemakaavan muutosalue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla Tyrnävän kunnassa kirkonkylän keskustassa. Asemakaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 2,9 ha.

Kaavamuutoksen kohteena oleva alue sijoittuu Tyrnävän kirkonkylään keskeiselle paikalle kuntakeskusta. Suunnittelualue sijoittuu Vanhatien ja Kirkkotien risteykseen sen eteläpuolelle. Alue rajautuu AL-1, YH/s, VU YL-1 sekä AR-kortteleihin. Tyrnävän kirkko sijaitsee suunnittelualueen vieressä Kirkkotien itäpuolella.

Kirkonkylän palvelut sijaitsevat suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä.

Asemakaavoitus koskee Tyrnävän kirkonseudun vuonna 2014 hyväksytyt asemakaavan korttelia 133 ja osin korttelia 132. Alueelle sijoittuvat Kirkkomännikön koulu, terveyskeskus ja nuorisotoimen tiloina toiminut Koivula paikoitusalueineen.

Osalla alueen rakennuksista on kulttuurihistoriallista arvoa. Kirkkomännikön koulu on arvioitu paikallisesti merkittäväksi kohteeksi ja Koivula seudullisesti merkittäväksi kohteeksi.



**Kartta 2.** Ote Tyrnävän kirkonseudun osayleiskaavasta 2005.

Asemakaavan muutoksen välittömät vaikutukset kohdistuvat pääosin muutosalueeseen. Työn kuluessa arvioidaan suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksia laajempaan ympäristöön.

### Suunnittelun tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Kirkkomännikön koulun yhteyteen suunnitellun uudisrakentamisen tilan tarve huomioiden kirkonkylän kuntakuva ja rakennetun kulttuuriympäristön arvot.

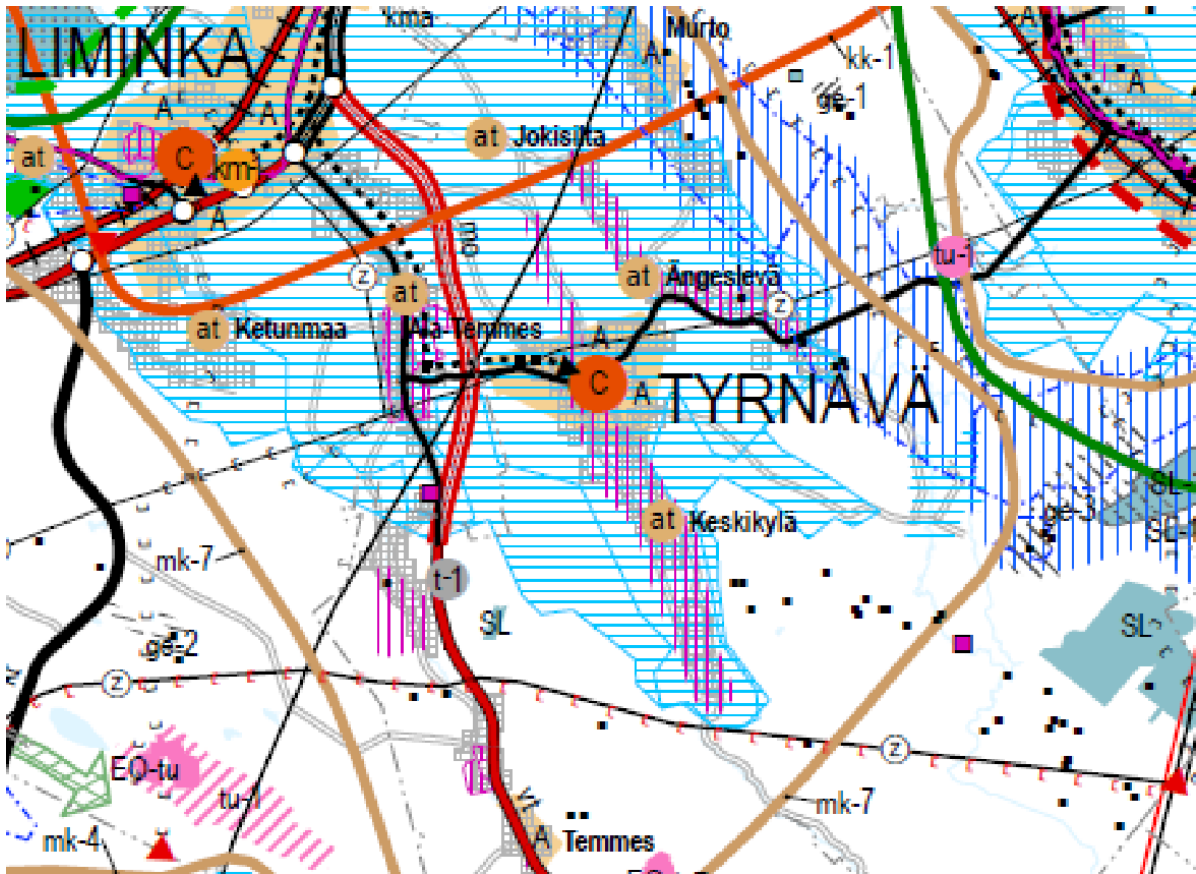
Asemakaavan muutoksen laadinnan yhteydessä tehdään rakennetun kulttuuriympäristön inventointi huomioiden alueelle aikaisemmin tehdyissä inventoinneissa esille nostetut arvot ja niiden säilyminen sekä rakennetun ympäristön kerroksellisuuden ilmentyminen.

Asemakaavamuutoksen rajaus tarkentuu kaavoituksen käynnistyessä.

# OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

## Aluetta koskevat suunnitelmat ja selvitykset

Selvitys tai suunnitelma	Laatija/hyväksyjä ja valmistumisvuosi
Tyrnävän kunnan rakennusjärjestys	Tyrnävän kunta 2017
Pohjois-Pohjanmaan 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaava	Pohjois-Pohjanmaan liitto 2014, 2016 ja 2018
Limingan lakeuden valtakunnallisesti merkittävä kulttuurimaisema RKY	Museovirasto 2009. RKY-internetsivut 2021
Tyrnävän kirkonkylän osayleiskaava	Arkkitehti Ylipahkala/Tyrnävän kunta 2005
Tyrnävän liikennesuunnitelma 2013	Plaana Oy 2013
Tyrnävän kirkonseudun asemakaava 2014	FCG/Tyrnävän kunta 2014
Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015	Pohjois-Pohjanmaan liitto 2015
Tyrnävän jalankulun ja pyöräilyn tarkennettu kehittämissuunnitelma	Ramboll/Tyrnävän kunta ja ELY 2022
Pohjois-Pohjanmaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021	Ympäristöministeriö 2021
Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava	P-P liitto, valmisteluaineisto 2022
Tyrnävän rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi	Tilatohtorit OY, valmistuu syksyllä 2023



Kartta 3. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta 2018.

### Suunnittelun lähtökohdat

Alueella on voimassa vuosina 2014, 2016 ja 2018 hyväksytyt Pohjois-Pohjanmaan 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaavat. Maakuntakaavassa Tyrnävän kirkonseudun asemakaavamuutosalue sijoittuu keskustatoimintojen (C) alueelle.

Tyrnävän kirkonkylä on osa merkittävää kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta, jonka arvot on huomioitava tarkemmassa suunnittelussa. Alue sijaitsee myös maaseudun kehittämisen kohdealueella **mk**. Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutuasutuksen alueita, joilla

## OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoihin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä.

Tarkemmin maakuntakaava määrittelee alueen maaseudun kehittämisen kohdealueeksi: **mk-7 / lakeuden alue**. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maiseman hoitoon ja rakentamisen ohjaukseen.

Asemakaavamuutosalueella on voimassa Tyrnävän kirkonkylän osayleiskaava 2005 sekä Oulun seudun yhteinen yleiskaava, joka tuli Tyrnävän osalta lainvoimaiseksi 2007. Tyrnävän kirkonkylän osayleiskaavassa suunnittelualaue on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi.

Alueelle hyväksyttiin Tyrnävän kirkonseudun asemakaava 2014.

Suunnittelualaue kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen Limingan lakeuden maisemakokonaisuuteen (VAMA 2021, Valtioneuvoston päätös YM/2021/70), jolle on tyypillistä avoin maisemakuva, laajoja peltoaukeita reunustavat metsät ja harvojen teiden varsille sijoittuva perinteinen maatila-asutus.

Alueella ei ole havaintoja muinaismuistoista.

Alueella on valmis kunnallistekniikka.

### Asemakaavan laatiminen

Asemakaavoitushanke on käynnistynyt kunnan aloitteesta Kh 6.2.2023 ja tullut vireille kunnanhallituksen päätöksellä 22.5.2023 § 118. Vireilletulosta on ilmoitettu kunnan internet -sivuilla, kunnanviraston ilmoitustaululla sekä Rantalakeus -sanomalehdessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville 24.5.2023 kuukauden ajaksi, jolloin siitä on mahdollista antaa mielipiteitä. OAS päivitetään hankkeen edistyessä.

Asemakaava esitetään pohjakartalla mittakaavassa 1:2000. Kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinntät ja -määräykset sekä selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, vaikutusten sekä perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot.

### Kaavoituksen aikataulu ja päätöksenteko

Asemakaavan laatimista ohjaa Tyrnävän kunnan asettama ohjausryhmä.

21.6.2023 pidettiin Pohjois-Pohjanmaan Ely -keskuksen kanssa työ-/viranomaisneuvottelu, jossa käsiteltiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältöä, kaavan tavoitteita ja tarvittavia selvityksiä. 5.10.2023 pidettiin Pohjois-Pohjanmaan Ely -keskuksen kanssa viranomaisneuvottelu, jossa käsiteltiin valmisteluaineistosta annettuja lausuntoja ja niiden vastineita sekä kaavaehdotusluonnosta. Muita neuvotteluja voidaan pitää kaavoituksen eri vaiheissa tarpeen mukaan.

Asemakaavaluonnoksen arvioidaan valmistuvan kesän 2023 aikana ja kaavaehdotuksen syksyllä 2023. Asemakaavan hyväksyy kunnanvaltuusto.

<b>Alustava aikataulurunko:</b>
- toukokuu 2023: tavoitteiden tarkistus, vireilletulo, viranomais-/työneuvottelu, OAS nähtäville
- kesä-/heinä-/elokuu 2023: selvitysten täydennykset, kaavaluonnostelu, valmisteluaineisto (kaavaluonnos) nähtäville
- syys-/loka-/marraskuu 2023: lausuntojen ja mielipiteiden vastineet, mahdolliset täydennykset, tarvittaessa ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu, kaavaehdotus nähtäville
- marras-/joulukuu 2023: lausuntojen ja muistutusten vastineet, kaavaehdotus kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi
- tammikuu 2024: lainvoima



# OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

## Tiedottaminen ja aineiston esittely

Kaava-aineisto on nähtävillä kaavaprosessin aikana Tyrnävän kunnan kotisivuilla:

<https://www.tyrnava.fi/kaavoitus>

Suunnittelun käynnistymisestä, mahdollisista yleisötilaisuuksista sekä luonnoksen ja ehdotuksen nähtävillä panosta ja voimaantulosta tiedotetaan kuulutuksella Rantalakeus -sanomalehdessä, kunnan verkkosivuilla sekä kunnanviraston ilmoitustaululla.

Tyrnävän kunnan kaavoitustyöhön liittyvistä käytännön asioista vastaa kehittämispäällikkö Janna Kumpula. Suunnittelutyöstä vastaa kaavakonsultti arkkitehti safe Kai Tolonen Tilatohtorit OY:stä.

## Osalliset ja osallistuminen

Kaavan osallisia ovat maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisille varataan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun koko hankkeen ajan.

### ***Aloitusvaihe ja valmisteluvaihe***

Kaavan vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) ilmoitetaan kunnan verkkosivuilla sekä Rantalakeus -sanomalehdessä. OAS:iin voi tutustua kunnanvirastolla ja siitä voi antaa palautetta koko kaavan laatimisen ajan.

### ***Kaavaluonnosvaihe***

*Asemakaavaluonnos* asetetaan nähtävillä Tyrnävän kunnanvirastolle. OAS ja sen liitteenä oleva kaavaluonnos asetetaan nähtävillä 30 vuorokauden väliseksi ajaksi. Samalla pyydetään lausunnot viranomaisilta ja yhteisöiltä. Nähtävillä asettamisesta tiedotetaan Rantalakeus -sanomalehdessä, kunnan verkkosivuilla sekä kunnanviraston ilmoitustaululla.

Valmisteluaineisto (kaavaluonnos liitemateriaaleineen) asetettiin nähtävillä 1.9.-30.9.2023. Osallisilla on nähtävilläoloaikana mahdollisuus esittää kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä. Niille mielipiteen esittäneille, jotka sitä pyytävät, ilmoitetaan kunnan kannanotto mielipiteeseen.

### ***Kaavaehdotusvaihe***

Saadun palautteen pohjalta laaditaan *asemakaavaehdotus*. Ehdotus asetetaan nähtävillä 30 vuorokauden ajaksi Tyrnävän kunnanvirastoon, jolloin siitä voi tehdä kirjallisia muistutuksia. Nähtävillä asettamisesta kuulutetaan Rantalakeus -sanomalehdessä, kunnan verkkosivuilla sekä kunnanviraston ilmoitustaululla. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot kaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Asemakaavaehdotus liiteasiakirjoineen asetetaan nähtävillä **x.x.-x.x.2023**. Osallisilla on nähtävilläoloaikana mahdollisuus jättää kaavaehdotuksesta muistutus. Niille muistutuksen tehneille, jotka sitä pyytävät kirjallisesti, ilmoitetaan kunnan vastine esitettyyn muistutukseen.

## OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

### **Kaavan hyväksyminen**

Asemakaavan hyväksyy kunnanvaltuusto. Kunnanvaltuuston päätöksestä lähetetään tieto osallisille, viranomaisille ja niille muistutuksen tekijöille, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä pyytäneet. Kunnanvaltuuston päätöksestä voi valittaa Oulun hallinto-oikeuteen.

Osalliset		Menettelytapa ja työn vaihe
Maanomistajat sekä kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa	Kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat erillisen luettelon mukaan	Kaavakokous Mielipiteet valmisteluaineistosta ja maankäyttövaihtoehdoista Muistutukset kaavaehdotuksesta
Tyrnävän kunta	Kaavoitustyöryhmä Lautakunnat ja muut toimielimet Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto	Työryhmäkokoukset Lausunnot luonnoksesta ja ehdotuksesta
Viranomaiset	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Pohjois-Pohjanmaan liitto Pohjois-Pohjanmaan museo Oulu-Koillismaan pelastuslaitos	Työryhmäkokoukset Viranomaisneuvottelut Lausunnot luonnoksesta ja ehdotuksesta
Yhteisöt, yritykset ja järjestöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään	Kylätoimikunnat ja – yhdistykset Tyrnävän kirkonkylän sähköosuuskunta Oy Oulun Seudun Sähkö Oy Tyrnävän vesihuolto Oy Suomen luonnonsuojeluliitto Pohjois-Pohjanmaa DNA Palvelut	Mielipiteet valmisteluaineistosta ja maankäyttö-vaihtoehdoista Muistutukset kaavaehdotuksesta

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA  
Yhteystiedot ja palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta



**Tilatohtorit Oy**

*Tila- ja kaavatohtorit*

Heikinkatu 23  
90100 OULU

Puhelin: 040-7771188  
s-posti: [etunimi.sukunimi@tilatohtorit.fi](mailto:etunimi.sukunimi@tilatohtorit.fi)

**KAAVAN LAATIJA**

**Kai Tolonen**  
Arkkitehti SAFA, LuK

**Risto Suikkari**  
Arkkitehti SAFA, TKL



**Tyrnävän kunta**

**Kunnankuja 4**  
91800 TYRNÄVÄ

Puhelin 08-55871300  
s-posti: [etunimi.sukunimi@tyrnava.fi](mailto:etunimi.sukunimi@tyrnava.fi)

[www.tyrnava.fi](http://www.tyrnava.fi)

**Janna Kumpula**  
Kehittämispäällikkö  
puh. **0401626149**

**Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus**

**Ympäristö ja luonnonvarat -vastualue**  
Veteraanikatu 1, PL 86  
90101 Oulu

s-posti: [etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi](mailto:etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi)

**puh. 0295020900**